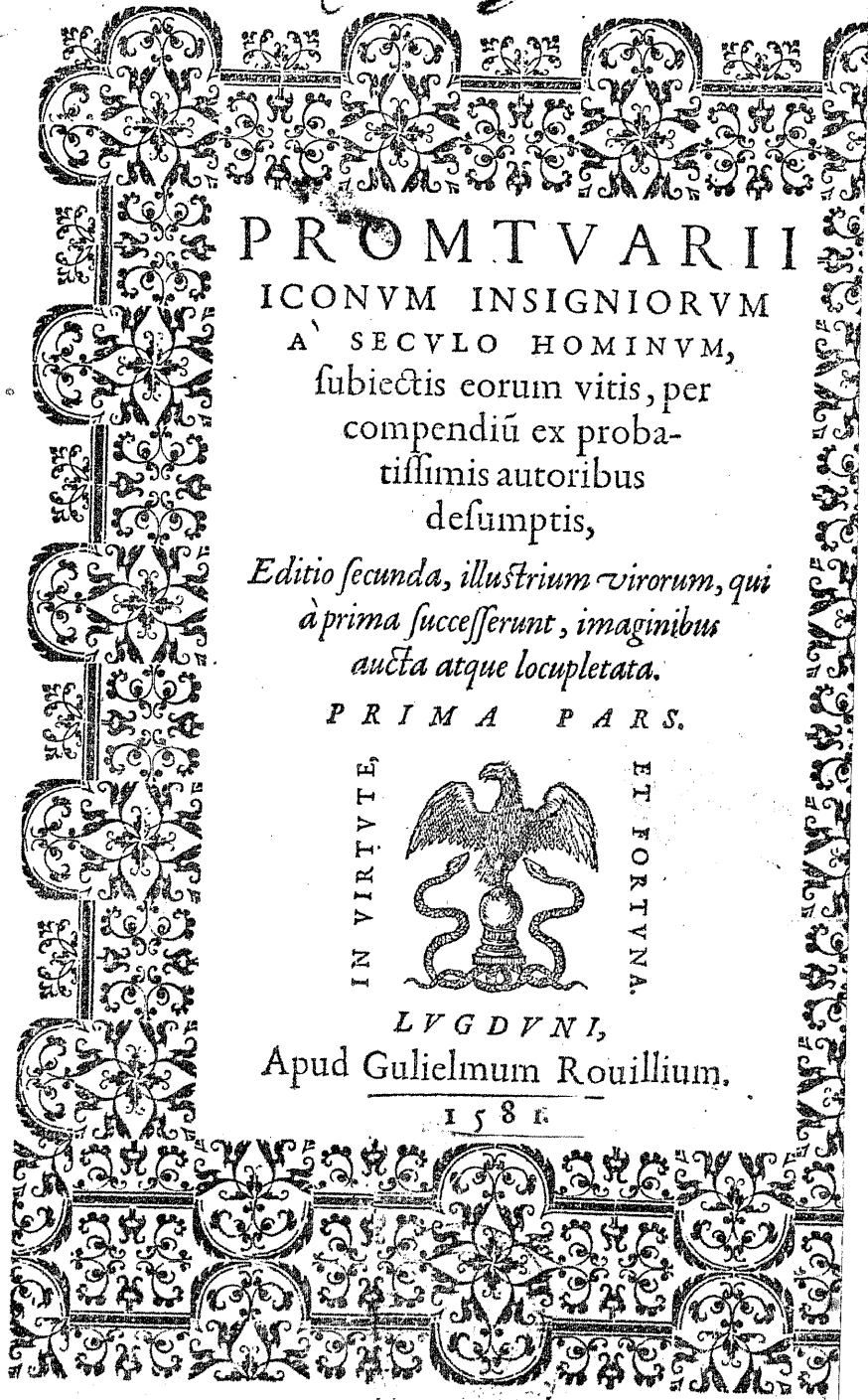

Del Collegio de la Compañia de Jesus de Llanada 1694

P R O M T V A R I I

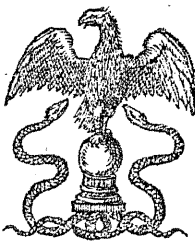
I C O N V M I N S I G N I O R V M

A SECULO HOMINVM,
subiectis eorum vitis, per
compendiũ ex proba-
tissimis autoribus
desumptis,

*Editio secunda, illustrium virorum, qui
à prima successerunt, imaginibus
aucta atque locupletata.*

P R I M A P A R S.

I N V I R T V T E,

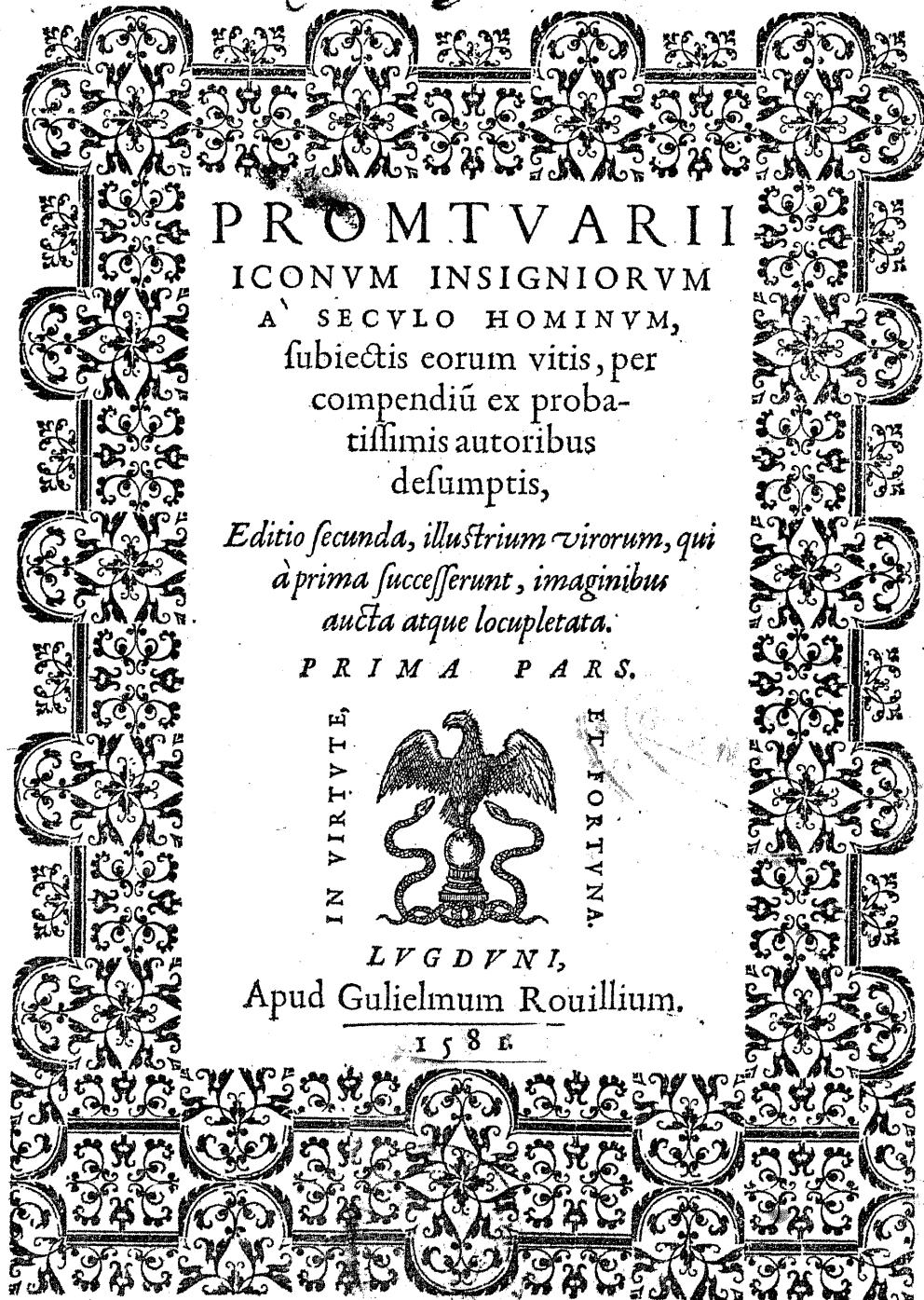
E T F O R T V N A.

L V G D V N I,
Apud Gulielmum Rouillium.

1 5 8 6.

Del Collegio de la Compañia de Jezu de Granada B.^o 1640

P R O M T V A R I I

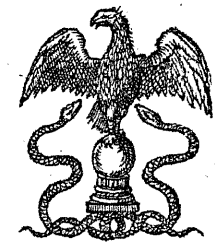
ICONVM INSIGNIORVM

A SECULO HOMINVM,
subiectis eorum vitis, per
compendiũ ex proba-
tissimis autoribus
desumptis,

*Editio secunda, illustrium virorum, qui
à prima successerunt, imaginibus
aucta atque locupletata.*

P R I M A P A R S.

I N V I R I V T E,

E T F O R T V N A.

L V G D V N I,

Apud Gulielmum Rouillium.

1 5 8 6

AD CHRISTIANISS.
FRANCIÆ REGEM
HENRICVM II.

Gulielmi Rouillij Epistola.

REGES Dij mortales, immortalitatem consequi possunt duabus potissimum rationibus, literarum honore, & armorum gloria. Quae duo aeternitati paranda officia, uni olim Palladi mysticè attributa, post paucos, sed maximos Principes Alexandrum, Caesarem, & Carolum Magnum simul sic praestitit, & ea exercuit felicissima memoria Rex Franciscus pater tuus (o Rex Christianissime) ut consummandam armorum gloriam filio relinquens, literarum honorem ad summum extulerit. Tu verò utrumque sic es amplexus, ut togatae militiae decus patri aliquatenus concedens, rerum bellicarum victorias, & triumphos persequaris, pari nixu iuxta, atque successis. Quamobrem cum huius utriusque laudis memoranda exempla ad te, supra ceteros omnes Christianos Principes referri debeant: hoc ipsum volumen, quod

illa continet, tibi dicandum iure statuimus. In quo illustrissimi quique ab orbe condito ad tuum usque Regnum homines, qui duplicem hanc, aut alterutram immortalitatis viam affectarunt: & imagine vivacissime picta, & historia verissime scripta, per succedentium temporum, & Imperiorum seriem spectantur, tanquam in triumphali pompa procedentes: capitibus tantum per lunarem veluti fenestellam prominentibus: ex quibus, quasi leonem ab unguibus reliquam corporis faciem, sed & mentem ipsam φύσιον νομῶν licet estimare. Hoc igitur polycephalon opus curiosa conquisitione inuestigatum, & multis vigiliis elaboratum, tua inclytissima Maiestatis Imperio tueri dignabere: quod sanè iam non nostrum, sed tuum

absoluto dedicationis voto esse incipit:

cum Rex ille sis, cui & labores
nostros, & res nostras, &
nosmetipsos debere
profitemur.

* * *

GVLIELMVS ROVILLIVS

LECTORI.

VEMADMODVM in Megalensibus sub versatiliū scenarū umbraculis, præter cætera ludorū ornamenta, variaz diuersarum personarum formæ quondam visæ sunt spectabiles: sic in hoc orbe terrarum, amplissimo sub cælorum velis theatro, nihil dignius conspici potest, quàm humana facies, in qua (etiam ex Dæmonum confessione) admirandum, & venerabile Dei spectrum inest: virtutumque omnium signa in spatio tam angusto, sed Augusto, clarè relucet. De cuius etiam eximia, & excelsa dignitate, sic cecinit Ouidius:

Pronaque cum spectent animalia cætera terram:

Os homini sublime dedit, cælumque videre:

Iussit & erectos ad sidera tollere vultus.

Quamobrem veteres illi, de propaganda immortalis Nobilium personarum, & sua ipsorum gloria solliciti: valdeque prudenter antiquitatis memoriam conferuantes, & doctrinæ posteritatis prouidentes: virorum, & foeminarum illustrium formas, non modò literis, ac hypographis, tanquam certis quibusdam lineamentis depinxerunt: quin etiam eas adseruari curarunt in posteritatem, idolis, tabulis, signis, statis, scalptis, exaratis, conflatis, & percussis. Ac præcipuè speciosissimam & nobilissimam hominis partem (quam Natura maximè conspicuam, & semper apertam esse voluit) nimirum faciem, in metallicis numismatum orbiculis, parmulisque æreis, argenteis, & aureis signarunt, & expresserunt. Idq; duabus potissimum rationibus. Primùm quòd numismata sint literis magis durabilia: cum propter suam ex solido metallo naturam, tum propter diligentem eorum in reconditis thesauris asseruationem. Deinde quòd

(iuxta Regis Candaulis apud Herodotum sententiam) certiores sint homini quam aures, oculi. Nam (vt ait Horatius)

*Segnius irritant animos demissa per aurem,
Quam qua sunt oculis subiecta fidelibus, & qua
Ipse sibi tradit spectator.*

Porro illæ Numismatum figuræ à materia fusilis vel percussi metalli, Metallæ, extenuatōque elemento Medallæ sunt appellatæ vt Dedalæ olim figuræ dicebantur. Nisi quis Medallas quasi Imperatorias à verbo ΜΕΔΩ quod est Impero, magis deduci velit: quoniam Imperatorum plæræque facies iis sunt impressæ. Eæ autem ad æternum venerandæ antiquitatis honorem vindicandum his temporibus curiosis per viros studiosos partim fuerunt exquisitæ, partim ex Antiquorum sepulchris erutæ, & è terræ latebris effossæ, partim fortuito repertæ, priscorum vtriusque sexus hominum proprias formas, & naturales, sic ad viuum referentes: vt ex illis, qui & quales fuerint signati ex vultu tanquam ex mentis speculo ratione Physiognomica cōiectari liceat. Sunt etenim (vt à sapiētibus dictū) vultus animorum indices: in quarum rerum considerationē nos Antiquariis, & studiosis omnibus gratificari cupientes nulli neque labori, neque sumptui pepercimus ad eiusmodi eiconas cephalicas vndique conquirendas, ex diuersis gentium oris, & à magnatibus viris auro, ære, argento, cōflatas percussasve aut gēmis exculptas, prout maximo cuiq; visum fuit sui, & suæ charissimæ antiquitatis memoriã cōseruare. Ad quos etiam magnates, & Principes viros peruenerūt, & alienæ, & exteræ priscorum, qui excelluerūt, hominū imagines: quas ab repertoribus ferè pauperibus, & terrā versantibus obtinuerunt, vel prece, vel precio, vel vi, vel munere oblata, nempè rei vt rarissimæ, ita preciosissimæ. Metallinas illas seu Medallinas effigies lineamētis ad Archetypum deduci, ac deinde imprimi curauimus: suscripto ad singulas summario rerum memorabiliū argumento ex optimis quibusque Historiographis, & Chronicis breuiter collecto: seruatoque tēporum, ætatum, Imperiorū, ac Regnorum sibi succedentium, aut concurrentiū ordine. Totūmq; opus ab rerum, & personarū inuestigatione promptā, Promptuariū dici placuit. In quo eorum qui à mūdi primordiis extiterunt, homines memorabiles spectandos oculos oculis, atq; oribus ora, & præclara eorum

eorum facta legenda corā exhibemus. Quod sanè opus vt infiniti propè fuit laboris: sic plurimi fructus id quoque fore speramus. Huius nanq; theatri spectatores nō solūm oculos delectabunt, nec pictura pascent inani: verum etiã animos suos dignissima rerū, & personarū cognitione exsatiabūt. Et qui iam pridē in viuus esse desierūt: eos ab inferis in lucē reuocatos veluti per speculū corā intuebuntur loquētes intelligent: faciētes contemplabūtur, retroacta tempora ab omni hominū memoria ad suum seculū reuocabūt. Denique exēpla vitæ cuiuslibet vndecunque fumēt: & hæc lecta narrādo illud obtinebūt: vt antequā fuerint ipsi, cum iis qui amplius non sunt, olim fuisse videātur.

Cæterū ne quis lege Cornelia nos falsi arguat, quod cōmētittias, seu factitias quasdā figuras velut adulterina numismata in publicū sparserimus: cōcedatur cōfessionī venia *ἔἰς τὸ γὰρ ἀδύνατον ὄντι ἀναπράττει*. Priscorū enim hominū qui ante diluuiū, & ante inuentas pingendi, & scalpendi artes vixisse memorantur, vt Adæ, Abrahæ, & Patriarcharū *ἐκωνας* nō negamus à nobis fuisse per imaginationē effictas: & cum nullū haberemus Prototypū, ex descripta eorū Natura, moribus, ætate, regione, & rebus gestis *φανταστικῶς* fuisse cōformatas. Quī minus enim nobis id liceat: quàm Phidiæ statuario nobilissimo, qui ex pauculis Homeri versibus formam *ἢ Διὸς ἀοπάτης* diuinavit: & Olympium fabricauit? Quàm Zeufidi qui ex selectis quinq; Agrigentinarū virginum formis pulcherrimā Deā cogitatione apprehēdit, ac repræsentauit? Quī minus quàm Asinio Pollioni, qui Autorū suę bibliothecæ imagines ex eorū scriptis confingere primus Romanorū est ausus? Deniq; quī minus quàm illi, qui Homeri superioris arte inuenta: faciem ex ipsius Poëmate & ingenio coniectatus est? Quare hoc nobis minus vitio datum iri confidimus. Nam vt in hanc sententiam scripsit Plin. *Quæ non sunt franguntur: pariūntque desideria non traditi vultus. Et minus nullum est felicitatis specimen: quàm semper omnes scire cupere, qualis fuerit aliquis.* Hæc ille. Nos igitur talia imitati exempla, sine exemplo rationem tantum historię secuti, & phantasiā, adiuti etiam consilio, ac iudicio, doctorum qui nobis sunt amici primorum hominum, & nonnullorum mediis etiam temporibus *τῶν ἀργείων* imagines excogitauimus. Ad hoc scilicet vt Historia nostra quemadmodum scripta, sic etiam picta suum habeat principium.

Exinde etiã non rarò nobis cõtigit habuisse à primoribus viris duo, tria, quatuorve, aut plura vnus & eiusdem Imperatoris, Regis, Principis, aut alterius hominis illustri numismata: anti- qua quidem illa, & (vt apparebat) minimè supposita: sed tamen omnino inter se dissimilia, aut propter ætatis incremētum, aut personarum formæ mutationem, aut regionum vbi signaban- tur differentiam, aut aliud quoduis accidens. Et nos certè ex iis tam multis, & tam variis eiconibus, optimas & verissimas quasque pro prudentum hominum iudicio selegimus. Quare si quis fortè extiterit, qui quas habet Metallicas imagines: & ab illis, hæc nostras dissimiles depræhēdat: ne statim nos falsi arguat. At is sciat neque suas, neque nostras in orbe solas ha- beri: & nos (si rixari liberet) eodem argumento, sed maiori me- lioriq̃ ratione suas illius falsas, & suppositas posse contende- re. Quicumque enim visurus sit venturis seculis Argentea, aut Ærea Cephalica Caroli quinti Imperatoris Serenissimi, aut Christianissimi Francorum Regis Henrici secundi, aut Soly- mani magni Turcarum Despotæ (qui omnes hodie viuunt & regnant) ex ea tanta diuersitate, atque dissimilitudine: quòd aliorum quidem capita sint senilia, aliorum iuuenilia, barbata, imberbia, armata, inermia, nuda, operta, & pileata, inornata, & coronata lauro, auro vel diademate: si ea ideo protinus falsa iudicabit: nã is omni prorsus iudicio carere videbitur: perspe- cta ætatum, temporum, locorum, & habituum mutatione: præ- fertim cum ipsa in ambitu *επιγραφη* vbique similis, vbique ea- dem, veritatem satis arguat. Proinde nemo ex illis formarum varietatibus calumniandi occasionem arripiat. Denique (vt finem faciamus) hîc habes (ò lector) thesaurum locupletissi- mum omnium exemplorum virtutis, gloriæ, honoris, & im- mortalitatis. Hîc enim tibi cernere licet coràm capita quasi viua, & ora pene spirantia maximorum & primorum, in natio- nibus & populis virorum, qui leges tulerunt, imperarunt, re- gna rexerunt, mores constituerunt, linguas excoluerunt, do- ctrinas & artes exercuerunt, & qui denique ingenio, virtute, præstantia, ac rebus gestis terra, & mari famam immortalem sibi pararunt. Tu ad eum te compara modum, vt per egregias tuarum virtutum laudes, tui quoq; imago in posterioribus hu- ius libri reformationibus locū habere insignè digna censeatur.

A V

AUTHORES HOC IN

Promptuario citati.

Sacra Biblia	Cassiodorus	Platina
Iosephus	Suetonius	Io. Rauif. Textor
Berosus	Orosius	Boccatus
Homerus	Lucius Florus	Raph. Volaterr.
Thucydides	Plinius secundus	Paulus Æmilius
Metasthenes	D. Augustinus	Valer. Anselmus
Vergilius	D. Hieronymus	Matthæus Palm.
Xenophon	Euseb. Cæsar.	Abbas Viper.
Ouidius	Historia Ecclesiastic.	Paralipomena rerū me- morabilium
Diogenes Laertius	Historia Trip.	Chron. Carionis
Herodotus	Historia Schol.	Nauclerus
T. Liuius	Prosper Aquita.	Chro. Functij
Dionysius Halicar.	Fulgentius	Supplem. Chronic.
Procopius	Isidorus	Budæus de Affe
Corn. Tacitus	Lactantius	Guaguinus
Strabo	Catalog. Sanct.	Chron. Phrygionis
Iuuenalis	Ælius Spart.	Elucidarium magnum
Dares Phry.	Ælius Lampr.	Annales Aquitaniz
Diæcis Cret.	Herodianus	Illustr. Galliz
Ægesippus	Pomponius Lætus	Chron. Chronicorum
Valer. Maximus	Dion Cassius	Gesta Regum Franc.
Iornandes	Iulius Capit.	Cosmogr. Munsteri
Macrobius	Volcatius Gall.	Paulus Iouius
Appianus	Flavius Vopiscus	Richerius de reb. Tur- carum
Plutarchus	Aurelius Victor	Chron. Germani cuius- dam.
Iustinus	Bapt. Egnatius	Marinus Barletius
Herodianus	Ammianus Marcell.	Genealogia Imp.
Gellius	Claudianus	Chron. 8. Regum Fran- corum.
Cicero	Cælius Rhodig.	
Horatius	Blondus	
Lucanus	Solinus	
Eutropius	Hermannus Cōtractus	
Tertullianus	Sabellicus	

FINIS.

AD LECTOREM.

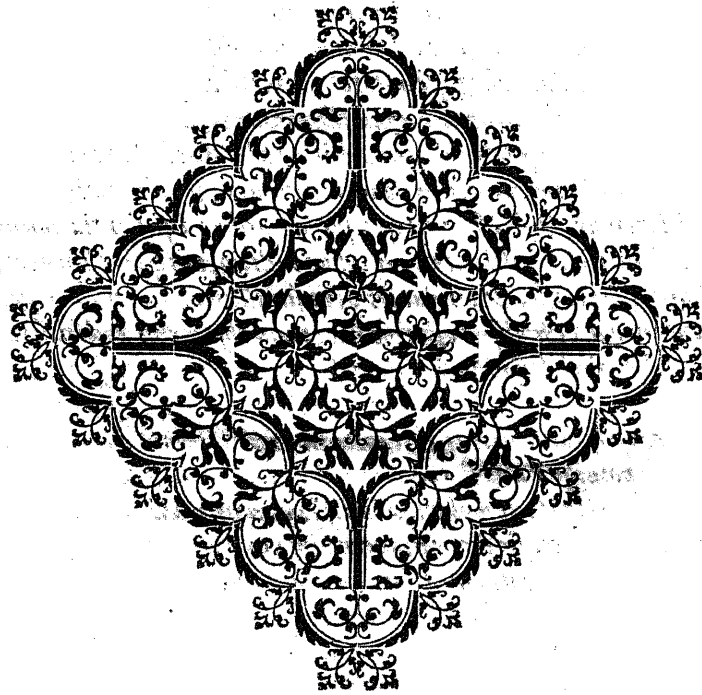

HISTORIAM scriptura ratio in primis temporum, hominum, & gestorum est habenda. In quibus cum diversos auctores varie dissentientes animaduverteremus, unum tantum sequendum nobis proposuimus Phrygionem, ut planissimum ita verissimum Chronographum. Eadem est in nostrorum quoque temporum scriptoribus varietas: ut in Mediolanensi Historia deprehendere licet: quam sanè ex auctorum scriptione, (arrogantes contemptores ne videremur) data opera exscripsimus. Verumtamen exquisita veritatis, ac sedula nostra diligentia exhibenda gratia, certiore aliquem temporum ordinem subscripsimus ad hunc modum.

Primus Dux Mediolani fuit Io. Galeacius, cuius Res gestas scripserunt S. Antoninus, Florentia Archiepiscopus, Supplem. Chronic. & Pau. Iouius, qui tres de exitu vite conueniunt anno 1402. at de Principatus initio neququam. Iouius nanque nihil meminit. S. Antoninus ab anno 1385. principium statuit. Supplem. Chron. ab anno 1382. Sed nec iidem in Principatus duratione consentiunt. Iouius illi annos assignat 24. Supplem. 37. Archiepiscopus non numerat. Ex quorum rationibus, tandem colligimus, (Iouium & grauissimum auctorem, & in hoc verissimum secuti) principium Ducatus Mediolanensis fuisse ab anno D. 1378. Io. Maria Vicecomes Dux Mediolanensis secundus, illico patri successor, Ducatum obtinuit annos 10. proinde mortuus est anno 1412. Philippus Maria Dux tertius, vacante per interregni tempus aula, populari tumultu, postea anno 1413. in pristinum Maiorum statum est erectus: in quo stetit annos 33. Itaque decessit anno 1446. Et hoc idem adstruit S. Antoninus Archiep. qui temporibus vixit iisdem. Sphortia Dux quartus populari factione vexatus est annos tres, priusquam ad Ducatum perueniret: quem tandem vi armata est adeptus, anno 1449. (ut scribit Archiepiscopus) & in eo resedit annos 16. Quare necesse est vita decessisse anno 1465. Supplem. autem annum addit. Galeacius Maria Dux quintus est designatus eodem anno 1466. in quo vixit annos decem, mortuus est anno 1476. Io. Maria Sphortia Dux sextus, duodecimo post patris

patris mortem die Principatus adiit, anno iam incipiente 1476. eumque tenuit sub Ludouico Sphortia, cognomento Moro, socero suo, usque ad annum 1494. fuit ergo tempus Ducatus, eius annorum 18. & aliquot mensium. Ludouicus Sphortia cognomento Morus, mox nepoti contra ius succedens, Ducatum inuasit eodem anno 1494. Rex itaque annos 5. & sex menses, donec captiuus in Galliam ductus est anno 1500. Porro non ignores (candide Lector) plerosque scriptores in chronologia neglexisse dies, & menses annis superaccedentes: qua sanè omisio, temporum progressu multiplicata, ordinem chronicum turbauit. Illud quoque te admonere voluimus, nos ad nonnullarum finem historiarum, unum tantum, aut certè duos allegasse auctores, tametsi ex pluribus excepta forent. Quamobrem si non omnia apud illum unum, aut alterum auctorem scripta comperies, ne protinus commentitia existimes. Idcirco enim reliquos praterimus; ne citatorum congerie graues, & ostentatione superstitiosi videremur. Quod si in iis quoque auctoribus disidentia nonnullam loca inuenias: existima ex rei ipsius iudicio, nos quantum fieri potuit discordes conciliasse, & ex dubiis verosimillima quaeque & maxime consentanea desumpsisse. Postremo hoc etiam obseruabis, eodem scriptore chronico, seu historico diuersis temporibus, ac regionibus saepius impresso, ac idem idem retractato, & emendato, & amplificato, chartas, & capita nonnulla immutari potuisse. Vnde si quis aliter citata, quam in suo legat exemplari, is iustissimam nostram consideret rationem: qua examinata, aut paulo ante, aut paulo post comperiet quadrare Chronologiam.

**

DOCET nos sacra scriptura quemadmodum in principio creauerit Deus cœlum & terram : atque vt sexto die formati hominem (Adam inquam ac Euam) ad imaginem & similitudinem suam: deinde vt Adamo collocato in terrestri paradiso, prohibuerit, cum interminatione mortis, de ligno scientiæ boni & mali edere. At verò à serpente decepta prima mulier, mandatum transgressa, de fructu vetito edit: ac virum suum protoplastum ad edendum illexit: quare statim sub iugum peccati & mortis traditi sunt: atque è paradiso illo semper virente, & sponte omnia ferente eiecti, in terram execratam, in qua laboribus & sudoribus infinitis vitam transfigerent. Adam itaque terram exercuit: Euam vxorem cognouit, quæ peperit illi Cain, deinde Abel, qui à fratre Cain per inuidiam occisus est. Gen. 1. 2. 3. & 4. cap.

ADAM annos natus 130. genuit Seth, à quo patres pietate insignes originem traxere. Seth natus annos 105. genuit Enos: hic cœpit inuocare nomen Domini. Enos, annorum 90. genuit Cainam. Cainam annorum 70. genuit Malaleel. Malaleel annorum 65. genuit Iared. Iared annorum 162. genuit Henoch. Henoch annorum 65. genuit Mathufalam. Porrò Henoch annos natus 365. sublatus est à Deo, nec apparuit. Mathufala annorum 187. genuit Lamech. Lamech annorum 182. genuit Noe. Noe annorum 500. genuit Sem, Cham & Iaphet, 100. annis ante diluuium. Erat itaque 600. annorum Noe tempore diluuij. Obiit Adam anno ætatis suæ 930. Vide Gene. cap. 5. & 7.

NOE filius Lamech, vir sanè fuit pius ac probus, ac proinde pietate ac iustitia Deo acceptis. huius tempore gigantes quidam omnes nationes infestabant : quare statuit Deus delere omnia animãtia, seruato Noe cum familia eius. Iubet itaq; ipsi Noe vt arcam fabricet (hanc centum annis perfecit) & vt in eam ingrediatur, assumãtque secum ex omni animantium genere masculum & femellam: quibus in arcam ingressis, longam cubitorum 300. altam 30. pluuit super terram 40. diebus, & 40. noctibus, aded vt quindecim cubitis eminentissimos montes aqua superaret. Tunc omne animal tam rationis cõpos, quàm expers, aquis obrutum est anno à condito mundo 1656. ante Christum natum 2306. At verò post 150. dies recordatus est Deus ipse Noe, incepitque aqua decrefcere : steritque arca super montes Armeniã. Tandem post aliquot etiam dies ex arca exiens Noe cum familia, ac Deo gratias agens, sacra peregit. Caterùm ostendit illi Deus arcum in nubibus in signum foederis perpetui, terram vniuersam in posterum aquarũ inundatione nunquam submersum iri. Vide Gene. cap. 7. 8. & 9.

SEM, filius Noe, mares quinque genuit: primus horum fuit Ælam, à quo Ælamitã orti sunt. Hi fuere præcipui inter Persas. Secundus, Assur: ab hoc Assytij prognati. Tertius, Arphaxad: à quo Arphaxadã dicti, qui postea Chaldãi sunt vocati. Quartus, Lud: vnde Lydi originem traxere. Quintus, Aram: hic nomen suum Aramenis dedit, quos Græci Syros vocant. Vide Gene. 10. & 11. cap. & Paralip. cap. 1. Ioseph. lib. 1. Antiqui. cap. 14.

CHAM filius Noe, cum patrem primum vitifatorem, suoque inuento inebriatum ludibrio habuisset, ab eodem tulit maledictionem. Hic genuit filios quatuor, primum nomine Chus, à quo Æthiopes, qui inde Chusãi dicebantur, originem traxere: secundum nomine Mesraim: ab hoc Mesraei dicti, aliàs etiã Ægyptij: nam Mesrim Hebraicè Ægyptum significat: tertium nomine Phut: à quo Libes, quos Phutos de nomine suo vocauit: quartum verò nomine Chanaan, vnde Chananãi, atque Chananãa eorum regio dicta, quæ postea Iudãa vocata est. Vide Gen. cap. 9. & 10. item Ioseph. lib. Antiq. 1. cap. 12.

IAPHET cum fratre suo Sem accepit benedictionem à patre, quòd ambo resecta patris verenda velassent. Porrò Iaphet genuit filios septem: primum nomine Gomer, à quo Gomeritã, qui à Græcis postea Galatã dicti sunt. Secundum Magog, à quo Magogã, à Græcis Scythã nuncupati. Tertium Madai, à quo Medi. Quartum Iauan, à quo Iones. Quintum Tubal, à quo Iberi, qui nunc Hispani. Sextum Mosoch, à quo Moschini, qui postea Capadoces dicti sunt. Septimum Thiras, qui eos apud quos primatum tenuit, Thirenses appellauit, qui postea à Græcis Thracas sunt vocitati. Tot, tantæque gentes, ac nationes à filiis Iaphet originem sumpsere. Caterùm hi tres fratres, Iaphet, Sem, & Cham, nati sunt ipsi Noe 100. annis ante diluuium, vt iam supra diximus. Vide vt supra.

ARPHAXAD filius Sem; genitus est biennio post diluuium, videlicet anno ab orbe condito 1658. ante Christum natum 2304. Hic cum esset annorum 35. genuit Sale: vixitque Arphaxad postquam genuit Sale 303. vet. editio 403. annis: genuitque filios & filias, Ab hoc Arphaxad, vt supra dixi, originem habet Chaldæorum gens; à quibus Chaldæa regio dicta, quæ in Asiæ maioris partibus sita est, Arabiæ contermina, longè latèque in planiciem porrecta, aquis deficiens; in qua olim Babylôn magna condita est. Vide Gene. ca. 10. & 11. & Supplem. Chron. lib. 2. Porro Arphaxad quos instituit, Arphaxadæos nominauit, vt ait Iosep. lib. Antiq. 1. ca. 14. Cæterum D. Augu. lib. de Ciuit. Dei 16. scribit Arphaxad genuisse Cainam, septuaginta interpretum opinionem secutus.

SALE filius Arphaxad; cum esset annorum triginta, genuit Heber, ac postea vixit annos 403. quo temporis spacio filios complures ac filias genuit. Vide Genesin capite vndecimo. Ab hoc Sale, autore Iosepho, Sarmatæ orti sunt, à quibus regiones Sarmaticæ nomen obtinuerunt, quæ sunt duæ, altera in Europa, altera verò, quam Tartariam nuncupamus, in Asia maiore sita est. Porro ea ipsa est Asiatica Sarmatia quæ ab hoc Sale denominationem accepit Sarmatiæ. Fertur hæc regio nunc esse deserta ac incognita, in qua tamen olim conditæ fuerunt tres celeberrimæ vrbes, nempe Hermonasa, Oenatia, & Tyramba. Cæterum sunt qui scribant Caucasos montes in hac esse prouincia, cuius portæ à nonnullis (qui tamen falso, ac magno errore ducuntur) Caspiæ sunt dictæ. Vide Ptolemæum lib. 3. & 5.

HEBER, filius Sale, cum esset annorum 34. genuit Phaleg, anno mundi 1758. ante Christum natum 2204. vixitque postea 430. annos, generans filios & filias. mortuus est autem anno ætatis 464. ab hoc Iudæi orti, qui inde Hebræi dicuntur. præterea in diuisione linguarum, mansit lingua Hebraica penes solam suam generationem. Tunc temporis hæc lingua Hebraica, vocabatur humana, quod omnes homines Hebræa lingua loquerentur. Habuit autem Heber alterum filium nomine Iectan, cuius meminit Moyses: hic multos genuit filios, quorum habitatio erat à Messa pergentibus vsque Sephar, montem orientalem: erant itaque ij ex progenie pij Noë, secundum populos & nationes suas. Hæc prouincia Messa, sita est in Iudæa, vt ait Hieronymus, Vide Gene. 10. & 11. cap. Iosephum lib. 1. Anti. cap. 14.

PHALEG, filius Heber, cum esset annorum 30. genuit Reu, anno mundi 1788. ante Christum 2174. vixitque postea 239. annos, generans filios & filias, & mortuus est. Phaleg autem diuisionem Hebræi vocant: dictus igitur Phaleg, quoniam secundum diuisionem habitationum natus est, quando in linguas terra diuisa est. Huius temporibus initium ac originem cepit regnum Scytharum, sub rege nomine Tanaïs. Hoc regnum in plaga Septentrionali Asiæ, ad Imaum montem situm est. Videto Gen. cap. 11. item August. de ciuit. Dei, lib. 16. cap. 11.

NEMROD Saturnus, filius Chus, filij Cham, filij Noë, cœpit esse potens in terra. Fuit autem principiū regni eius Babylon, Arach, Achad & Chalanne, in terra Sennaar, anno mūdi 1788. ante Christum 2174. nempe ipso eodem anno supraddicto quo genitus est Reu. Hoc regnante facta est linguarum cōfusio in ædificatione turris Babel. Iosephus lib. Anti. i. cap. 9. citat hæc verba Sibyllæ: Cum omnes homines vnus vocis existerent, quidam turrim ædificauerūt excelsam, tanquam ascensuri per eam in cœlum: Dij verò immittētes ventos, euerterunt turrim, & vocē propriā vnicuique partiti sunt: propterea Babyloniam vocari contigit ciuitatem, hoc est confusionem. Vide Gene. cap. 10. & 11. & Berofum lib. 4. & 5.

BELVS Iuppiter, quum pater suus Nemrod imperitasset 56. annos, regnauit ipse filius, anno mundi 1844. ante Christum natū 2118. Hic designata fundamenta Babylonæ, oppidi magis quàm vrbs similitudine, erexit. pace fruebatur vsque circa finem imperij sui. Berofum cōsule li. 5. vt supra. Imperauit Belus hic annos 62.

COMERVS Gallus more Scythico, vnde venerat, docuit suos Italos vrbs curribus componere. Vide Bero. lib. 5. Iusti. lib. j. Diod. Si. lib. 3. & Anni. Viterben.

REV, siue Rhagau, filius Phaleg, anno ætatis 32. genuit Sarug: hic erat annus mundi 1820. ante Christum natum 2142. vixitque postea 207. annos, generans filios & filias: multa templa ædificauit. Huius tempore principes aliquot à subditis adorati sunt: quinetiam quatuor regna initiū sumpserunt: videlicet Scytharum, quibus rex fuit Tanaïs, à quo dictus est Tanaïs fluuius: Amazonum, quæ ex Scythis ortæ, primū ad Tanaïm habitauerunt, deinde ad Thermodoonta, qui inde Amazonius fluuius dictus est: item regnum Aegypti, cui primus rex fuit Sores, siue (vt nonnulli aiunt) Vexores. Quartū fuit regnum Boëmorum, qui Ducē habebant nomine Boëmum. Vide Gene. 11. cap. Iusti. lib. 1. Euse. & Chro. Boëmorum.

SARVG, filius Reu, annos natus 30. genuit Nachor, anno mundi 1850. ante Christum natum 2113. vixitque 200. annos, generans filios & filias. Anno 25. ætatis huius, initium ac originem cœpit regnum Assyriorum, omnium maximum, durauitque (vt Augustinus ait lib. de ciuit. Dei 18. cap. 21.) annos 1305. Sarug annorum 230. obiit diem. Gene. 11.

Bb 2

NINVS, Beli filius, tertius Babyloniorum Rex fuit, anno mundi 1906. ante Christum natum 2056. Regnavit hic 52. annos, omnibus viribus suis sumptis, omnibus bellum inferens, nulli parcēs, propter summam regnandi cupiditatem. Primus Babylonicum regnum propagavit, statuas in honorē patris Beli erexit, ad quam qui confugerent, omni crimine absoluerentur. Huius exemplo adducti multi, statuas in memoriam patrum erexere. Inde idololatria initium cœpit: inde nomina hæc, Bel, Baal, Bel-phegor, & Bel-zebub. Videto Hierony. to. 6. super Hoseam cap. 2. & Bero. lib. 5.

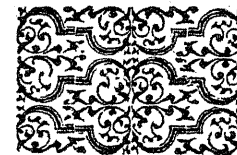
ZOROASTES, ut multi autumāt, erat is ipse filius Noë nomine Cham. Fuit hic primus Bactrianorū Rex, primus item artis magicæ inventor, atque septem artium liberalium, & cursus cœli ac stellarū. Sunt qui memoriæ prodiderint eum simul ac natus est risisse: quod nequaquam fertur bonum omen: cum nascētes vulgò vagiant. Fuit itaque à Nino victus: fuit quoque ipse Ninus sagitta ictus, quo vulnere periit, hæredem filium relinquens, nomine Niniam. Ninus civitatem Niniuen ædificavit, trium dierum circuitum habentem, quam Cyrus Assyriorum Rex evertit. Aug. lib. de civitate Dei 21. cap. 14. Euse. Plin. lib. 30. cap. 7.

TVYSCON, qui à Moysē vocatur Ascenas, filius Gomeri, filij Iaphet primogeniti fuit. Sarmatis, qui iuxta Poloniā habitant, & nunc inter Germanos annumeratur, originē præbuit, quos literas docuit, ac legibus formavit: regni Germanici initium dedit anno mundi 1909. ante Christum natum 2053. Hic cum 150. annos regnasset, mortuus, atque inter deos relatus est. A Gomero originē habent Cimbri, qui ex Italia cedentes, Daciam, & illa versus Septentrionem loca incoluerunt, quæ nos vulgò dicimus Danemarc. Videto Berofum lib. 5.

SAMOTES, cognomento Dis, hoc etiam tempore, & eodem anno, quo supra, Celtas legibus formavit. Fuit hic primus Gallorum rex, iuxta Berofum lib. 5. cui essentitur Cæsar, sexto Commentariorum libro, in hæc verba: *Galli se omnes à Dite patre prognatos prædicant.* Non erat illa tempestate quisquā hoc Samote doctior, aut sapiētior, ac propterea Samotes dictus est. Ab hoc Samotæ Galliæ dictæ, nempe à quo in regnum redactæ essent: testatur id Dioge. Laer. in vita Philosophorum. Vide Berofum ut supra.

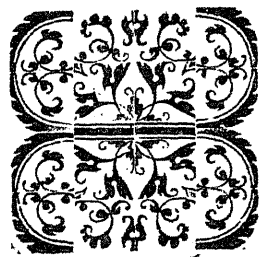
B b 3

NACHOR, filius Sarug, cum esset annorum 29 genuit Thare, anno mundi 1879. ante Christum natum 2083. vixit postea 119. annos, generans filios ac filias. in summa vixit annos 148. & mortuus est. Gene. 11. Circa hæc tempora Sicyoniorum regnū incepit, quibus primus rex fuit Aegialeus, à quo Aegialea dicta, quæ nunc Peloponnesus. Consule Plin. lib. 4. cap. 5.

THARE, filius Nachor, septuaginta annos natus genuit Abram (qui postea vocatus est Abraham) anno à mundo condito 1949. ante Christum natum 2013. genuit præterea alterum nomine Nachor, & Aran: vixitque in summa 205. annos. Porro Abraham genuit Ismaël & Isaac, ut videbitur inferius. Nachor, frater Abraham, ex Melcha genuit Hus, patrē Iob, & Camuel, patrem Syrorum, ac Bathuel, patrē Rebeccæ: atque alios præterea, horum fratres, numero quinque. Thare autem, tum propter Chaldæorum idololatriã, qui tunc ignem præcipuè colebant, tum propter obitum filij sui Aran, in Mesopotamiã perrexit, ac in vrbe nomine Charan, obiit. Vide Gene. 11. & 2. cap. & Isidor.

IANVS, anno Nini supradicti decimo, ex Africa ad Celtiberos venit, vbi duas colonias diuisit, à se dictas Noëlas, & Noëglas. Anno autem 19. eiusdem Nini, in Italiam veniens, cum comperisset Camefenum (qui est Cham) præter opinionem corruptentem iuuentutem, tribus illum annis æquo animo ferr: deinde, aliquot illi coloniis assignatis, eum Italia excedere, omnes colonos Comeros corruptos montana trans Ianiculum annum colere iubet: illisque filiam suam Cranã Helernam, id est suffragio ab his electam, & axaltatam reginam, cum sceptro albo dat. Hic Ianigenas suos cognominatos Razentios, docuit Physicam, & Astronomiam: diuinationes & ritus scripsit, anno mundi 1948. ante Christum natum 2014. quamobrem sui ipsum eisdem nominibus & veneratione diuina sunt profecuti, quibus in Armenia Saga, vsi erant. Berofus lib. 5.

VESTA vxor fuit Iani, quæ sempiternum ignem custodiendum virginibus puellis edoctis sacra, tradidit anno mundi 1963. ante Christum natum 1999. Hinc Vestalium superstitio successu temporis manauit: hæ à sexto ad decimū annum huic collegio tradebantur, cum 30. annos mansissent, fas erat nubere: si qua stupri comperta foret, viua sub terrã defodiebatur: vicissim ignem sacrum custodiebāt: quem si qua extingui fineret, flagro cedebatur. Titus Liuius lib. 1. August. de ciui. Dei. lib. 4. cap. 10.

DIONYSIVS, Hammonis filius, armis sumptis Rheam & Camefenum regno paterno pellens, & secū Ofirim horum filium retinens, in filiūque suum adoptans, eum de nomine patris sui Hammonem Iouem cognominavit, vti à magistro Olympo Olympicum, eique totius Aegypti regnum tradidit, anno ab orbe condito 1948. ante Christum natum 2014. post nouem annos Barzanes Sabatij filius in Armenia à Nino superatur. Videto Berosum lib. 5.

PALLADON virgo, à Græcis dicta Minerua, anno 43. regni Nini (de quo supra mentionem feci) apud Tritonidem lacum infantula exposita est: atq; ab eodē Dionysio, Ioue etiam Libyco cognominato, adoptata in filiam: hæc omnem militiam prima Libyco docuit. Hæc item (secundum alios qui eandem Palladem vocant) lanificium antea incognitum inuenit, & docuit, & textrinū officium: hinc lanifices, fullones, tinctorum, textricēque puellæ eam pro Dea coluere, dicitur præterea vsum olei inuenisse ac docuisse: & numeros deniq; ipsos, quadrigas, atque arma. Bero. lib. 5. Supple. Chro.

OSIRIS, Camefenui & Rheæ filius, imperauit Aegyptiis annis 35. Hic Rex magnus, & pro Deo habitus est: hic, anno mundi 2008. ante Christum natum 1954. qui erat annus novus regni Zameis Ninæ, Regis Babylonis, inuētis à se & sorore adolescentula frumēto, & frugibus, cœpit docere illa in Palæstina. inde reuersus in Aegyptum, & inuēto aratro, & his quæ ad agriculturam pertinebant, sensim vniuersum peragravit orbem, docens quæcunque inuenerat: & ita vniuerso imperauit orbi, exceptis gentibus quæ iam in Babyloniorum venerat potestatem. Vide Bero. lib. 5.

ISIS maxima, dicta etiā Iuno Aegyptia, soror & vxor Osiridis, magni apud Aegyptios nominis extitit: testatur eius epitaphium in columna, in hæc verba olim sculptum:

Ego Isis sum Aegypti regina à Mercurio erudita.

Quæ ego legibus statui, nullus soluet.

Ego sum vxor Osiridis.

Ego sum prima frugum inuentrix.

Ego sum Ori regis mater.

Ego sum in astro Canis refulgens.

Mihi Bubastya vrbs condita est.

Gaude, gaude Aegypte, quæ me nutriti.

Plura qui volet, legat primum & secundum librum Diodori Siculi, de fabulo. antiq. gestis.

Cc

SEMIRAMIS post obitum Nini coniugis sui, imperavit Assyriæ anno mundi 1958. ante Christum natum 2004. Hæc etiam bonam Asiæ partem tenuit, tantæque regnandi cupiditate tenebatur, vt sexum virilem mentita, simularit se defuncti Nini filium. Hæc Babylonem, ex oppido, urbem maximam fecit, vt magis dici possit eam ædificasse quàm ampliassse. Hæc Aethiopiam ac Aegyptum regno suo adiecit. Sed & Indiæ bellum intulit, quò præter illam & Alexandrum, nemo penetrauit. Fertur duxisse in Indiam aduersus Staurobatæ Indorum Regem, terdecies centena millia peditum, equitum quingenta millia, currus ad millia centum, naues bis mille: hominésque in elephantis, quatuor cubitorum gladios gestantes. Hæc cum pulcherrimis militibus coibat, quos postea occidebat. Ad postremum, concubitum filij cum petiisset, ab eodem meritò interfecta est, 42. annos post Ninum, regno potita. Vide Berosum lib.5. Diod. lib.3. Iusti. lib.1. Herodo. 1.

ZAMEIS Ninias Babyloniorū seu Assyriorum rex quintus, post matrē Semiramidem, quam occiderat, imperavit annos 38. quorum primus erat annus mundi 2000. ante Christum natum 1962. Hic in sacris scripturis vocatur Amraphel. Belli studia deposuit: in sceminarum turba consenuit: ornavit tamen templa Deorum. Vide. Gene. 14. cap. & Berosum lib.5. Iust. lib.1. Diodo. Sicu. lib.3.

ABRAHAM filius Thare, Deo fuit charissimus, cuius iussu parētem, patriam, omnésque reliquit cognatos: & assumpto Lot abiit in Chanaan peregrinatum, anno mundi 2024. ante Christum natum 1938. promisit illi Deus se in semine illius benedicturū omnes gentes: de semine siquidē huius nasciturus erat Christus. huic promissioni adiecta est circuncisio: itaque se & suos circuncidit, annos natus 99. hæc circuncisio indicabat vitam æternā habituros, piē in Deum per Christum credentes. Anno ætatis 86. ex ancilla Agar genuit Ismaël, quam illi permisit vxor Sara, cum hæc minimē pareret. At verò nihilominus annos ipse natus centum, & Sara nonaginta, genuerunt, fauore diuino, ipsum Isaac. Abraham obiit diem suum annos natus 175. sepelierunt eum filij sui in Hebron cum Sara, quæ illic sepulta erat, iam ante annos 38. Vide Gene. 11. cap. vsq; ad 25. item Iose. lib. Anti. 1. à cap. 16. vsque ad 26. Post mortem vxoris Saræ, Abraham aliam duxit vxorem, nomine Ceturam, ex qua filios sustulit sex.

SARRA, filia Aran, vxor Abraham, proba atque insignis matrona extitit, pulchra quidem ac viro charissima, patientissima & prudentissima mulier. Hæc vt dictum est, annos nata 90. non sine miraculo, Isaac peperit, cum antea sterilis esset. annos nata 127. moritur. Vide Gene. 23. cap.

A G A R cùm grauida effret, spreuit dominam suam Saram: quam obrè eam Sara asperrimè coarguit & afflixit, cùm habuisset ius in illà à viro suo: quare Agar fugam arripuit: ab Angelo autem commonefacta, ad dominam rediit, & peperit Ismaël.

I S M A E L, filius Abraham ex Agar, natus est anno mundi 2036. ante Christum natum 1926. Hic in desertis locis habitauit, quãdo iuuenis vnà cum matre ab Abraham dimissus est: factusque est sagittarius: dedit illi mater vxorè de terra Aegypti, ex qua liberos duodecim sustulit, vnumquèque principem tribus suæ. Obiit Ismaël, anno ætatis 137. Vide Genes. 16. & 25. cap. item Ioseph. lib. antiq. 1. cap. 18. & 21.

Anno duodecimo à natiuitate Ismaël, Sodoma, Gomorrha, Adama, & Seboim, ciuitates, propter peccata incolètiũ, funditus euersæ sunt cum incolis, igne & sulphure diuinitus immisso. Solus Lot cum duabus filiabus euasit, diuina clementia vt discederet præmonitus: cuius vxor in statuam salis versa est, anno mundi 2048. ante Christum natum 1914. posthæc anno vno atque altero, natus est Isaac. Vide Gene. cap. 19. Iosephum, lib. 1. cap. 19.

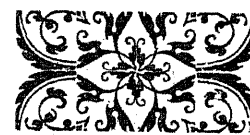
Circa hæc tempora Arius, sextus Assyriorum rex, collecto exercitu post patris Ninix obitum, Bactrianos ac omnes Caspios subiecit. Bero. lib. 5.

I S A A C, filius Abrahæ & Saræ, natus est 14. annos post Ismaëlem: oblatu anno ætatis 13. vt alij volunt 25. qui erat annus mundi 2073. ante Christum natum 1889. anno ætatis 40. vxorem duxit Rebeccam filiam Barthuelis Syri, de Mesopotamia, sororem Laban, vt Abraham pater eius statuerat. anno 60. nati sunt illi ex Rebecca gemelli, prior Esau rufus, & totus hispidus: alter, Iacob, protinus egressus est, plantam fratris manu tenens. anno ætatis 180. mortuus est, & appositus populo suo. Vide Gene. 25. & 35. cap. item Ioseph. lib. Anti. 1. cap. 26. & 28.

R E B E C C A nupsit Isaac anno mundi 2090. ante Christum natum 1872. hæc effecit vt Iacob benedictionem à patre prætiperet, quæ Esau promittebatur. Nam cùm seni Isaac oculi caligarèt, obrufit ei Rebecca Iacob indurum vestibus Esau, ac pelliculis hædorum circumfultũ manus & collum, interea dum venatum isset Esau, vt pulmètum patri pararet: mox autem rediens Esau, vt audiuit se præuentum, interminatus est mortem fratri Iacob. Id dum rescit Rebecca, mittit Iacob ad Laban, donec furor & indignatio Esau temperetur. Tandem mittens Iacob munera fratri, placatus est. Vide Gene. 27. 32. 33. cap. Ioseph. lib. Antiq. 1. à cap. 26. ad calcem vsque.

C c 3

IACOB filius Isaac, fugiens fratrem Esau, ipse in Haran, ab auunculo Laban benignè ac hilariter exceptus est. cùmque mensem vnum apud eum cōmoratus esset, conuenit inter illos vt pro Rachel in vxorem habenda, seruiret Iacob ipsi Laban, patri Rachelis, septem annos: quibus exactis, Lia pro Rachele supposita est: dolusque consuetudine excusatus: nempe non licere vt minor natu prænubat. Seruiit itaq; Iacob pro Rachele alios iterum septem annos. Sicque ambas sorores in vxores habuit: ex his ambabus, atque ex duabus ancillis, filios duodecim sustulit, ac filiam vnam. Natus est ei Ioseph ex Rachel, anno mundi 2200. ante Christum natum 1762. obiit diem annos natus 147. in Aegypto, vbi erat Ioseph, qui patrem accersuerat durante sterilitate septē annorum. inde asportatus in Hebron, cum patribus sepultus est. Gen. 29. ca. & inde vsque ad calcem: Iosephus lib. 1. cap. 27.

LIA fuit vxor Iacob, cuius filij fuere Ruben, Simeon, Leui, Iuda, Issachar, Zabulon, & Din a fāmella. Zelpha ancilla Lia, peperit ipsi Iacob Gad, & Aser. Gene. 29. & 30. ca.

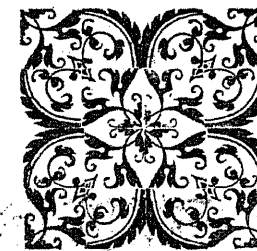
RACHEL quoque vxor Iacob fuit: huius filij fuere Ioseph & Benjamin, in cuius partu periit. Genes. 29. 30. & 35. cap. Balam ancilla Rachel, peperit item ipsi Iacob, Dan, & Nephthalim.

IOSEPH filius Iacob ex Rachel, odiosus erat fratribus, quòd patri esset charissimus: quare ipsi eum in cisternam coniecerunt. At verò consilio fratris sui Iudæ, Ismaëlitis venundatur: ipsi quoque eunucho Pharaonis, Phutiphari, magistro militum, venundant. Post aliquantum temporis falsò accusatus stupri à domina sua, in carcerè detruditur: cùm hæc illum, non ille hanc cōcupisset, ac pressisset. In carcere dum agit, pincernæ, pistorisque Pharaonis somnia interpretatur. Post hæc è carcere educitur, vt ipsius etiã Pharaonis somnia exponat: qui constituit eum super vniuersam terram Aegypti: vertitque nomen eius, & vocauit eum Saluatorem mundi: anno ætatis suæ 30. anno à mundo condito 2230. ante Christum natum 1732. obiit tandem annos natus 110. Vide Genes. 37. cap. & inde ad calcem vsque. item Iose. lib. antiq. 2. à cap. 2. ad 9.

ASENETH filia Phutipharis sacerdotis Heliopoleos, fuit vxor ipsius Ioseph, quæ peperit illi Manassen & Ephraim. Hos adoptauit Iacob, benedixitque eis antequam moreretur. Vide Gene. 41. & 48. capita.

Cc 4

PROMETHEVS, Iapeti atque Asiæ filius, propterea fertur de luto formasse homines, quia optimus sapietia doctor fuisse pethibetur, vt sentit Augustinus Huic inuentione ferrei anuli tribuebat antiquitas, vinculumque id, non gestamen intelligi volebat. Lactatius re vera primum omniu simulachrum hominis formasse de pingui & molli luto Prometheum scribit, ab eoque natam primo artem, statuas, & simulachra fingendi. Hic ignem Ioui dicitur furatus, quod ex ferro, & silice ignem extrudere docuerit, seruaréq; in ferula. Videto Augustinu de ciuita. Dei lib. 18. cap. 8. Lactan. lib. 2. cap. 11. Pli. lib. 13. cap. 1.

ATLAS, Promethei frater, primus Sphæram Astrologiamq; inuenisse dicitur. inde locus fabulæ datus, quod cælum humeris fulciret. Vergil. 6. Aeneidos,

— *Vbi cælisfer Atlas*

Axem humero torquet, stellis ardentibus aptum.

Vide Plin. lib. 2. cap. 6. & lib. 7. cap. 56.

ALTADAS XII. Assyriorum rex, horum temporibus extitit, vt ait Cassiodorus. Hic regnare cœpit anno mundi 2263. ante Christum natum 1699. Huius institutum fuit vt diuitiis & gloria, aliena stultitia & miseria à maioribus suis partis, quoad viueret, frueretur. Vide Bero. lib. 5. Huius ætate Galates apud Celtas, & Vandalus apud Thuyscones regnavit.

CECROPS Diphies Atheniensium rex primus, cœpit regnare anno mundi 2408. ante Christum natum 1554. Hic Athenas condidit, vt ait Cassiodorus. De hoc quoq; sic inquit Iustinus lib. 2. *Ante Deucalionis tempora Athenienses regem habuere Cecropem, quem, vt omnis antiquitas fabulata est, biforem prodidere, quia primus marem fœmina, matrimonio iunxit.* Sub hoc rege Athenæ vrbs vel instaurata, vel cõdita fuit. Vide August. lib. de ciui. Dei 18. cap. 8. Berosum lib. 5. Euse. in præfa. Chro.

DEUCALION Promethei filius, sed non eius de quo supra, vt supputatio indicat, apud eos regnare cœpit, qui circa Parnassum morabantur, anno à mundo condito 2428. ante Christum natum 1534. Hic annos duos & octoginta natus, Thessaliam vidit inundatam. ipse cum vxore Pyrrha in Parnassum montem nauicula delatus, seruatus est. Vide Bero. lib. 5. in Sparete rege. Xen. de æqui. de hoc fabulantur etiã Poëtæ. Cæterum Archilochus de tempor. & Ioan. Annius, natum Deucalionem scribunt an. 2. Spheri, 15. Assy. regis, 70. an. à diluuió.

IASIVS Ianigena, tempore Deucalionis imperabat Italis, in cuius nuptiis affuit Ió Aegyptia. Vide Bero. lib. 5.

CVRETES & Coribantus circa hæc tempora Gnoſſon condidere. Hi modulatam & inter se cõcinentem in armis saltationem reperere.

ASCATADES XVIII. Assyriorum, seu Babyloniorum rex, omnem Syriam suæ ditionis fecit: huius anno 13. vitis inuenta apud Græcos, narratur. Vide Bero. lib. 5.

MOYSES primus Hebræorum dux fuit, anno mundi 2453. ante Christum natum 1509. quo anno filij Israël ab Aegyptiaca liberati sunt seruitute: ac post annum vnum atque alterum, Aaron summus creatur Cacerdos, & cōsecratur. Hic Moyfes inter Hebræos, Deo atque hominibus charissimus extitit: erat siquidem natura mitis ac candidus. Inter Prophetas summum se historiographum præstitit. Hic decem legis præcepta, digito Dei in duabus lapideis tabulis scripta, in mōte Sina sibi tradita, populū Israëliticum docuit, & cæremonias ac ritus veteris legis. Obiit anno ætatis 120. Israël rexit 40. annis, quos per mare rubrum in desertum duxit: huic successit Iosue, Vide Exo. Leui. Nume. Deute. nam omnibus ferè cap. de Moyse tractant.

AARON Moyfis frater, inter Hebræos præstans ac disertus extitit, summusque sacerdos in populo Dei. ad hūc spectabant primitiæ & decimæ à filiis Israël Deo oblatae. Cum summum sacerdotium gessisset annos 37. obiit, anno ætatis 123. Hoc semel orante pro populo, cessauit plaga incendij cœlitus missi. Videto Nume. 16. cap. item Iosue. lib. antiq. 4. cap. 5. & secundum, diu desideratum ac recens excusum Iosephum, cap. 3.

ELEASAR Aaronis filius, mortuo patre, summus Sacerdos creatur, anno à mundo condito 2491. ante Christum natum 1471. Iste & Iosue terram Chanaan obtinuerunt, quam vocarūt Iudæam. Hæc in duodecim tribus filiorum Israël diuisa est, quarum nomina sunt, Tribus Ruben, Simeon, Leui, Iuda, Issachar, Zabulon, Gad, Aser, Benjamin, Dan, Nephthalim, Manasses. Obiit Eleasar eodem quo Iosue anno. Vide Exo. 6. cap. item Iosue 24. cap.

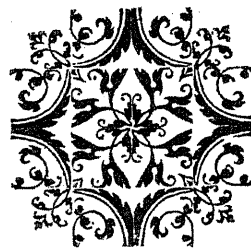
IOSUE, secundus populi Israëlitici dux, anno mundi 2493. ante Christum natum 1469. filios Israël per Iordanem, iuxta præceptum Domini, in terram duxit promissam: Iordanem fluium, vt Moyfes mare rubrum, sine vlllo periculo, verbo Dei fretus, pertransiit: obsidione urbem Iericho cepit, & incendit, attamen Raab cum suis seruauit, minimè ingratus: nam hæc nuntios exploratores receptos, celarat: urbē quoque Hai succēdit Iosue ac Regem suspendit. Dum pro Gabaonitis bellum gerit, sistitur Sol, & prolongatur dies: quinque Reges suspenduntur. In summa 31. reges vicit, victoriq; suo populo Chanaanorum terrā partitus est. Hic pius, bello & pace clarus, rexit populum annos 28. Obiit diem anno ætatis 110. post eum seniores rexerunt populum annos 17. quibus Othoniel successit. Videto lib. Iosue ab initio ad finem. item Iosue. lib. Ant. 5. cap. 1. 2. 3. 4.

PERSEVS Iouis filius ex Danaë, Medusam Gorgonem occidit, anno mundi 2497. ante Christum natum 1465. Hic à Græcia in Asiam transfuectus est: ibi Barbaras gentes graui, diurnoque bello domuit: & nouissimè victor, nomen superatæ genti dedit: nanque à Perseo Persæ dicti sunt. Vide Oros. lib.1. cap.11. De hoc quoq; sic inquit Herodorus lib.7. *Posteaquã Perseus ad Cephæum cõmeauit, & Andromedam eius filiam duxit uxorem, tulit ex ea filium, quem Persem appellauit: eumque illic reliquit (nam Cephæus carebat virili prole) à quo cognomen sortiti sunt Persæ.* De Perseo, Poëtæ multi multa fabulantur. Vide Diodo. lib.1. & 4.

ANDROMEDA Cephei regis Aethiopum & Cassiopes filia, vxor fuit Persei, quam scopulo alligatam ac monstro marino, propter matris superbiam, vt aiunt, expositam, liberauit: liberatam in vxoré duxit, occisis Phineo, & reliquis aduersantibus. Acrisíu qui Danaën turri incluserat, occidit Perseus, imprudens tamen. Vide Herodo. lib.7. & Diodorum Siculum multis in locis.

PHOENIX, Agenoris filius, & Cadmi frater fuit. Ambo fratres de Thebis Aegyptiorum in Syriam profecti, apud Tyrum & Sydonem regnauerunt, anno mundi 2506. ante Christum natum 1456. à Phœnice itaque Phœnicia regio dicta. Hic Phœnix Bithyniam condidit: Phœnicibus quasdam literas ad scribendum dedit. Vermiculum instituit, vnde fit color puniceus. De Phœnicibus Lucanus, lib.3. sic ait:

Phœnices primi, fama si creditur, ausi

Marsuram rudibus vocem signare figuris.

Euse. Chro. inspice.

CADMVS frater Phœnicis, è Phœnicia in Græciam literas numero sedecim intulisse fertur, quibus Palamedé Troiano bello adiecisse quatuor, totidémque post eum Simonidem Melicum. Hic quoque lapidicinas, auri metalla, & cõflaturam reperisse dicitur. Plin. lib.7. cap.56. De Cadmo multa Poëtæ fabulantur, præcipuè Ouid. lib.3. & 4. Metamorphoseos.

CORAX XVI. Sycioniorum rex hisce temporibus regnare occipit, nempe anno à mundo condito 2507. ante Christum natum 1455.

ROMVS etiam apud Celtas regnat anno mundi 2515. ante Christi natiuitatem 1447. Circa hæc quoque tempora Delphicum Apollinis templum Phlegyas incēdit, ob filiam ab Apolline (vt ferunt) compressam.

DIONYSIVS cognominatus Liber pater, deinde Bacchus, filius fuit Iouis ex Semele, Dionysius ab Ioue & Nyfa dictus: Nyfa autem antrum est in quo à Nymphis nutritus dicitur. Liber pater dictus est, vel à libertate patriæ, quâ armis etiã tutatus est, vel quòd vinum, cuius inuentor extitit, reddat linguas liberas ac faciles. Bacchus dictus est, vel à Bacchantibus mulieribus quæ ipsum sequebãtur, vel à baccis, quas in torculari premere docuit. Hic quorum regio vites ferre non posset, docuit potum ex hordeo conficere. In Bœotia iussit, in gratiam patriæ, omnes vrbes liberas esse. Exercitum virorum & mulierum circumducens, nefarios homines merita multauit pœna. In Indiam transcendit, ac militauit, anno mundi 2508. ante Christum natum 1454. triennio post, in Bœotiam multis cum spoliis rediit. Consule Diodorum Siculum de fab. antiq. gestis lib. 5.

DIONYSIVS alter longè illo antiquior, ac æuo prior, à nonnullis Sebafis dictus, filius dicitur Iouis & Proserpinæ: primus hic boues sub iugum misisse fertur ad colendam terram: quare illum cornibus finxerunt. Videto Diodorum Siculum libro quo supra.

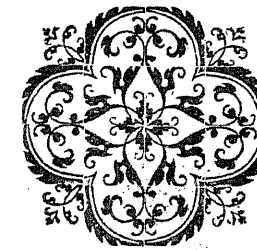

OTHONIEL filius Cenes, & frater Caleb minor natu, de tribu Iuda, iudicauit populum Israël anno mundi 2538. ante Christum natum 1424. In eo fuit spiritus domini: egressusq; est ad pugnam, & tradidit dominus in manus eius Chusam-rathiam Regem Syriæ, cui Israëlitæ seruierant annis octo, & oppressit eum. Hic iudicauit Israële quadraginta annis, & mortuus est. Iudicum 3. Iose. antiq. lib. 5. cap. 7.

A X A filia Caleb fuit, atque vxor Othoniel. Hæc à viro præmonita petiit à patre agrum, ac obtinuit, Iudicum cap. 1.

A O D qui & Ehud, filius fuit Gera, filij Iemini. hic Israëlem iudicauit annos octuaginta à morte Othoniel: primus annorũ huius principatus fuit 2578. à creato mundo: & ante Christum natum 1384. Hic populum liberauit à tyrannide Eglon regis Moabitarum, cui seruierat annos decem & octo, propter legis transgressionem. Iudi. 3. Iose. lib. antiq. 5. cap. 8.

S A M G A R, filius Anath, iudicauit populum post Aod annum vnum, hic percussit de Philisthiim sexcetos viros vomere, alij legunt stimulo boum. Iudicum 3.

PELOPS Tantali regis Phrygum filius fuit, qui Hippodamiam Pisæ regis filiam deperibat: atque in vxorem petēs eam, à patre virginis elegātissimæ, Oenamao, iniquis propositis conditionibus, est reiectus. quæ res bellum fuscitauit: Oenomaus, Myrtilo præfecto suo prodēte, victus est. Pelops itaque sumpta in vxorē Hippodamia, Pisæ regnum tenuit, anno à mundo condito 2617. ante Christum natum 1346. Hic viribus ac prudentia insignis, cum plurimos in Peloponnesum accolas deduxisset, eam patriā Peloponnesum ab se denominauit. Diod. lib. 5. circa finem. regnauit annis 59. in Pifa, quæ est in Elide, iuxta Archadium, cuius incolæ eam quæ eiusdem nominis est in Italia, condidere. Vide Strabonē lib. Geographiæ 7. & 8. item Rapha. Volaterranum lib. 34.

Hippodamia filia fuit vnica, eadēque formosissima Oenomaï Elidis regis: hanc à multis procis ambitam, nemini voluit collocare pater: quam tamen Pelops accepit in vxorē, victo patre virginis, fraude Myrtili, qui in mare præcipitatus, nomen Myrtoo mari dedisse dicitur. Hinc illa Poëtarum fabula, de Myrtilo auriga, pecunia corrupto, & de curru vitiato, & deficiente. Vnde Ouidius epist. 8.

Vestæ peregrinis Hippodamia rotis.

Facit autem Ouid. Hermionem loquentem, quæ erat Pelopis proneptis: nam Pelops erat ei proauus.

AMPHION Iouis & Antiopes filius, Thebis regnauit anno à mundo condito 2636. ante Christum natum 1326. hic tam insignis musicus extitit, vt testudinem à Mercurio accepisse dicatur: cuius etiam modulamine fingitur à Poëtis saxa ad extruendas Thebas illexisse, ac traxisse: quod sic interpretatur Eusebius in Chro. *Fuerunt, inquit, duro corde, & (vt ita dicam) saxei quidam auditores.* Cui concinit Horatius in arte Poëtica, dicens,

Syluestres homines Sacer interpretisque deorum.

& cætera. Ac paulò pòst sequitur:

Dictus & Amphion Thebana conditor urbis,

Saxa mouere sono testudinis, & prece blanda

Ducere quò vellet. fuit hæc sapientia quondam

Publica priuatis, secernere sacra profanis,

Concubitu prohibere vago, dare iura maritis:

Oppida moliri, leges incidere ligno.

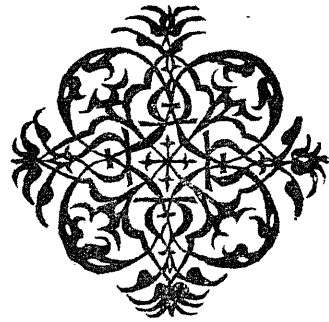
Hic, vi eloquentiæ, suasit rudibus ac sparsim degentibus, in vnum vt conuenirent, ciuitatēque muro cingerent: vel, vt interpretatur Palephatus, lyræ beneficio Thebanum murum construxit.

NIOBE filia Tantali, soror Pelopis vxorque Amphionis fuit, cui elegantissimæ formæ filios septē ac filias totidem peperit: vnde se Latonæ prætulit: quare indignata Dea hanc in saxum mutauit (vt fabulantur Poëtæ) occisis prius ab Apolline omnibus suis liberis. Ouid. 6. lib. Metamorph. Diodor. lib. 5. Palephatus inde datū locum fabulæ scribit, quòd supra natorum suorum sepulchrum suam ipsius lapideam imaginem Niobe collocarit, eamque se esserit ipse quoque Palephatus inspexisse imaginem.

D E B O R A Prophetissa, vxor Lapidoth, Israëliticum populum iudicauit anno à mundo condito 2659. ante Christum natum 1303. Hæc Barac exercitui suo præfecit, atque vnà cum eo aduersus Sisaram, ducẽ exercitus Iabin, Regis Chananæorum, commigravit: fusa ac prostrata aduersariorum acie, Sisara ipse præceps de curru delapsus, fugam arripuit, atque à muliere Iahel susceptus, & statim epoto lacte obdormiens, defixo per tempora clauo, ab eadem caput cõfuitur, somnòque soporiferum lethum adiicitur. Vide librum Iudicum, capite tertio.

B A R A C filius Abinoam, de tribu Neptholim, præfectus fuit exercitui Deboræ, sicuti supra dictũ à me est. hic Dux fortissimus, decem hominum millibus tantũ assumptis, exercitum Sisaræ, longè copiosorem, imò bis decies ampliorem ad vnum confecit, ac deleuit. Verũ enim uerò, spes ac fiducia in Deum obfirmatissima, præcipua ac potiora erant arma & vires, quibus freti Deboræ & Barac, insolescẽtes hostes eneruarunt. Videto lib. Iudicum ca. 4. & Iosephum li. Antiquitatum 5. ca. 9.

G E D E O N, qui & Ierobaal, filius fuit Ioas, de tribu Manasse, iudicauit populum 40. annis, quorum primus, annus erat mundi 2699. ante Christum natum 1263. Hic priusquàm aduersus Madianitas contenderet, bis signum à Deo petiit, quò certior fieret se ab eo mitti. duobus itaque miraculis cõfirmatur: prius fuit in holocausto quod totum ignis absumpsit: posteriùs in vellere primũ humido, deinde sicco. Sic roborata fide, in prælium descendit, ac Oreb & Zeb, Madianitarum Duces, item Zebee (seu Zeba) & Zalmana, cæcidit, ac internitioni dedit, asserens in libertatẽ Israëliticum populum, qui sub illorum iugum ante annos septem missus fuerat. Vide lib. Iudi. cap. 6. 7. & 9. & Iosephum lib. Antiq. 5. cap. 10.

A B I M E L E C H Gedeonis filius ex Droma concubina, septuaginta fratres suos, dẽpto natu minimo, interfecit: populum administravit ac iudicauit annos tres, quorum primus, annus erat mundi 2739. ante Christum natum 1223. Hic urbem Sichem expugnauit, incolas occidit, quorum urbẽ diruit, ita vt sal in ea euersa spargeret. Ceterũ turrim oppidi Thebes dum oppugnat, ostiũque exurere nititur, à muliere, quæ illi fragmen molæ in caput deiicit, opprimitur: & ne à fœmina trucidatus dicatur, quendã ex suis militibus rogat vt gladio transfodiatur: quod & ille perficit. Sic miserè occumbit, qui fratrum suorum cæde pollutus, tyrannide principatum arripuerat. Vide Iudi. 9. cap.

T H O L A de tribu Issachar, iudicauit populum an. 23. post Abimelech. Iudicum cap. 10.

I A I R Galaadites populum iudicauit ann. 22. post ipsum Thola. Vide vt supra & Iose. lib. Anti. 5. ca. 12.

EVROPA Agenoris Phœnicum regis filia fuit, quam Iuppiter fingitur in formam bouis rapuisse, ac per mare in Cretam trāsuexisse: ex qua tres genuerit liberos, Minoem, Rhadamantum, Sarpedonem. Vide Diodo. Sicu. lib. 5. Ouid. li. 2. Metamor. circa finem. Interpretatur fabulam Palephatus de Cretensi quodam, cui nomen erat Taurus, qui Europam captiuam abduxerit.

Ab hac Europa, fertur tertia orbis pars denominata, quam non assentiat Herodotus, qui neminem cōpertum habere dicat, unde id tertiæ orbis parti nomen datum. Vide Herodotum lib. 4.

MINOS, Iouis Asterij & Europæ filius, anno à creatione mundi 2710. ante Christum natum 1252. classem comparauit, mare obtinuit, & insularum Cycladū dominus primus, in earū plerisq; colonias posuit, Caribus eiectis, filiisq; suos constituit principes: latrones è mari sustulit. Thucyd. in præfatione historiæ suæ. Hic omnium cōsensu habitus est vir iustus, & probatæ vitæ, tradunt persuasisse primū scriptis uti legibus, finxisse autem eas Mercurij datas præcepto, autore Ioue. Diodor. Sicul. lib. 2. & 6. De huius Sapientia. vide Diony. Halica. lib. 2. in gestis Numæ. Volater. lib. 33. sic ait: *Minos certè ob summam iustitiam, post mortem iudex apud inferos dictus est, unà cum Rhadamantio fratre.*

ANDROGEVS, Minois filius, præclaræ indolis adolescens, ab Atheniensibus, quòd in athletica superasset, occiditur: idque causa belli extitit. Volater. lib. 33.

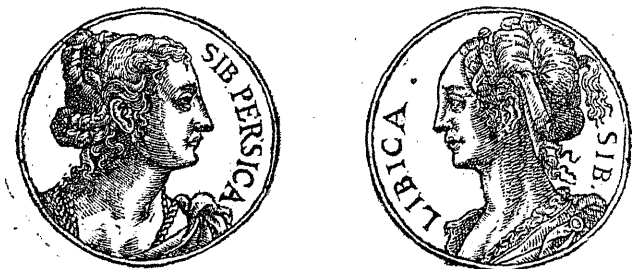

HERCVLES Iouis & Alcmænæ, Amphitryonis vxoris, (vt fertur) filius, natus est anno mundi 2715. ante Christum natum 1247. vixit annos 52. periit igne, primus è maximis pyratibus. autor Manetho. De hoc Hercule quem Græci suum vendicāt, multa ipsi prædicant aut potius fabulantur, quæ nunc locus enarrandi non est: huic suo, omnium aliorum Herculum egregia facinora tribuunt, vt assolēt. Huius labores duodecim, qui dicuntur fuisse præcipui, à Diodoro Siculo amplissimè describuntur lib. 5. Hic ab Hispaniis in Italiam venit anno 55. ante aduētum Aenæ: Cacum interemit: Italis leges tradidit: Ilium cepit: Laomedonta, ob minimè persolutum præmium, interemit: Priamum interempti filium, Troiæ Regem constituit. tandem ob remedium morbi ardentissimi, in ardentibus flammis se præcipitem dedit. Sic fato functus est virorum omnium fortissimus. Diony. Halic. lib. 1. dicit optimum hunc ducē tyrannis orbem purgasse. Diodor. Herodo. Verg. Ouid. singuli multis in locis multa de Hercule narrant.

DEIANIRA, Oenei Calydoniæ regis filia, vxor Herculis fuit. Hæc cupiens virum ab alienis amoribus auocare, misit ad illum venenatā tunicam, iuxta Nessi cōsiliū: tandem calamitatis mariti certior facta, ipsaq; doli huius minimè cōscia, laqueo vitam finiuit, vt scribit Diodor. lib. 5.

- D d 3

SIBYLLA Persica, Chaldæa ac Hebræa dicta, sed proprio nomine Sambetha, ad mare rubrum nata est, patre Berosso, matre Erymantha: libros scripsit 84. ac de Christo innumera cecinit, cui cæteræ Sibyllæ concinunt: nam omnium primam fuisse perhibent. huius meminit Nicanor, qui res gestas Alexandri magni scripsit. Vide Lactan. diuina. instit. lib. i. cap. 6. & August. de Ciuit. Dei lib. 18. cap. 23. Huic Sibyllæ hæc tribuitur prophetia: *Ecce bestia conculcaberis, & gignetur dominus in orbe terrarum, & gremium virginis erit salus gentium. & pedes eius in valetudine hominum, & inuisibile verbum palpabitur.*

SIBYLLA Libyca, seu Libyssa, secunda fuisse scribitur à Marc. Varrone, in libris rerum diuinarum, qui Sibyllinos libros ait non vnus tantum fuisse Sibyllæ, sed Sibyllinos appellari, quod omnes fœminæ vates, Sibyllæ sint à veteribus nūcupatæ: vel à consiliis Deorum enuntiandis, iuxta etymologiam, more quidem loquendi Aeolico, *σίσ* enim Deos, ac *βυλλη*, consilium vocant Aeoles: vel ab vnus Delphidis nomine. Vide vt supra.

Huic Sibyllæ hæc tribuitur Prophetia:

Ecce veniet dies, & illuminabit dominus condensa tenebrarum, & nexus synagoga soluetur, & desinent labia hominum, cum viderint Regem viuentium: & tenebit illum in gremio virgo domina gentium, & regnabit in misericordia. & uterus matris eius erit statera cunctorum. inde in manus iniquas veniet & dabunt Deo alapas manibus incestis: miserabilis, & ignominiosus erit, miserabilibusque spem præbebit.

SIBYLLA Delphica, Delphis nata, proprio nomine Themis dicta, ante Troianum excidium extitisse fertur, cuius etiam versus plurimos operi suo Homerum inseruisse credunt. Sunt tamen interim qui censeant Sibyllæ proprium id illi fuisse nomen, quod in reliquis manarit: vt supra in Libyca Sibylla leuiter attingi. Vide supra in Sibyllis Persica, & Libyca.

Huic hæc tribuitur Prophetia:

Ipsam tuum cognosce dominum, qui verè filius Dei est. Hanc item Chryssippus ait vaticinatam esse, Nasci debere Prophetam absque matris (vel maris) coitu, de virgine.

SIBYLLA Cumæa, ex Cimerio Campaniæ, vicino Cumis oppido, fuit: Italica proinde ac Cimeria dicta, prope Cumas speluncam inhabitauit, vnde oracula edere solita: vt Aenææ quoque aduenti, futura prædixerit omnia. huius carmina apud Aenam ciuitatem Iuliano imperante cõbusta scribit Am. Marcellinus: quæ sanè carmina, quibus Rom. fata conscripta erant, in arcanis apud Rom. habebantur, nec ab vlllo nisi à Quindecim viris inspicere fas erat: cum aliarum interim Sibyllarum carmina circumferre liceret. audi Verg. Eclog. 4.

Vltima Cumæi venit iam carminis ætas: &c.

Scilicet (inquit Viues) tempus etiam quod vaticinium tendebat, certis erat literis insertum: & solitas Sibyllas aliquid per initia versuum significare, scribit Cice. lib. 2. de diuina.

Huic hæc tribuitur Prophetia:

In prima facie virginis ascendit puella, pulchra facie, proluxa capillis, sedens super sedem stratam: nutrit puerum, dans ei ad comedendum ius proprium, id est lac de cælo missum.

NICOSTRATA, Euandri Archadis mater, futurorum vaticinatrix fuit, quæ à carminibus, quibus Phœbi oracula enūtiabat, Carmentis latinè dicta fuit. Hanc quidam aiunt latinis primùm literas dedisse. Diony. Halicarnaseus lib. quidē 1. Antiq. Rom. scribit ipsos Archades primos literas in Italiam attulisse, qui post Pelasgos venerant. Tit. Liuius Euandrum ipsum, autorem vocat, lib. ab vrbe condita 1. *Euāder* (inquit) *tum ea, profugus ex Peloponneso, autoritate magis quàm imperio regebat loca, venerabilis vir miraculo literarū, rei nouæ inter rudes artium homines.* Huic concinit Cornelius Tacitus, qui tradit Aborigenes ab Euādri Archade didicisse literas. Vide Poly. Verg. li. 1. cap. 6. Hæc quoque scribit Textor Græcas literas impensè doctam, plerasque ex latinis primùm reperisse: quò coniectare licet mulierē versatili ingenio, variâque doctrina fuisse præditam.

EVANDER huius Nicostratæ, seu Carmentis, filius, cum patrem imprudēs interfecisset, relicta Archadia in Italiam venit, & pulsus Aboriginibus in Palatino monte cōsedit: agroque à Fauno iuniore Aborigenum Rege donatus, collem elegit, qui nunc in medio fermè vrbis est, in quo castellū seu oppidum extruxit, cui Pallantium, seu Pallanteū, nomen dedit, vel à Metropoli Archadiæ, vel de Pallantis proauis sui nomine circa annum mundi 2725. ante Christum natum 1237. paulò nempe ante quàm Hercules in Italiam ab Hispaniis aduentaret. Pallantium, Rom. postea Palatium dixerunt. Vide Diony. Halic. lib. 1. & Cæli. Rhodi. lib. 11. cap. 17. & Vergi. lib. Enei. 8. vbi sic inquit:

*Archades his oris, genus à Pallante profectum,
Qui Regem Euandrum comites, qui signa secuti,
Delegere locum, & posuere in montibus urbem,
Pallantis proauis de nomine, Pallanteum.*

PRIAMVS Laomedontis filius, interfecto patre ab Hercule, Troiâque vi capta, regnum patris recepit, quod ei Hercules tradidit vt viro iusto, amicòque. Solus enim filiorum patri consuluerat equos diuino semine procreatos (si credere fas est) Herculi, ob liberatam Hesionem promissos, tradendos. Hæc Diod. Sic. lib. 5. Sunt tamen qui scribant Priamū captiuum ab Hercule abductum in Græciâ, postea auro à vicinis redemptum, vnde à redimendo nomen obtinuerit. Habuit filios quinquaginta: vnde Vergi.

Quinquaginta illi thalami, spes tanta nepotum:
ex his decē & septē sustulit ex iusta vxore Hecuba: inter quos insigniores fuere Hector, Paris, Deiphobus, Helenus, Polites, Polydorus. Capta vrbe à Græcis, interemptus est Priamus senex, à Pyrrho Achilles filio: idque ad aram Iouis, in sanguine etiam Politæ filij sui, autor Dictys Cretensis. Troiæ Priamus regnat anno mundi 2725. ante Christum natum 1237. quam ita ampliauit & ornauit vt nulli maximarum urbium ornatu & potentia cederet.

HECVBA Cissei regis Thracum filia, vxor Priami fuit, Hæc cum Paridem in vtero gestaret, somniauit se parere facem ardentem, quæ patriam exureret. Hanc in canem versam fabulantur, quòd cum vrbe capta, captiua abduceretur, ac Polydori filij corpus in mare proiectum agnosceret, Græcos inanibus laccessuerit conuiciis. Vergil. Aen. 10. lib. Ouid. 13. Metamorpho.

D d 5

HECTOR Priami filiorum fortissimus fuit, quo sospite Troia nunquam potuit à Græcis expugnari. Hic permultos ex Græcis occidit, inter quos Protefilaum & Patroclum: in cuius vtrionē ab Achille demum occiditur, à quo bigis alligatus, circum Patrocli sepulchrū trahitur. post 12. dies corpus eius auro à patre redimitur. autor Dares Phrygius. Home. lib. 23. Iliad. Ver. lib. 1. Aenei. Volaterr. lib. 15.

ANDROMACHE, Eetionis Regis Thebarum, quæ in Cilicia sunt, filia, Hectoris vxor castissima, & Astyanactis mater fuit: quem peperit post inchoatū bellum Græcorum, & admodum paruulum abscondit: at verò ab Vlyffe repertus, de turri ab eodem præcipitatur. mater autē à Pirrho abducta in Græciam, Molossus ex eo parit, deinde Heleno in vxorem datur: eique regni Epiri portio assignatur. Vide Volaterran. lib. 8. & 13. Strab. lib. 7. Vergil. lib. 3. Aene. Porrò de supputatione annorum facile est cuius vel mediocriter docto, rationem inire quo tempore gesta sint nonnulla, quibus annorū numeros non inserui, cum iidem numeri annorum hinc inde paulum absint. id te, semel monitum volui, candide lector, vt ne mihi succenseas, aut vitio vertas, si singulis epitomis aut paginis, supputationem hanc in nonnullis quidem minimè necessariam (sunt enim multa quæ in idē tempus coincidunt) anxie non obseruo, nec iteratò repono.

THESEVS Ægei Athenarum Regis filius, ex Æthra Pithei filia, regnavit Athenis anno mundi 2730. ante Christum natum 1232. Hic Herculem imitatus, mare ingressus est: ad ea certamina adiecit animum, quæ laudem & gloriam sibi essent allatura: iuuenis adhuc Creontem tyrannum occidit: præterea taurum vastantem Atticam, & Minotaurum: item Scyronem, Procrustem, & Schynin latrones, in Attica trucidauit. Cum Hercule aduersus Amazonas strenuè militauit, quarum reginam Hippolyten abduxit, ex qua filium Hippolytum sustulit. Iustin lib. 2. Diodor. lib. 5. Plutarc. in vita Thesei, Ouid. epist. 4. & 10. Hic firmam amicitiam cum Pirithoo iunxit.

MINOTAVRVS, filius fuit Pasiphaë, & iuuenis cuiusdam formosissimi, nomine Tauri, qui, morbo laborante Minoë marito Pasiphaës, cum hac concubuit, peperitque Pasiphaë ipsa ex eo concubitu filium, qui inde Minotaurus dictus est, quòd cum Minoë filius putaretur, reuera tamen Tauri filius esset: quem ideo Minos relegauit, atque insectatus est: ad quem tandem Theseū misit, qui accepto ense ab Ariadne, eum occidit. Hæc Palepharus libro de non credendis fabulosis narrationibus. De hoc Minotauro multa fabulantur Poëtæ, quòd semiuir, ac semibos fuerit, vnde Ouid.

Semivirūque bonem, semibouēque virum:
quòd Labiryntho, à Dædalo fabrefacto inclusus, obiectos sibi homines deuorarit. Vergil. lib. 6. Ænei. Ouid. epist. 10.

MARTHESIA, siue Marpesia, & Lampedo, siue Lampeto, Reginae fuere Amazonum, regnante Theseo Athenis: nempe anno mundi 2734. ante Christum natum 1228. autoribus Iustin. lib. 2. & Orof. lib. 1. cap. 15. & 16. Functius verò reiicit ad annum mundi 2754. ante Christum natum 1208. hæ in duas partes, exercitu diuiso, inclytæ iam opibus, vicissim bella gerebant: & ne successibus deesset autoritas, generatas se Marte prædicabant. Itaque maiore parte Europæ subacta, Asiæ quoque nonnullas ciuitates occupauere. ibi Ephesum, multasque alias vrbes cõdidere: tandem ibi Marthesia incursum barbarorum interficitur, in cuius locum Orithya filia succedit. Iustin. lib. 2. Orof. lib. 1. cap. 15.

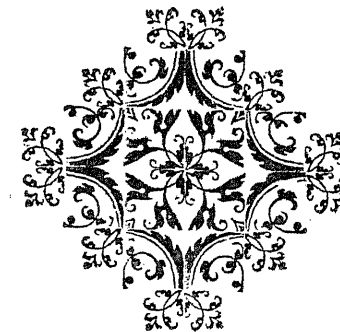
LAMPEDO, siue Lampeto Amazonum Regina, Epheso multisque aliis vrbibus in Asia conditis, domum cum parte exercitus remittitur, vt patriam tueatur. Cæterum de huius gestis, & fato nil apud autores reperi, quemadmodum nec ipse etiã Bocacius. De Amazonibus autem in genere pauca dicere lubet. Hæ ex Scythis ortæ, in Cappadociæ ora, ad amnem Thermodoonta confedere: ibi mariti, qui spoliare finitimos consueverant, conspuratione populorum per insidias trucidantur: ipsæ, quarum exilio addebatur orbitas, arma sumunt: remp. sine viris augent: matrimonium seruitutem appellant. tandem pace armis quæsitâ, ne gens interiret, finitimorum cõcubitum ineunt: si qui mares nascuntur, occidunt: virgines armis exercet, dextris mammis instructis, ne sagittarum iactus impediatur, vnde Amazones dictæ. Iustin. lib. 2.

MENALIPPE, Orithyæ ac Antiopes (hæ ambæ Amazonum reginæ erant) soror, ab Hercule bello superata, captiua abducitur: quam tandem sorori reginæ red dit: & pretium, arma eiusdem reginæ (Baltheum fuisse dicunt) accipit: atque ita mandato functus, ad Regem Eurystheum Hercules ipse, reuertitur. Vide Iustinum lib. 2.

HIPPOLYTE, soror Orithyæ, Antiopes, & Menalippes, eodẽ ipso bello quo soror Menalippe ab Hercule capta, ac abducta est, hæc quoque à Theseo capitur ac abducitur: Sed tamen eam in vxorẽ Theseus accipit, ex eaque gignit Hippolytum, vt iam à me dictum est supra, in Theseo. Iustin. lib. 2.

Nec verò nesciendũ est, Hippolytum omnium castissimum fuisse, eundemque venationi deditissimũ: de quo multa legere licet apud autores: maximè apud Ouidium li. 15. Metamorpho item Heroidum epist. 4.

ORITHYA, Marthesiæ filia, Amazonum post matrem Regina, tum ob belli industriam, tum ob perpetuam virginitatem, cōspiciam se, ac mirabilem præstitit. Hæc ubi cōperit bellum, vim quoque sororibus suis illatam ab Hercule & Theseo, hortatur comites in vltionē, frustraque Ponti sinum & Asiam domitam esse dicit, si Græcorum non tam bellis quàm rapinis pateant. auxiliū à Rege Scytharum capit. Sed ante præliū diffensione orta, ab auxiliis desertæ Amazones, bellóq; ab Atheniēsis victæ, receptaculum tamen habuere castra sociorum, in regnūque reuersæ sunt. Iustin. lib. 2.

PENTHESILEA post Orythiam Amazonis imperauit. Hæc Troianis aduersus Græcos opem tulit. Verg. lib. Aen. 1.

*Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis
Penthesilea furens, mediisque in millibus ardet,
Aurea subnectens exerta cingula mamma
Bellatrix, audetque viris concurrere virgo.*

Interfecta demum ab Achille, exercitūque eius absumpto, pauca quæ remanserant vsque ad tempora Alexandri Magni durauerunt: quem Thalestris, Amazonum Regina, adiit, ad sobolem ex eo generandam. Hunc cum tercentum feminis salutauit, cæteris iussis subsistere, copiam sui fecit ei Alexander per tredecim dies. Hæc coram illi in os ingenuè facta est se tantum ad suscipiēdos liberos venisse: fœminini sexus se retenturam, marem patri redditurā. reuersa in regnum, breui post tempore cum omni Amazonum nomine intercidit. Quint. Curt. lib. 6. Iustin. lib. 2. de hac vide etiam infra in Alexandro.

MENELAVS, Atrei (alij dicunt Plisthenis) & Aëropes filius, in vxorem accepit Helenam formosissimā quidem mulierem, attamē quæ bis rapta est, primū à Theseo, postea à Paride. Hic Menelaus regnauit apud Lacedæmonios anno mūdi 2758. ante Christum natum 1204. aduersus Troianos bellum gessit pro recuperanda vxore, quam non nisi capta Troia recuperauit. bellum gessit decem ferè annis. præterea conscendens nauim in reditu, non nisi post octauum erroris annum patriam attigit. Tantæ molis erat infame reducere scortū. scribit nihilominus Dictys Cretensis non tam animo consternatum fuisse Menelaum ob raptam vxorem, quàm ob Aetram & Clymenam, affines suas. Sustulit ex Helena Hermionem. Dares Phry. Ouid. lib. 11. Metamorp. Cæterum Menelaum Atrei filium Homerus scribit, Hesiodus autem, Plisthenis.

AGAMEMNON regnauit Mycænis anno mundi 2768. ante Christum natum 1194. hic frater fuit Menelai: & omnium consensu Græcorum dux præcipuus aduersus Troianos declaratus est: classē habuit nauium sexaginta supra centum: vniuersa Græcorum classis erat nauium plus mille. Tandem reuersus ab expeditione illa, & bello Troiano confecto, ipse, insidiis Clytēnestræ vxoris, ab Aegystho adultero interficitur: Orestesque filius eius hanc iniuriā vlciscitur, interfectis adulteris, matre scilicet Clytemnestra ac Aegystho. Euripid. in Oreste, Seneca in Agamemnone. Dares Phrygi. Dictys Cre.

PARIS, qui & Alexander dictus, Priami filius fuit & Hecubæ. Hunc pater exponi iussit, quòd mater prægnans somniasset se facem ardentem parere: at tamen Hecuba materno affectu ducta, curavit ut in Ida monte à pastoribus nutrireretur. Adolefcens Oenonem amavit, ex qua Idæum & Daphnidem sustulit. Tandem à parentibus agnitus ac receptus, suscepit legationem in Græciam ad repetendam Hesionem, ubi Helenam rapuit, Troiámque abduxit anno mundi 2768. ante Christum natum 1194. nempe primo anno regni Agamemnonis. Propterea bellum Græcorum aduersus Troianos exarsit. Scribit Herodotus renitentem abduxisse, Sparténque expugnasse, ob id à viro recipi meruisse. Achillé sagitta interemit Paris, vicissim quoque interemptus est à Pyrrho Achillis filio. Herodo. lib. 2. Dares, Dictys Cretensis.

HELENA, Iouis & Ledæ filia, à Theseo primùm rapta, nec multo post Castori & Polluci fratribus reddita, Menelai vxor fuit, cui Hermionem peperit: hanc Paris seu volentem seu nolentem abduxit, ut dictum à me supra est, ac in vxorem duxit. Hæc proditiõnis Troiæ cõscia fuisse dicitur, cum Greci armis diffidentes ad dolum se cõuertissent: ac facem, proditiõnis signum, ex arce sustulisse, & cum priore viro in gratiã rediisse. De simulachro ac templo Helenæ, in quo mulier ex turpissima, speciosissima facta est, vide Herodotum libr. 6. Capta est Troia deficiente iam vere, 17. diebus ante conuersionem æstiuam, anno mundi 2783. ante Christum natum 1179. Vide Diony. Halicar.

VLYSSES Laërtae & Anticliæ filius, Solers ac disertus extitit, atque prudentissimus Græcorum, qui in expeditione Troiæ fuerunt. Hic insaniam simulans comitatum negat, nempe irretitus amore iuuenulæ coniugis Penelopes: verum fraude à Palamede detecta, cogitur cum cæteris in bellum proficisci. Detectus ipse, Achillem vicissim detegit, qui etiam in Troianos contendit, anno mundi 2773. ante Christum natum 1189. Vlysses multa tum fraude tum virtute peregit annis decem in obsidione Troiæ: qua capta, per decennium itidem hac atque illac fluctibus marinis iactatus, tandem ad vxorem in patriam peruenit: procorum iniurias vlciscitur. Postea à Telegono, quem ex Circe susceperat, spina trigonis piscis venenata, incognitus transfigitur. Homer. in Odyss. & Vergil. in Æne. multis in locis.

PENELOPE, Icarij & Peribœæ filia, Vlyssis vxor fuit castissima. Hæc totos viginti annos maritum illibata pudicitia expectauit, nec vnquam adduci potuit ut alteri nuberet: quamquam pater Icarus cogeret, & proci valde sollicitarent, quos egregio commento fefellit (si credere licet) quamquam aliter de huius pudicitia scribat Lycophron. Vide Ouid. epist. Heroïdum prima, quæ nomine Penelopes inscribitur.

E e

ACHILLES Pelei Theſſaliæ regis & Thetidis filius, Græcorum fortiffimus fuit. Hic iam adultus inter Lycomedis filias, muliebri indutus ornatu latitauit, opera matris quæ hac arte cauebat ne ad bellum Troianum profiſceretur, vnde nõ eſſet reuerſurus. Nihilominus tamen Vlyſſis aſtu deprehenſus, ad bellum perducitur. Hic Deïdamiam Lycomedis filiam compreſſit, ex qua Pyrrhum ſuſtulit: quinetiam ob ereptam ſibi ab Agamemnone Briſeïda, pugnare deſtitit, donec Patrocli amiſſiſſimi mors nunciaretur, quam Hectoris morte compenſauit. Cæterùm à Paride tum demum interficitur Achilles: tandem & ipſe Pyrrhus Polyxenam ad ſepulchrum patris immolat. Homer. in Odyſſ. & Vergil. lib. Eneid. 2. & Statius libr. Thebaid. 1. item Dares, & Dictys Cretenſis.

POLYXENA Priami & Hecubæ filia ſpecioſiſſima, ad tumultum Achillis à Pyrrho eiufdem Achillis filio, interficitur, ad placandos Achillis manes. Ouidius lib. 13. Metamor.

Placet Achilleos mactata Polyxena manes.

Polyxenam fertur Achilles in mœnibus Troiæ conſpectam adamaſſe, eamque in vxorem petuiſſe: Priamus annuit: in Apollinis templum conuenitur, ad ineunda pacis nuptiarumque fœdera: verum inibi interim Achilles à Paride dolo interficitur. Vide vt ſupra, & Euripi. Trage.

NAUPLIVS, Euboææ inſulæ Rex, quam Nigropontum hodie vocant, Palamedis pater fuit, eius inquam qui Vlyſſis commento & fraude, ab exercitu lapidibus eſt obrutus: Vlyſſes ſiquidem oderat Palamedem, mortemque illi dolo machinatus eſt, quòd technam ſuam detexiſſet, cum illi furorem ſimulanti, vt ad bellum minimè profiſceretur, filium in ſulco obiecit. Nauplius vt filij necem vlciſceretur, vxores principum Græcorum, tum cum Troiam obſidebant, in iuuenum adultèria pellexit, ſperans vt in reditu mutuis ſe vulneribus confoderent propter vitiatas vxores. Præterea Græcis redeuntibus, ignem ex Caphareo monte oſtendit: quòd factum eſt vt bona pars ad ignem, tanquam ad proximum portum adnauigans, inter ſcopulos naufragium fecerit. tandem doloris impatientia ſe ipſum in mare præcipitat, quòd Vlyſſes & Diomedes, quos maximè obrui cupiebat, incolumes euafiſſent. Vide Homer. Verg. Quid, multis in locis ſingulos.

PALAMEDES Nauplij filius, quatuor dicitur literas inueniſſe, præterea ordinem aciei, ſymbolum bellicum, & vigilias, ad exemplum gruum: item calculorum ludum, atque aleam, & latrunculos, quos ſcachos vulgò dicimus, & menſurarum ac ponderum rationem, quinetiam annum ad Solis curſum, meſes ad Lunæ accommodaſſe. Hic ab Vlyſſe falſò proditionis inſimulatus, lapidibus obruitur. Vide Ouid. lib. 13. Metamor. Cel. Rhodig. lib. 20. cap. 27. & lib. 7. ca. 31. Huius Palamedis Poemata dicitur Homerus, inuidiæ ſtimulis agitur, conſerpiſſe, aut exuſſiſſe. idem Cel. Rhodig. id tradit, lib. 20. ca. 30. Vide item Volat. lib. 18. & Plin. 7. cap. 56.

IEPTE, filius Galaad ex meretrice; iudicauit populum Israël anno mundi 2787. ante Christum natum 1175. Hic pugnavit contra Ammonitas, quos tradidit dominus in manus eius. voverat autem prius, satis tamen imprudenter, se in holocaustum oblaturum domino eum qui primus de domo sua egrediens, sibi occurreret victori: acciditque ut filia sua vnigenita cum tympanis & choris ei reuertenti occurreret, qua visa scidit ipse sua sibi vestimenta, præ dolore: immolauit tamen filiam post duos menses, quos illa impetrarat ad lugendam virginitatem. Vide lib. Iudi. cap. 11. & 12. sex annis iudicauit Iephte Israël. Ioseph. lib. Antiq. 5. cap. 12.

ABESAN, de Beth-lehem, mortuo Iephte iudicauit Israël septem annis. Hic habuit triginta filios & totidem filias, quas omnes maritis tradidit, simul filiis omnibus vxores dedit: foras misit filias, filiorum autem vxores domum suam introduxit. Iudi. 12. Ioseph. lib. 5. cap. 12. Rabbi Salomon & Chaldaeus paraphraustes huc Abesan Boos esse dicunt. Post Abesan, Aelon de tribu Zabulon, iudicauit populum annos decem: post quem etiam Abdon de tribu Ephraim, iudicauit Israël annos octo. Iudicum cap. 12. post hunc Samson iudicauit, cuius meminero postea.

LATINVS Laurentum Rex, Fauni & Maricæ, filius fuit. Hic vel bello ab Ænea victus, vel tantum certior factus quoniam, & vnde esset Æneas, antequam signa canerent, ipsi Æneæ dextram, fidei signum, dedit: filiam deinde in vxorem tradidit, quanquam prius pacta. esset Turno Rutulorum regi. Æneas de nomine vxoris Lauiniæ, Lauinium appellat. Turnus ob præceptam Lauiniam sibi pactam, bellum mouet: vtrinque summa contentione pugnatum est: inclinavit tamen victoria in Troianos, qui Latinum eo in prælio amisere, anno mundi 2787. ante Christum natum 1175. Titus Liuius lib. 1. & Diony. Halicar. lib. item primo.

LA VINIA Latini & Amatæ filia, Æneæ vxor post Creusam fuit. Hæc mortuo Ænea Ascanij tutelam gessit: deinde ab eodem Ascanio, Lauinio, vrbe iam florente atque opulenta, donata est: noua ipse aliam, sub Albano monte condidit, quam ab situ porrectæ in dorso vrbis, Longam Albam appellauit. Titus Liuius lib. 1. Lauinia Syluium Posthumum peperit tertium regem Latinorum: qui sic dictus est, quod post patris Æneæ fatum in syluis natus ac educatus sit. Videto ut supra.

E e 3

ÆNEAS, Anchisæ & Veneris filius, ac Priami gener, pius, probus ac bellicosus à Vergilio in gratiam Augusti describitur: aliter enim scribunt grauiissimi auctores. Hic patrem humeris impositum Troiano incendio dicitur eripuisse, Creusam vxorem in turba amisisse, in Italiam nauigasse, Turnum bello vicisse, Lauiniam duxisse, oppidum condidisse Lauinium, de nomine vxoris sic dictum: Ascanium, qui Albam Longam condidit, genuisse. Aduentum autem Æneæ in Africam, cōgressum, societatem aut nuptias cum Didone, vt fabulosa prætereo: neque enim appulisse in Africam scribunt historici probatiores: neque, vt appulerit, Didonem illic potuerit reperisse, cum nondum nata esset. Navigationem Æneæ sic paucis describit Titus Liuius lib. 1. *Aeneas*, inquit, *domo profugus, primò in Macedoniam venit: inde in Siciliam, quærens sedes, delatus est. Ab Sicilia, classe Laurentem agrum tenuit. Troia & huic loco nomen est.* De morte Æneæ nil certi reperi. Constat dum cum Rutulis ac Hetruscis, congregitur, multos vtrunque cæsos, Æneæ autem corpus nunquam inuentum. id prælium commissum est postquam treis annos ab obitu Latini soceri sui, regnasset Æneas, anno à capta Troia septimo. Dion. Halicar. lib. 1. Titus Liuius lib. 1. Verg. in libris Aeneidos. Lauinium urbem condidit Æneas anno mundi 2788. ante Christum natum 1174.

TVRNVS, Rutulorum Rex, Amatæ, vxoris Latini, confobrinus fuit. Huic pacta fuerat Lauinia ante aduentum Æneæ: quare prælatum sibi aduenam ægrè ferens, simul Æneæ Latinòque bellum intulit. Vide vt supra. Victus singulari certamino Turnus ab Ænea, victoriam cum sponsa, riuiali Æneæ reliquit. Verg. lib. Eneid. 12.

ORESTES occiso Ægitho imperat Mycænis, quæ vrbs est in Peloponneso, anno mundi 2789. ante Christum natum 1173. Fuit hic Agamemnonis & Clytemnestræ filius: matrem adulteram cum adultero suo Ægitho interemit, quòd patrem suum etiam interemerat. Deinde Pyrrhum quoque interfecit, quòd Hermionem sibi prius desponsatam, quæ & Pyrrhum oderat, rapuisset, vique eam in vxorem sibi retinuisset. Ob hæc scelera furis agitatus vagabatur: habuit interim Pyladem fidum itineris comitem ac periculorum socium. Peruenit itaque Orestes in regionem Tauricam, vbi inuenta sorore Electra, cum ea, iam furore purgatus, migravit in Italiam. Orestes pro Pylade, Pylades pro Oreste, vterque pro altero mori minimè recusauit: sicut nec Nyfus pro Eurialo, nec Eurialus pro Nyso, vt est apud Verg. quare numeratur inter insigniora amicorum paria. Vide Sophocl. in Electra, Euripid. in Oreste, Cicer. de amicitia, & lib. 2. de finib. Ouid. Epist. 8. Heroidum.

HERMIONE Menelæi & Helenæ filia fuit. Hæc à Tyn-daro auo materno primùm pacta est in vxorem Oresti, interea dum pater in bello Troiano militaret: qui etiam eandem Pyrrho, mortuo patre Achille, promittit. Pyrrhus reuersus eam rapit, ac retinet inuitam: quamobrem indignatus Orestes Pyrrhum in templo Apollinis, ope Macarei sacerdotis interficit, vxorémque suam Hermionem recipit. Videto Vergil. lib. 3. Aeneid. Ouid. epist. 8. supradicta, quæ inscribitur, Hermione Oresti.

ASCANIVS Æneæ filius, Latinorum Rex fuit, anno à mundo condito 2789. ante Christum natum 1173. Hic à fluuio Phrygiæ Ascanius dictus est: præterea Ilus, ab rege Troianorum Ilo: quinetiam Iulus, à prima barbæ Lanugine. Vergil. Æneid.1.

*At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo
Additur, Ilus erat, dum res stetit Iliæ regno.*

Huic puero flammula quædam supra caput apparuit, quæ nec vrebatur, nec manibus extinguere poterat: hinc sumptum omen est, futurum ut aliquando imperaret: idem narrat de Seruio Tullio Liuius lib.1. Cæterum Ascanius cum 25. annos in Lauinio regnasset, Longam Albam condidit, ac nouercæ, quæ antea restituta fuerat (nam priuignum Ascanium metuens, in sylvas se receperat) Lauinium reliquit: regni hæredem fecit Posthumum fratrem suum ex diuersa matre, cum nondum esset Iulus eius filius ad regendum idoneus per ætatem. Imperauit Ascanius 38. annis, cum Lauinio, tum Longæ Albæ. Ab Iulo eius filio Iuliorum familia orta est. Eutrop. auctus.

SYLVIVS Posthumus Æneæ ex Lauinia filius, regnum Latinorum tenuit post Ascanium, anno mundi 2827. ante Christum natum 1135. Imperauit apud Latinos annis 29. de ratione nominis huius, dictum est supra in Lauinia. huius temporibus agebat Homerus, ut autor est Cassiodor. Vide Diony. Halicarn. & Eutro. lib.1.

SAMSON filius Manue de tribu Dan, iudicauit post Abdon, populum Israëliticum annos 20. quorum initium fuit anno mundi 2818. ante Christum natum 1144. Hic vir fortissimus leonis catulum sæuum ac rugientem, qui ei occurrebat, in frustra dilacerauit quasi hœdum, nihil omnino gladij habens præ manibus. post aliquot dies inuenit in ore huius leonis examen apum ac fauum mellis. Hic propter ablatam vxorem, segetes Philisthinorum excussit, ligatis facibus ad caudas tercentum vulpium. Maxilla asini mille Philisthinorum interemit: Israëlitas à seruitute eorum liberauit, quibus 40. annis seruiuerant. in Gaza cum circundaretur custodibus in porta vrbs stantibus, ipse consurgens circiter medium noctis, apprehendit ambas portæ fores cum postibus & fera, imposuitque humeris suis, & portauit ad verticem montis. Vide Iudi. 14. & 15. cap. Ioseph. Antiq. lib. 5. cap. 13. post Samsonem Heli fuit summus sacerdos ac iudex populi per 40. annos, cui successit Samuel, de quo postea mentionem faciemus.

DALIDA, siue Dalila, meretrix fuit, quam amauit Samson. Hæc argento à principibus Philisthinorum accepto corrupta, amasium Samsonem tonsum prodidit, qui ab hostibus captus, erutis oculis in carcerem detrusus est. Postea inde vocatus est ut luderet coram eis, qui excæcato & ligato volebant illudere: at ille cum venisset, & coram illis luderet, inuocato Domino ait: *Domine Deus meus memento mei, & redde mihi nunc fortitudinem pristinam, ut ulciscar me de hostibus meis.* Tunc apprehendit columnas ambas ambabus manibus, & cecidit domus, quæ cadendo interfecit ad tria millia vtriusque sexus Philisthinorum, vnà cum ipso. Consulito lib. Iudi. cap. 16.

BRVTVS Ascanij Æneæ filij ex Syluio nepos (quanquam alij censeant Syluium Æneæ filium Posthumum fuisse) fertur proceros quosdam, atque immanes viros sede sua expulisse: insulamque eam de suo nomine Britanniam cognominasse, quæ prius vocabatur Albion, ab Albina quadam Syriæ regis filia, quæ vnà cum 32. sororibus, interfectis ab se viris, à patre expulsa, in hæc loco appulerat. Post annos circiter 50. ab excidio Troiæ, id est circa annum à mundo condito 2832. ante Christum natum 1130. cœpit in ea insula, quam magnam Britanniam vocant, regnare Brutus iste, illicque fertur liberos genuisse tres, qui totidem sibi regna constituerunt: Locrum à quo Locria: Cambrum à quo Cambra, nunc Vuallia: & Albanactum, à quo Albania, quæ Scotia postea dicta est. Locrus fratris superstes, solus Britannia potitus est: post quem Maddan annos quadraginta regnavit. hæc Raphaël Volaterranus in Geographia, lib.3. de populis ac regibus Britannia, quam nunc Angliam vocant. Supputationem annorum potes etiam colligere, ac deprehendere in Ascanio Æneæ filio, de quo à nobis dictum est supra, paulò antè, tertia ab hinc pagina.

IGNOGNE Pandrafi Leo-græciæ Regis filia, huius Bruti vxor fuit, ex qua tres, qui supradicti sunt, liberos sustulit. Videto Supplementum Chroni. lib.4. Item Chronica Chroni-
corum.

HOMERVS Græcus Poëta percelebris, clarebat circiter annum mundi 2838. ante natiuitatem Christi 1124. secundum Cassiodorum, nam Cornelius Nepos in libris Chronicorum refert ad longè posteriorem ætatem, puta ad annum mundi 3051. ante Christum natum 911. ante Romam conditam 160. annos. Natum itaque Homerum, vt inquit Plutarchus, belli Troiani tempore, eiusdemque spectatorem fuisse, quidam scribunt, alij 100. annis post, alij 150. Mater ad Meletem fluuium eum peperit, ob idque Melesigenes appellatus est: postea cæcus factus, Homeri nomen accepit. Duo præcipua poemata scripsit, Iliada & Odyssæam. Ilias gesta Græcorum & Barbarorum propter Helenæ raptum, sed præcipuè Achillis præclara facinora complectitur. Odyssæa verò, Vlyssis ex Troiano bello in patriam reditum. Scribunt eum obiisse præ ingenti mœrore, cum ænigma à piscatoribus propositum non posset dissoluere: ipsum autem ænigma erat huiusmodi: *Quæcumque cepimus, reliquimus: quæ verò non cepimus, habemus.* Vide Plutarc. in vita Homeri.

HESIODVS Poëta, paulò præcessit Homerum, imò & cœtaneus eius, & sanguine illi iunctus fuisse perhibetur. Certè Herodotus scribit Hesiodum atque Homerum 400. non amplius annis ipsum præcessisse: extitit autem Herodotus circiter annum mundi 2520. & ante Christum natum 1442. erat Hesiodus ex Ascra, vico Bœotia, vnde & Ascraeus dictus. Hic primus ac princeps omniū, de agricultura versibus scripsit, quem imitatus est Verg. in Georgicis. Scribebat in Bœotia Helladis, vt inquit Plin. lib.18. cap.24. de eius morte misera, curque à Locris quibusdam adolescentibus sit occisus, vide Plutarc. in conuiuio septem sapientum.

SAMVEL, Elcanæ filius ex Anna, iudicauit populum Israël post Heli, anno mundi 2878. ante Christum natum 1084. Hunc filium mater diu sterilis, precibus à Deo impetrauit, quem etiam Deo obrulit. Arcam Dei reducunt Philisthini, quam tempore Heli ceperant: iudicauit Samuel annos 11. iuxta Hebræos, puta vsque ad Saul, primum regem. Senex factus, Samuel, constituerebat filios suos Ioëlem & Abiam iudices in Israël, qui cum non ambularent in viis Patris, sed declinarēt ad auaritiam & munera, peruertentes iudicium, maiores natu Israël petierunt à Samuele regem, qui iudicaret more gentium cæterarum. Itaque Saul à Samuele vngitur in regem, præcipiente Domino. 1. lib. Reg. cap. 1. 2. & 3. ad 9. vsque cap. Ioseph. lib. Antiq. 5. cap. 15. & sequen.

SAVL filius Cis, de tribu Ben-iamin, vnctus est in regem primum Israëlitarum, eodem anno quo Samuel filios suos constituerat iudices: nempe anno mundi 2889. ante Christum natum 1073. Erat Saul altior vniuerso populo à capite ad humeros, quem videns populus clamauit, *Viuat Rex*. Ammonitas & Philisthæos vicit. At contra præceptum Dei, non expectato Samuele, sacrificans, abiicitur à Deo: item contra præceptum Dei victis Amalecitis, regem eorum Agag & prædam referuauit: filiam suam Michol Dauidi in vxorem dedit. Tandem victus à Philisthæis, ne viuus in manus eorum veniret, à quibus occideretur, seipsum propriis manibus interfecit. Vide 1. libr. Reg. à fronte ad calcem. hunc lib. sunt qui vocent 1. Samuelis. imperauit Saul annis duobus. Ioseph. lib. 6. cap. 4. & sequen.

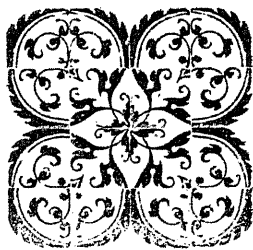
DAVID filius Iesse (Iesse vocabatur quoque ~~Isai~~) regnauit super tribum Iuda in Hebron, anno mundi 2891. ante Christum natum 1071. quo tempore etiam Isboseth constituitur Rex super Israël, regnauit autem David super Iudæa & Beniamin in Hebron septem annos, & sex menses: præterea super alias decem tribus, & super totum Israël annos 33. Hic cum gregem patris pasceret, leonē & vrsū apprehenso mento occidit: quare nec diffidit ad futurum sibi Dei auxilium aduersus Goliath: igitur lapide funda iacto, gigantem interfecit. Propheeta Nathan eum homicidij arguit. Præterea proposuit ei Deus per Gad Prophetam tria pœnarum genera, quod populum numerasset: aut septem annorum famem, aut trium mensium persequente hoste, fugam, aut trium dierum pestilentiam: vltimum elegit, inquit melius esse vt in manus Domini incideret. tunc vsque adeo sæuiit pestis vt 70000. virorum hac lue perirent, ad ædificationem templi populū & Salomonē filium hortatus, descriptionem ac necessaria ad ædificationem dedit. annos natus 70. moritur, ac sepelitur in Beth-lehem. 2. lib. Reg. 11. cap. & sequen. Ioseph. lib. Antiq. 6. cap. 10. & sequentibus.

SALOMON filius Dauid ex Beth-sabea, incipit imperare in Israël anno mundi 2931. ante Christum natum 1031. Hic sapientiam à domino postulauit, & impetrauit. habuit ad ædificationem tēpli 70000. qui onera portarent, latomorum 80000. præpositorum 3300. locutus est 3000. parabolas, fuerunt carmina eius 5000. annuus reditus eius erat 666. talentorum auri, excepto vectigali, valebātque talentum auri ad 5000. aureorum. mira potes legere à cap. 4. li. 3. Reg. ad 10. item apud Ioseph. lib. 8. vxores habuit quasi reginas 700. & concubinas 300. quæ cum ex gentibus essent, vt eis gratificaretur, ad idololatriam deflexit: quare decem tribus à filio suo ablata. regnauit annos 40.

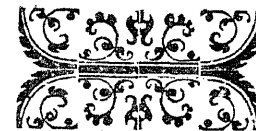
ROBOAM filius Salomonis ex Naama Pharaonis filia, mortuo patre regnavit super filios Israël qui habitabant in civitatibus Iuda, anno mundi 2971. ante Christum natum 991. nam decem tribus ad Ieroboam defecerant. Hic Roboam spreto senum consilio, iuuenum consilium amplexatus est, superbissimè respondens populo qui tributorum imminutionem postulabat: quamobrem desciverunt ab eo decem tribus. ipse autem 80000. virorum congregavit ex tribu Iuda & Beniamin, ut subiugum eius qui filius & hæres Salomonis erat, mitterent has decem tribus quæ ad Ieroboam defecerant: sed ut ne pugnaret prohibuit Dominus, dicens à se factum esse istud, quemadmodum per Ahiam Prophetam prædixerat. Vide 3. Reg. 11. 12. 13. 14. cap. & 2. Paralipomen. 10. 11. 12. cap. Ioseph. lib. Antiquit. 8. cap. 7. & 8. regnavit annos 17. cui successit filius, nomine Abia, siue Abiam.

SESACH rex Ægypti, ascendit in Ierusalem, & tulit thesauros domus Domini, & thesauros regios & uniuersa diripuit, anno quinto regni Roboam. habebat Seschach in exercitu 120000. currus, equitum 60000. Vide ut supra.

AHIAS Silonites, Propheta, prædixit ipsi Ieroboam decem tribuum ad se defectionem: nam apprehendens pallium suum novum quo opertus erat ipsemet Ahias, scidit illud in duodecim partes: & ait ad Ieroboam, Toll e tibi decem scissuras: hæc enim dicit Dominus Deus Israël: *Ego scindam regnum de manu salomonis, & dabo tibi decem tribus.* Vide 3. lib. Reg. cap. 11. Ioseph. lib. Antiquit. 8. cap. 7.

IEROBOAM filius Nabat regnavit in Israël super decem tribus, eodem anno quo Roboam imperavit duabus tribubus, Iudæ scilicet ac Beniamin, nempe anno à mundo condito 2971. ante Christum natum 991. Hic Ieroboam fecit duos vitulos aureos ad retinendum populum ne ascenderet, adorandi gratia, in templum Ierofolymitanum, & ne hac fortè via deficeret ad regem Roboam, qui Ierofolymis imperabat. Sic falsa religione propter ambitionem & regnandi libidinem, populum imbuit, nam adorandos hos vitulos palam exhibuit, clamans: *Nolite ultra ascendere in Ierusalem, ecce Dij tui Israel, qui te eduxerunt de terra Ægypti.* Hic manum in Prophetam extendit, & aruit, nec potuit eam rex ad se retrahere: at verò orante Propheta, restituitur in integrum manus arida. Tandem à filio Roboam, Regis Iudæ, vincitur. Rexit Israël annis 22. successit Nadab filius eius. Vide 3. lib. Reg. cap. 11. 12. 13. 14. Ioseph. lib. Antiq. 8. cap. 8. 9. 11.

A B I A, seu Abiam, filius fuit Roboam, ex Maacha filia A-
bessalom, & successit patri in regno Iudæ, anno mundi 2988.
ante Christum natum 974. Hic prauum se, ac paternorum ve-
stigiis æmulum præstitit: orantibus tamen Deum suis mili-
tibus, vicit ipsum Ieroboam. tunc corruere 50000. virorum
fortium ex Israël, confossi à viris Iuda. Nam diuisæ erant duo-
decim tribus Hebræorum in duo regna, Iudæorum, & Israëlita-
rum: præeratque rex Iudæorum duabus tantum tribubus, vi-
delicet tribui Iudæ, & Ben-iamin: Rex verò Israëlitarum impe-
ritabat reliquis decem tribubus. Rex itaque Abia Israël
tribus ferè annis 3. Reg. 15. cap. & 2. lib. Paralip. cap. 13. Ioseph. lib.
Antiq. 8. cap. 11.

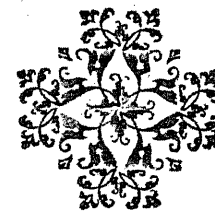
A S A, filius Abiæ, successit patri in regno Iudæ, anno 20.
regni Ieroboam regis Israël, imperauitque annos 41. Fuit Aza
rex pius in Deum & homines, subuertit altaria peregrini cul-
tus, confregit statuas, lucos succidit: & præcepit Iudæ vt quæ-
reret Dominum Deum patrum suorum, legi diuinæ pareret, &
vniuersa mandata impleret. Habuit de tribu Iuda 300000. de
Beniamin autem 250000. militum virorum fortissimorum.
Egressus est contra eos Zara rex Ethiopum cum decies cente-
nis hominum millibus: hos implorato diuino auxilio, fugauit
Aza: fugatos, internecioni dedit. Post hæc iniit foedus cum Be-
nadab rege Syriæ, timens Baasa regem Israël: quare à Propheta
Hanani corripitur, quem in neruum misit. Deinde dolore pe-
dum grauissimo laborans, cum iam multos occidisset, opem
medicorum potius quam Dei quæsiuit. 3. Reg. 15. cap. 2. Paralip.
14. & 15. Ioseph. lib. 8. cap. 12.

N A D A B filius Ieroboam successit patri in regno Israël,
anno secundo regni Aza, Regis Iuda: hic impius, genuina pa-
tris proles, non diu imperauit: occisus est à Baasa anno tertio
Aza Regis Iudæ: & regnum eius occupauit homicida ille Baasa.
Vide tertium librū Regum, cap. 14. & 15. imperauit anno à con-
dito mundo 2992. ante Christum natum 970.

B A A S A occiso Nadab, regnauit super Israël annos 24.
homicidio regnum assecutus, homicidia iterum perpetravit:
nam omnem familiam Ieroboam interfecit. fuit huic bellum
cum Aza, nam ascenderat Baasa in Iudam, & Rama muro cin-
gebat, vt ne quis à regno Iudæ in regnum Israël penetrare pos-
set: quamobrem perterrefactus Aza, missis muneribus opem
Ben-adab Regis Syriæ implorauit: vt dictum iam à me supra
est in Aza. Tandem Iehu prædixit ipsi Baasæ sui ipsius suorū-
que ruinam ob idololatriam, sicuti familiæ Ieroboam. successit
Baasæ Ela filius. incepit regnare Baasa anno mundi 2992. ante
Christum natum 970. nempe eodem anno de quo supra in
Nadab. Vide lib. 3. Reg. 15. & 16. cap. Ioseph. lib. Antiq. 8. cap. 12.

Ff

EL A filius Baafæ, defuncto patre imperat Ifraëlitis anno mundi 3015. ante Christum natum 947. nempe anno 26. Afæ Regis Iudæ: & anno 27. eiusdem ebrius occiditur à Zambri, duce mediæ partis equitum huius Regis Elæ. Itaque Zambri regnum inuadens occidit omnem familiam Baafæ: quod cum rescivit populus, constituit sibi alterum Regem nomine Ambri, qui obsedit Zambri in Therfa. Porro cum videret Zambri expugnandam esse ciuitatem, ingressus palatium succendit se cum domo regia: sic tyrannide regnum affecutus, septimo etiam die tyrannidem in semetipsum exercuit. Vide lib. 3. Reg. cap. 16.

A M R I (Iosephus Amarin vocat) Ifraëliticum regnum administravit anno mundi 3016. ante Christum natum 946. nec verò nesciendum est, post Zambri diuisum fuisse populum in duas partes, altera fauebat Thebni, altera Amri: hæc contentio durauit ad aliquot annos: tandem præualuit pars quæ elegerat Amri in Regem, & mortuus est Thebni: sic confirmatum est regnum ipsi Amri, cuius regno etiam adduntur anni huius dissentionis: nam dicitur imperasse in Ifraël annos duodecim. Hic montem Samariæ emit à Somer (Samarum vocat Iosephus, à quo Samaria dicta) duobus talentis argenti: illic ædificauit Samariam, regni que sedem constituit, sex annis in Therfa egit reliquos in Samaria. Vide lib. 3. Reg. cap. 16. & Ioseph. lib. Antiq. 8. cap. 12. Successit ei filius etiam impius Achab.

A C H A B regnauit in Ifraël anno 38. regni Afa Regis Iudæ: hic erat annus mundi 3027. ante Christum natum 935. tenuit Achab principatum in Samaria annis 22. omnes priores Reges impietate superauit: duxit vxorem Iezabel Regis Sidoniorum filiam: & posuit aram Baal in templo Baal, quod extruxerat in Samaria, ipsumque Baal adorauit. Prædixit ei Propheta Elias famem, quæ tres annos durauit. post hæc occurrit Achab Eliæ, cui dixit: *Tuue es ill. qui conturbas Ifraël?* respondit Elias: *Non ego turbavi Ifraël, sed tu, & domus patris tui, qui dereliquisti mandata Domini, & secuti estis Baal.* Deinde miraculo facto in holocausto Eliæ, eiusdem Eliæ iussu sacerdotes Baal impostores interficiuntur, erant autem 450. Achab semel atque iterum prælio vicit Ben-adab: tertio contra eundem pugnans mutata etiam veste, sagitta fortuito ad mortem vulneratur. 3. Reg. 16. cap. & seq. Ioseph. lib. Antiq. 8. cap. 12. & 13.

IE Z A B E L filia Eth-Baal Regis Sidoniorum, vxor fuit huius supradicti Acab. Impia hæc Pseudopphetis Baal fauens, Eliæ mortem minitata est: quod cum resciret Elias, aufugit. præterea ipsi Naboth mortem machinata est, qui lapidibus est obrutus, quod falsis testibus conuicisset ipsa Iezabel, eum Deo ac Regi maledixisse. occasio autem inde manarat, quod vineam, partem suorum hæreditatem, Regi Achab non permisisset Naboth. Vide lib. 3. Reg. 19. & 21. cap. & Ioseph. lib. Antiq. 8. cap. 13. Hæc iussu Iehu de fenestra præcipitata est, in Iezrahel: cum, audiens aduentum eius, ornasset se, ac faciem deliniuisset: aspersusque est sanguine paries, & equorum ungulæ conculcauerunt eam: iussitque eam sepeliri Iehu, quod filia Regis esset: at cum sepelirent eam, non inuenerunt nisi caluariam, & pedes, & summas manus, iuxta prædictionem Eliæ, 4. Reg. 9.

ELIAS Thesbites, Propheta fuit clarissimus: floruit temporibus Achab & Ochosia, Regum Israël. Vir quidem fuit pilosus, zonâque pellicea accinctus renes: zelo maximo erga Dei cultum affectus, varia edidit miracula quæ vulgatissima sunt (siquidem gratia apud Deum maxima valuit) nam quid commemorem ut in solitudine pastus sit à coruis, deinde ab Angelis? ut pluuiam impetrarit? ut pseudo prophetas increparit, ac interfecerit? ut Quinquagenarij duo, cum suis militibus, ad comprehendendum eum ab Rege Ochosia, filio Achab, missi, igne cælitus demisso, subito consumpti fuerint? ut aquas fluij Iordanis pallio suo percussas diuiserit? ut denique per turbinem in cœlum raptus fuerit curru & equis igneis? Legat qui volet 3. lib. Regum à cap. 18. ad finem vsque. Eccle. 48. cap. Iacob. epist. cap. 5. item Ioseph. lib. Antiquit. 8. cap. 12. & sequentibus capitibus.

ELISEVS filius Saphat, iubente domino vnctus est ab Elia in Prophetam, nempe ut succederet ipsi Eliæ, eique ministraret. arantem Eliseum reperit Elias: sic ex agricolatione ad Prophetiam vocatur. Hic petiit sibi dari spiritum Eliæ duplicem: filium hospitiæ suæ mortuum suscitauit: Naaman Syrum à lepra curauit, præmiâque recusauit. Vitam eius, ac miracula multa quibus claruit, hoc loci non est instituti mei persequi: amplius nosse qui cupit, legat lib. 4. Regum à 1. cap. ad 14. Porro id minimè silentio prætereundum est, quod scribitur in lib. 4. Reg. cap. 13. in hæc verba: *Quidam sepelientes hominem, viderunt latrunculos, & proiecerunt cadaver in sepulchro Elisei: quod cum tetigisset ossa Elisei, renixit homo, & stetit super pedes.* Vide etiam Iosephum lib. Antiq. 9. cad. 8.

IOSAPHAT filius Afa, regnare cœpit super Iudam anno 4. Achab, regis Israël: hoc est anno mundi 3031. ante Christum natum 931. annorum erat 30. cum regnare cœpisset, & 25. annis regnavit: pietatem coluit, patris Afa genuinam prolem se præstitit. Classem parauit quæ nauigaret in Ophir ad aurum inde auhendum. Philisthæi munera ei afferebant, & vectigal argenti: Arabes quoque adducebant pecora amplissima. ædificauit in Iuda domos ad instar turrium, vrbesque muratas. Tertio regni anno misit qui circuissent cunctas vrbes Iuda, atque docerent populum, gestantes librum legis Domini. Constituit iudices in singulis vrjibus, quibus dixit: *Videte quid faciatis: non enim hominis exercetis iudicium, sed Dei: & quodcunque iudicaueritis, in vos redundabit.* Insurrexerunt in eum Ammonitæ & Moabitæ, qui in semetipsos versi, mutuis concidere vulneribus: ampla spolia lēgit Iosaphat. Vide 3. lib. Reg. cap. 22. & 2. lib. Para. cap. 17. 18. 19. & 20. & Ioseph. lib. 9. cap. 1.

IORAM filius Iosaphat, successit patri. Hic omnes fratres suos occidit, & quosdam de primoribus Iuda. Athaliam (Gotholiam vocat Ioseph.) vxorem duxit, filiam Amri, quæ illum ad cultum idolorum adduxit: quare allatæ sunt ei literæ à Propheta quodam, quæ vltionem diuinam ei prædicebant, quod imitatus esset Achab, & quod fratres suos meliores se, occidisset, & declinasset à pietate Iosaphat patris sui. Suscitauit ergo Deus Philisthinos & Arabes, qui terram Iuda vastarunt, domum Ioram diripuerunt, filios eius occiderunt, præter Ioachas minimum natu. Regnavit Ioram tres annos vnâ cum patre, & 4. post patrem: successit filius eius Ochosias. fuit alter Ioram filius Achab, rex Israël, de quo pa. sequent. hic verò rex Iudæ. Vide vt supra.

OCHOSIA filius Achab, regnare coepit super Israël in Samaria anno mundi 3049. ante Christum natum 913. Hic impius, prauus, & vtrique parenti perfimilis extitit: atque æger ex lapsu, misit consultum Deum Accaron, an conualesceret: reuertuntur nuntij, dicentes occurrisse sibi hominem pilosum, renibus accintum zona pellicea, qui dixerit vt reuerterentur, renuntiaréntque minimè conualiturum. Ochofias Eliam esse qui nuntios impediuisset ratus, misit ad eum **Tribunum** cum quinquaginta militibus, vt eum adducerent, quos omnes ignis cœlitus demissus, consumpsit: cum totidem iterum misisset Ochofias, eodẽ fato correpti sunt: Tribunus autem qui tertius missus est, supplex Eliam deprecatus est: qui Elias, ab Angelo præmonitus, cum hoc Tribuno ad Ochofiam perrexit. Tandem ab Elia increpatus est Ochofias, apud quem idipsum locutus est, quod per nuntios primùm prædixerat. Itaque ex hac infirmitate obiit, nullis relictis liberis: quare successit ei frater suus Ioram. Vide 3. Reg. 22. cap. & 4 Reg. 1. cap. item Ioseph. lib. Antiq. 9. cap. 2. regnavit annos duos. Fuit alter Ochofias filius Iorã Rex Iuda, cuius infra meminero: hic verò Rex fuit Israël.

IORAM frater Ochofias, & filius Achab, successit prædicto Ochofias fratri suo in regno Israël, regnavitque in Samaria duodecim annis. Huius temporibus Rex Syriæ Ben-adab obsedit Samariam, vbi fames magna inualuit, adeò vt venundaretur caput asini octoginta argenteis. Vide 3. lib. Reg. cap. 20. Item Ioseph. lib. Antiq. 9. cap. 4. huic successit Iehu. Fuit quoque alter Ioram filius Iosaphat, de quo supra, Rex Iuda: hic autem Rex Israël.

OCHOSIAS filius Ioram Regis Iudæ, non autem eius Ioram qui fuit Rex Israël, successit patri in regno Iudæ anno 12. Ioram filij Achab Regis Israël, annos natus erat 20. cum regnare coepisset, & imperavit Ierosolymis anno tãtùm vno, qui erat annus mundi 3060. ante Christum natum 902. Impiè egit, secutusq; est domum Achab: iniit societatem cum Ioram filio Achab, de quo supra proximè menciónem feci: & cum eo gessit bellum aduersus Hazael, Regem Syrorum. Iste Ochofias iussu Iehu, qui in Regem vnctus fuerat, interfectus est. Vide lib. 4. Reg 8. & 9. cap. item lib. 2. Paral. 22. ca. Fuit alter Ochofias filius Achab, & frater Ioram, Regum Israël, de quibus supra menciónem fecimus, & nunc quoque commonefactum candidum lectorem voluimus.

ATHALIA, mater huius Ochofias, cum videret mortuum Regem filium suum, interfecit omne semen regium, præter paruulũ, nomine Ioas, filium huius Ochofias Regis Iuda: quem Iosaba, filia Ioram, Regis Iudæ, patris Ochofias proximè supra dicti, absconderat. Athalia itaque vsurpauit regnum Iudæ, rexitque septem ferè annos: nam hoc eodem anno septimo Ioas vnctus est in Regem à Ioiada Pontifice, & occisa est Athalia. Videto lib. 4. Reg. cap. 11. item Ioseph. lib. Anti. 9. cap. 7. vbi hanc vocat Gotholiam. Cæterùm quatenus attinet ad annorum supputationem, Athalia hæc, vti apud Chronologos comperio, regnare incepit super Iudam, anno à mundo condito 3061. ante verò Christum seruatorem natum, 901. & imperitauit, vt prædixi, annis ferè septem.

IEHV, Dux exercitus Ioram, Regis Iudæ, imperante in Israël Ioram filio Achab, & Ochosia filio alterius Ioram in u-da vnctus est in Regem Israël, regnauitque his duobus interfectis, anno mundi quo Athalia, de qua proxima pagina superiore à nobis dictum est. Hic omnem domum Regis Achab exterminauit: Ioram Regem Israël sagitta transfuerberauit. Ochosiam occidit, Iezabel præcipitari iussit. Consulito lib. 4. Reg. ca. 9. & 10. & Iosep. lib. Antiq. 9. cap. 6. Hic sacerdotes Baal occidit, idolum, & templum succendit, in quo loco cloacas fecit: nec tamen à peccatis Ieroboam recessit, nec dereliquit vitulos aureos, qui erant in Bethel, & in Dan. imperauit annos 28. & successit ei Ioachas filius eius.

IOIADA summum obtinuit apud Iudæos Sacerdotium: hic Ioas Ochosia Regis Iudæ filium, in regnum restituit, occisa Atalia, quæ tyrannide regnum inuaserat. pepigit Ioiada fœdus cum Ioas, quo fœdere Rex Ioas & ipse populus polliciti sunt obedire Deo, & populus etiam Regi. in hoc fœdere, demoliti sunt aras Baal, idola contriuerunt, & Mathan sacerdotem Baal, occiderunt, etiam coram altari. Vide li. 4. Reg. cap. 11. nihilominus tamen mortuo Ioiada, Ioas ipse ad idololatriam deflexit. Vide lib. 2. Paral. 24. cap. & Iosep. lib. Antiq. 9. cap. 7.

IOAS, filius Ochosia Regis Iudæ, a nno 7. regni Athaliae matris, qui erat annus mundi 3067. ante Christum natum 895. à Ioiada pontifice vngitur in Regem Iudæ. De hoc superiori pagina in Athalia dictum est, quod à Iosaba filia Ioram, sorore Ochosia absconditus sit, ne interficeret eum Athalia. hic magnam vim pecuniae misit ad Regem Syriæ, ut recederet: nam cum exercitu pugnabat contra Iudæos. Templum Domini instaurauit, pius ipse in Deum & homines. At verò mortuo Ioiada Zachariam Prophetam filium Ioiadae interemit, beneficiorum Ioiadae immemor, aut ingratus peccatum vltio secuta est, nec diu moram traxit: nam elapso vix anno ascendit contra Ioas exercitus Syriæ, venitque in Iudam & Ierusalem: primores occiderunt, prædas abegerunt. Denique insurgentes etiam serui in ipsum Ioas, eum occiderunt in lectulo suo, in vltionem sanguinis Zachariae filij Ioiadae. 4. Reg. 11. & 12. cap. 2. Paralip. 24. & 25. Ioseph. lib. 9. cap. 7. & 8. imperauit annos 40. fuit alter Ioas, filius Ioachas filij Iehu, Rex Israël.

AMASIA filius Ioas, successit patri in regno Iudæ anno mundi 3107. ante Christum natum 855. is erat annus secundus regni Ioas, filij Ioachas Regis Israël. Hic vindex fuit paternæ cædis, in eos qui homicidium perpetrarant: non autem in filios eorum. Idumæos vicit, decem millibus occisis & totidem præcipitatis. Posthæc deos Idumæorum adorauit: quare indignatus Dominus tradidit eum in manus supradicti Ioas, & occisus est anno regni sui 29. 4. Reg. 13 & 14. 2. Paralip. 25. item Ioseph. lib. Anti. 9. ca. 9. successit ei Ozias, qui & Azarias dictus est.

SICHÆVS, Didonis auūculus & vir, Herculis Sacerdos fuit, qui honos secundus à rege erat. Hic opes non tectis, sed terræ crediderat, quam rem etsi homines ignorabant, fama tamen loquebatur: qua incensus Pygmalion, Didonis frater, hunc sacrificiis intentum interfecit, cuius meminit his versibus Vergilius.

*Huic coniux Sichæus erat, ditissimus agri
Phœnicum: sed regna Tyri germanus habebat
Pygmalion, scelere ante alios immanior omnes,
Quos inter medius venit furor: ille Sichæum
Impius ante aras, atque auri cæcus amore,
Clam ferro incautum superat.*

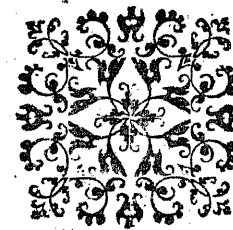
Vide Iustin. lib. 18. & Vergil. lib. Ænei. 1. & 4.

DIDO Beli Phœnicum seu Tyrionum Regis filia, Pygmalionis soror, ac Sichæi vxor, occiso marito, astu vsa in Africam nauigauit, cum thesauris quibus inhiauerat Pygmalion. Carthaginem condidit anno mundi 3076. ante Christum natum 886. ab ædificatione templi Salomonis 143. iuxta Iosephum libro primo contra Apionem. huius castitas, cui notam inurere tentauit Vergilius, eximiè laudatur à Boccacio, atque etiam ab Aufonio: siquidem emori maluit quàm cum Hiarba Rege secundis nuptiis coniungi. hæc proprio nomine Elisa dicta est, Dido autem cognominata à rerum magnitudine, quasi virago. Cultra est vt Dea, templis, arisque eius nomini dicatis. Vide Iustin. lib. 18. Boc. lib. 2. de casibus illustr.

IOACHAS filius Iehu, regnauit super Israël in Samaria anno 23. Ioas filij Ochofiæ Regis Iudæ, qui erat annus à mundo condito 3089. ante Christum natum 873. Hic secutus est impietatem Ieroboam filij Nabat, & peccare fecit Israël: quare iratus Dominus tradidit Israëlitas in manu Hazael Regis Syriæ, & Ben-adab filij ipsius Hazael. imperauit annos 16. & successit ei Ioas filius eius. Consulito li. 4. Re. ca. 13. item Iosephum li. Antiquitatum 9. cap. 8.

IOAS, filius Ioachas, mortuo patre regnauit super Israël anno mundi 3105. ante Christum natum 857. Hic impiè egit, nec declinavit ab omnibus peccatis Ieroboam: recuperavit vrbes de manu Ben-adab, filij Hazael, quas iure belli de manu Ioachas patris sui ille abstulerat: & tribus vicibus eum vicit: quinetiam contra Amasiam Regem Iuda pugnavit, quem & cepit, & templum Domini diripuit: reuersus tandem in Samariam, obiit: & sepultus est in Samaria cum regibus Israël. Successit ei filius suus Ieroboam. Vide 4. lib. Reg. 13. & 14. cap. item Ioseph. lib. Antiq. 9. cap. 10. imperauit hic Ioas annos sedecim. fuit & alter Ioas filius Ochofiæ & Athaliæ, de quo à me dictum est supra, pagina ab hinc tertia.

LYCVRGVS apud Lacedæmonas leges sanxit, imperante Latinis Aremulo, circiter annum mundi 3090. ante Christum natum 872. alij referunt ad annū mundi 3181. ante Christum natum 781. Primū omnium 28. seniores instituit, qui Regibus assisterent, & populari principatui repugnarent, rursūque populi iuribus aduersus tyrannidem fauerēt. Secundō agros æqualiter diuisit. nummum aureum & argenteum ex vsu sustulit: ferreum solum vtendum imperauit: priuatum luxum inhibuit. Cætera qui cupit nosse, adeat Plutarchum in vita Lycurgi. Fuit oratione breuis: quas tradidit leges, finxit se ex Apollinis Delphici oraculo tenere, ne reiicerentur, quod seueræ essent: indotatas iubebat accipi vxores, vt prolis non argenti gratia nuberent viri: tum vt ne puellæ pauperes, innuptæ relinquerentur. non inuentione legum magis quàm exemplo clarior extitit: siquidem nihil lege vlla in alios sanxit, cuius nō ipse primus in se documenta daret. Iustinus multis in locis. August. de Ciui. Dei. lib. 2. cap. 16. & lib. 10. cap. 13. Plutar. in vita Lycurgi. Xenophon, in Atheniensium politia.

DIRCEVS, Atheniensis Poëta, deformis quidem, attamen tubæ inuentor fuit. Lacedæmonij etenim cū responsum accepissent ab Apolline, non alio quàm hoc duce superaturos se aduersarios Messanos, hunc ducem elegerunt, qui in Campano agro clangore tubarum Messanos ita exterruit, vt animo consternati, ac in fugā versi, facillè victi sint. Vide Mag. Elucida.

IEROBOAM filius Ioas Regis Israël, successit patri anno 15. Amasiæ filij Ioas Regis Iudæ, qui erat annus mundi 3120. ante Christum natum 842. Hic quoque imitatus est impietatem Ieroboam filij Nabat, qui peccare fecit Israël: restituit terminos Israël ab introitu Emath vsque ad mare solitudinis, iuxta sermonem Domini, quem locutus est per Ionam filium Amathi Prophetam. 4. Reg. 14. cap. Ionas enim huic prophetaauerat oportere vt Syros vinceret, & regnum proprium dilataret, in partibus quidem Aquilonis vsque ad Hemathi ciuitatem: à meridie verò vsque ad Asphaltiten paludem, quod mare mortuum hodie vocatur. Vide 4. lib. Reg. cap. 14. & Ioseph. lib. Anti. 9. cap. 11. imperauit annos 41. successit ei Zacharias filius eius. Fuit etiam alter Ieroboam filius Nabat, cuius supra meminimus.

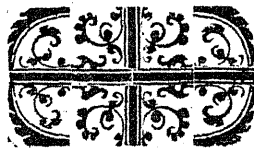
ZACHARIAS filius Ieroboam Regis Israël, successit patri anno 38. Azariæ siue Ozia Regis Iudæ, qui erat annus mundi 3161. ante Christum natum 801. Hic impiè egit quemadmodum patres eius. Sexto imperij sui mense Sellum filius Iabes, aduersus eum coniurauit: percussitque eum palàm, & interfecit, regnauitque post eum mensem vnum. Consulito lib. 4. Regum 15. cap. Fuerunt sanè alij Zachariæ, nempe Zacharias Propheta, filius Ioiadæ, qui à Ioa Rege Iuda occisus est, 2. li. Paralip. cap. 24. fuit item alius Zacharias filius Barachia, qui populum monuit, vt conuerteretur ad Dominum. Zachar. 1. ca. præterea fuit & Zacharias pater Ioannis Baptistæ, Lucæ 1. ca.

O Z I A S, qui & Azarias, filius Amasæ, constitutus est Rex Iudæ ab vniuerso populo, & in locum patris subrogatus annos tantum natus sedecim. Cœpit itaque regnare viuo patre, anno mundi 3124. ante Christum natum 838. imperauit 52. annis: nempe 11. viuo patre, aduersus quem coniuratum fuerat: deinde 41. annos post patrem occisum. Hic initio pius, auxilióque diuino frater, Philisthæos, Arabes, Ammonitas deuicit, tributarios fecit: ciuitatem Ierusalem restaurauit: tandem ex opulentia in superbiam lapsus, dum sacerdotis munus vsurpat, volens sacrificare atque adolere incensum super altare, dumque sacerdotibus ipsum corripientibus minatur, in lepram incidit: atque à sacerdotibus è templo pellitur: mansitque leprosus ad obitum vsque. successit ei Ioathan. Vide lib. 4. Reg. 14. & 15. cap. & 2. lib. Paral. 26. cap. Item Iosep. lib. Anti. 9. cap. 11.

I O A T H A N filius Oziæ seu Azariæ, Regis Iudæ, successit patri, eodem in regno, anno secundo Phacæ filij Romeliæ Regis Israël: qui erat annus mundi 3176. ante Christum natum 786. Hic pietatem coluit: portam domus Domini excelsum ædificauit: vrbes quoque in montibus Iuda, & in saltibus castella & turres. pugnavit contra Regem filiorum Ammon, quem vicit, fecitque tributarium imperauit annis 16. & successit ei filius eius Achas. Videro vt supra.

M A N A H E N filius Gadi de Therfa, venit in Samariam, & interfecit Sellum, qui mensemvnu imperauerat, postquam occiderat Zachariam Regem Israël. Iraque qui tyrannide imperium Israëlitarum inuaserat, à tyranno quoque intra mensem oppressus est. Manahen igitur tyrannus, qui tyrannum interemit, regnum Israël occupauit anno mundi 3162. ante Christum natum annis 800. Securus est hic impietatem Ieroboam filij Nabat. Thapsam ciuitatem quæ nolebat eum intrò admittere, vsque ad eò persecutus est, vt prægnantes quoque eius vrbes scinderet. Posthæc Phul Assyriorum rex Therfam obsedit: Manahen mille ei talenta argenti dedit. 4. Reg. 15. cap. imperauit annos decem. Iosep. lib. Antiq. 9. cap. 11.

P H A C E A filius Manahen regnauit super Israël in Samaria anno 50. Azariæ siue Oziæ regis Iudæ, qui erat annus mundi 3173. ante Christum natum 789. Hic quoque impiè egit, secutus vestigia Ieroboam filij Nabat. coniurauit aduersus eum Phacea filius Romeliæ dux eius, & percussit eum in Samaria, in turre domus regiæ, & cum eo 50. viros de filiis Galaaditarum, regnauitque post eum. Consulito lib. 4. Reg. cap. 15. item Iosep. lib. Antiq. 9. cap. 11. imperauit hic annos duos.

PHACEA, filius Romeliæ, tyrannide regnum Israël obtinuit, occiso Phacea filio Manahen, anno 52. Azariæ, siue Oziæ Regis Iudæ: qui erat annus mundi 3175. ante Christum natum 787. Hic quoque impius extitit, nec diuertit à peccatis Ieroboam filij Nabat. huius tēporibus Theglat-Phalassar Assyriorum Rex, totam Galaaditen regionem oppressit, ac cepit, incolas in Assyriam abduxit. Hoses, siue Osee, tandem insidiis aggressus est hunc Phaceam, & interfecit eum, regnūque eius inuasit, cum iam ille viginti regnasset annos. Vide lib. 4. Reg. 15. cap. & Ioseph. lib. 9. cap. 11.

HOSEA filius Ela, regnauit in Samaria super Israël post Phaceam quem occiderat, anno mundi 3195. ante Christum natum 767. anno septimo regni sui, Salmanazar Assyriorum Rex, Samariam obsedit, Hoesamque triburarium fecit. At verò Hoses dum rebellat, tributūque Assyrio recusat, & dum à Sua Rege Ægypti auxilium petit, à Salmanazare obsessus est, qui vinctum misit in carcerem: Samariam cepit, Israëlitarum regnum perdidit, decemque tribus abduxit: transferens Israël in Assyrios. Itaque ab electione impij Ieroboam filij Nabat, ad quem, post mortem Salomonis, defecerant decem tribus ab Roboam filio Salomonis, afflixit Israël Dominus, & tradidit in manus diripientium, ob præuaricationes, præcipuè ob idololatriam. Consule librum 4. Regum cap. 17. & Ioseph. lib. 9. cap. 15.

ACHAS filius Ioatham Regis Iuda, successit patri in eodem regno anno mundi 3192. ante Christum natum 770. hic non est securus vestigia patris sui, sed Regum Israël: impiissimus etiam filium suū consecrauit, transferens eum per ignem, secundum idola gentium. obsessus est à Phacea, & Rasi Rege Syriæ, nec superatus est. Iniit societatem cum Theglat-Phalasar Rege Assyriorum, qui Rasim interfecit, in cuius gratiam ablato Dei cultu, diis Syriæ sacrificauit: imperauit annos sedecim, & successit ei filius suus Ezechias. Vide lib. 4. Reg. cap. 16. & Ioseph. lib. Antiq. 9. cap. 13.

EZECHIAS filius Ahas successit patri in regno Iudæ, anno mundi 3208. ante Christum natum 754. hic pius vestigia David secutus est, dissipauit excelsa, contriuit statuas, succidit lucos, confregitq; serpentem æneum, quem fecerat Moyse, siquidem vsq; ad illud tempus filij Israël adolebant ei incensum. Affuit illi Dominus: nam rebellauit contra regē Assyriorum, & non seruiuit ei: Philisthæos persecutus est: anno sexto regni sui capta est Samaria à Salmanazare, vt in Hosea dictum à me est. Posthæc Sennacherib Assyriorum Rex in Deum blasphemus, Iudæam deuastauit, Ierusalem obsedit, miraculo tamē diuinitus liberata est: siquidem Angelus Domini occidit vna nocte 180000. hominum in castris Sennacherib, qui inde recessit. Deinde ægrotauit Ezechias, cui mortem prædixit Esaias, attamen oratione & fletu obrinuit à Deo adiici vitæ suæ annos 15. signūque sanitatis ab Esaiā accepit in vmbra decem linearum, retrograda, in horologio suo. Merodac-Baladan Babyloniorū rex, cum accepisset morbo laborare Ezechiam, misit ei literas & munera. imperauit annos 29. successit ei filius Manasses. Vide 4. lib. Reg. 18. 19. & 20. cap. & Ioseph. lib. Antiq. 9. & 10.

Gg

ROMVLVS Romanorum Rex primus, imperauit anno mundi 3212. ante Christum natum 750. filius fuit Rheæ Iliæ Vestalis, quem vnà cum Remo, vnico partu edidit, qui paruuli prope ripam Tyberis expositi, tamen à Faustulo ad Accã Laurentiam delati sunt: vbi adoleuerunt, collecta pastorum manu, Amulium interfecerunt, & Numitorem auum in regnum restituerunt, qui pulsus fuerat à fratre suo Amulio minore natu. Postea urbẽ ædificant vbi fuerant expositi, quæ Roma dicta est à conditoris nomine Romulo: qui Remũ fratrem occidit, quod ludibrio & quasi per contemptum Romuli, novos transiussit muros: ceterum senatores creat Romulus, qui Patres ab honore, Patricij eorũ progenies appellati. 300. armatos ad custodiã corporis, quos Celeres appellauit, non in bello solũ, sed etiam in pace habuit. ex Sabinis & Rom. vnicam gentem fecit. post subactos Ceninenses, Antemnates, Crustuminos, Fidenates, Veientes, cum ad recensendum exercitum concionem in campo haberet, subito orta tempestate, cum fragore & ronitibus, tam denso opertus est nimbo, vt conspectum eius concioni abstulerit tempestas, nec deinde in terris sit visus. imperauit annos 37. Vide Tit. Lii. li. i. Diony. Halicar. lib. 2. & Eutro. lib. i.

HERSILIA, vxor fuit Romuli, de qua Ti. Li. i. deca. i. De hac non nihil fabulatur etiam Ouidius, ad calcem 14. lib. Metamorph. inquit:

*Flebat vt amissum coniux, cum regia Iuno
Irin ad Hersiliam descendere limite curuo
Imperat: & vacua sua sic mandata referre:
O & de Latio, ò & de gente Sabina
Præcipuum matrona d. cus, dignissima tanti
Ante fuisse viri coniux, nunc ess. Quirini,
Siste tuos fletus. &c.*

SIBYLLA Erythræa, aliàs Heriphile, agebat, vt vulgatiore est opinio, antequam à Græcis obsideretur Troia (quanquam Euseb. in Romuli tẽpora referat) nam Apollodorus Erythræus suam esse ciuem affirmat, eamque Græcis Ilium petentibus vaticinatam, & perituram esse Troiam, & Homerum mendacia scripturum. At Strabo duas facit Erythræas Sibyllas: priscam nempe alteram, item alteram recentiorem, Athenain nomine, tempore Alexãdri. Porro Lactan. Erythræam Babylone natam esse ait, & se Erythræam appellare maluisse, quæ sola nomen suum carmini verũ inferuerit: & à Græcis ac Latinis præcipua dicta sit. Vide Lactan. lib. i. cap. 6. Diui. insti. & lib. de ira Dei, ca. 22. Fenestella legatos Erythras à Senatu Rom. missos esse refert, vt huius Sibyllæ carmina Romam deportarentur: & ea Coss. Curio & Octauius in capitolio (quod tunc erat curante Q. Carulo resectum) ponenda curarent. Erythræ autem vrbs est Asiæ minoris. Huic Sibyllæ hæc tribuitur propheta:

In vltima atate humiliabitur Deus, humanabitur proles diuina, iungetur humanitati diuinitas, iacebit in feno agnus, & puellari officio educabitur Deus & homo. Vide lib. Sibyl.

SIBYLLA Samia, Herophila dicta, claruit in Samo insula, autorib. Euseb. Augu. & Casiod. circiter annũ mundi 3297. ante Christum natum 665. Eratosthenes in antiquis Samiorum annalibus se reperisse scribit, hanc dictam fuisse nomine Phyto. Vide vt supra. Hanc sic prophetasse ferunt:

Tu enim stulta Iudæa Deum tuum non cognouisti, ludentem mortalium mentibus, sed & spinis coronasti, & horridum fel miscuisti. Item, Ecce veniet diues, & nascetur de pauperula, & bestia terrarũ adorabũt eum.

SALMANASAR Assyriorum Rex, magno comparato exercitu pugnavit contra Samariam quam cepit, Hosesamque regem Samariæ tributarium fecit. post aliquot annos cum nollet Hoseas amplius tributum persolvere, iterum venit in Samariam Salmanasar, quam post tertium obsidionis annum cepit, ac decem tribus in Assyriam abduxit, anno nono rebellionis Hoseæ qui erat annus mundi 3213. ante Christum natum 749. hunc finem habuit regnum Israël, quod 242. annos steterat, sub 17. Regibus: si sumas initium à morte Salomonis, & regno Ieroboam filij Nabat, ad quem defecerat decem tribus, descendentibus à Roboam, filio Salomonis. Vide lib. 4. Reg. 17. & 18. cap. Ioseph. lib. 9. cap. 15. De hoc Salmanasare dictum à me supra est in Hosea.

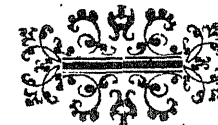
SENNACHERIB Assyriorum Rex, blasphemus in Deum, per nuntios minatus est Ezechia Regi Iudæ, & populo, sic exclamantibus nuntiis: *Audite verba Regis magni, Regis Assyriorum. hæc dicit Rex, Non vos seducat Ezechias, non enim poterit eruere vos de manu mea: neque fiduciam vobis tribuat super Dominum, dicens, eruens liberabit nos Dominus, & non tradetur ciuitas hæc in manu Regis Assyriorum.* Postea Sennacherib, Iudæam vastavit, Ierusalem obsedit. At verò tandem ad preces Esaiæ & Ezechia, Angelus Domini occidit vna nocte 180000. militum Sennacherib, anno mundi 3221. ante Christum natum 741. reuersus itaque cum adoraret in templo Nefroch deum suum, Adramalech & Sarasar, filij eius occiderunt eum. Vide lib. 4. Reg. 18. & 19. cap. & lib. 2. Paral. cap. 32. & Ioseph. lib. Antiq. 10. cap. 1. & 2. De Sennacherib etiam mentionem feci in Ezechia.

MANASSES, Ezechia regis Iudæ filius, successit patri in regno, anno mundi 3237. ante Christum natum 725. impius hic ædificauit excelsa quæ dissipauerat Ezechias pater eius, & erexit aras Baal, templum contaminauit, filios Diis immolauit: Ierusalem innocentum sanguine repleuit: quare iratus Deus suscitauit Regem Babylonie qui Iudæam inuasit, Manassen cepit, & vinctum catenis, & compedibus, duxit in Babylonem. In captiuitate autem agnoscens Dominum resipuit, penitentiam egit, atque regno restitutus idololatriam aboleuit, vitamque reliquam in Dei timore transegit. imperauit annis 55. Vide 4. lib. Reg. 21. cap. & lib. 2. lib. Paralip. cap. 33. item Ioseph. lib. Antiq. 10. cap. 4. & 5.

ESAIAS in Ierusalem nobili genere ortus est, ibique prophetauit, & in Iudæa, necdum decem tribubus in captiuitatem ductis: ac de utroque regno nunc mixtim, nunc separatim texuit oraculum: & cum interdum ad præsentem respiciat historiam, & post Babylonie captiuitatem reditum populi significet in Iudæam: attamen omnis eius cura de vocatione gentium, & aduentu Christi est: hic sub Manasse Rege sectus in duas partes occubuit. Consulito lib. 4. Reg. 19. & 20. cap. & Ieronymum in Esaiam.

Gg 3

CANDAVLES Lydorum Rex quartus, Lydis imperavit anno mundi 3248. ante Christum natum 714. Hic cum vxoris suæ pulchritudinem omnibus prædicaret, quasi filētium damnū pulchritudinis esset, ad postremum Gygi sodali suo nudam demonstravit: quo factō & amicum in adulterium vxoris illectum, hostem sibi fecit, & vxorem veluti tradito alij amore, à se alienavit. nam breui post tempore cædes Candaulis, nuptiarum præmiū fuit. vxor mariti sanguine dotata, regnum viri, & se pariter adultero tradidit. Iusti. li. i. Scribit Herodotus libro primo Gygem, quanquam repugnans & inuitus nudam reginam conspexisset, ab ea accersitum, ab eadēmq; hæc verba audiuisse: *Aut illum qui ista consuluit interire oportet, aut te qui nudam me es conspicatus.* Gyges vbi videt propositam sibi necessitatem aut interficiendi herum Regem, aut seipsum interfectum iri, elegit vt ipse superesset.

GYGES imperavit Lydis post Candaulem quem occidit, anno mundi 3265. ante Christum natum 697. postquam imperio potitus est, arma intulit Mileto & Smyrnæ, vrbēmq; Colophonem vi cepit. Herodotus lib. i. feruntur præterea nescio quæ fabulosa de equo æneo, in cuius lateribus essent fores, & de corpore hominis mortui intus clausi, qui anulum aureum in digito habebat, quem detraxit Gyges: qui huius anuli palam cum ad palmam conuerteret, à nullo videbatur (vt ferunt) itaque huius anuli ope stuprum Reginæ intulisse, Regem occidisse, nec in his facinoribus quenquā eum videre potuisse. sic repente anuli huius beneficio Regem Lydiae ipsum fuisse. Cice. 3. lib. Offic.

NUMA-POMPILIUS secundus Romanorum Rex, imperat anno mundi 3250. ante Christum natum 712. nam mortuo Romulo res ad interregnum rediit, cum regerent Senatores annum integrum, creatis decem Decurionibus. Huic Tatius Sabinorum Rex filiam suam vnicam in vxorē dederat: qua defuncta, relicta ipse Curia, in syluis degebat. ad principatum autem à Romanis post excessum Romuli euocatus, primò contradixit, mansitque diu in sententia, repugnans ne susciperet imperium. vbi verò cohortantes fratres, atque postremò pater, haud æquum censebant tantum honorem vltro oblatum repellere, vt Rex fieret consensit. Bellum nullum quidem gessit Numa, sed non minus ciuitati profuit quàm Romulus: nam legibus moribusque Romanos formauit, qui consuetudine præriorum iam latrones ac semi-barbari putabantur. Duos menses anno addidit, Ianuarium, Februariumque: cum ante hunc decem tantum menses apud Romanos fuissent: infinita Romæ sacra, ac templa cōstituit. morbo decessit 43. imperij anno. Regnante Numa, Glaucus primus ferri inter se glutinum excogitauit. Videto Titum Liuium li. i. Deca. i. & Dion. Halic. lib. 2. & Eutropium lib. 1.

ÆGERIA fuit Nimpha siue Dea, que fertur fuisse vxor Numæ Pompilij, saltem cum ea nocturnos se congressus habere cōminiscebatur Pompilius, cuius etiā monitu quæ acceptissima diis essent sacra institueret. hanc fabulantur Poëtæ in fontem versam. Vide Oui. li. 3. de Fastis, & li. 15. Meta. & quos supra citauit autores.

A M O N filius Manasse, successit patri in regno Iudæ, anno mundi 3292. ante Christum natum 670. impius hic vestigia patris etiam impij secutus est. Annorum 22. erat cum regnare cæpisset, & duobus annis regnavit in Ierusalem. hic cunctis idolis quæ Manasses fuerat fabricatus, immolavit, atque servavit. coniurarunt aduersus eum serui sui, & interfecerunt eum in domo sua. Vide lib. 4. Reg. 21. cap. & lib. 2. Paralip. 33. cap. & Ioseph. lib. 10. cap. 4.

I O S I A S filius Amon, successit patri, regnavitque in Ierusalem annos 31. hic iustus, pius, Davidis vestigia secutus, 12. anno regni sui mundavit Iudam & Ierusalem ab excelsis, & lucis, simulachrisque, & sculptilibus. aras Baalim, & simulachra quæ superposita fuerant, euertit: Templum instaurari iussit: reperit Helcias sacerdos librum legis Domini, qui datus fuerat per manum Moysis: congregato vniuerso populo in domo Domini legit Rex omnia verba libri huius: & stans pro tribunali percussit fœdus coram Domino, adiuravit populum, & celebrauit Phœse Domino. Cæterum dum pugnat cum Nechaone Rege Ægypti, qui missis nuntiis indicarat se non parasse bellum in eum, vulneratur sagitta, quo ex vulnere obit. luxerunt eum vniuersus populus, maximè Ieremias qui super eius morte cæmen lamentabili modulatione conscripsit, quæ lamentationes vocitantur. Vide lib. 4. Reg. 22. & 23. cap. & lib. 2. Paralip. 34. & 35. cap. & Ioseph. lib. 10. Antiq. cap. 5. & 6.

T V L L V S Hostilius tertius Romanorum Rex, regnavit anno mundi 3293. ante Christum natum 669. Hic primus Romanorum purpura & fascibus usus est: bella reparavit, fiducia bene exercitæ iuuentutis: Albanos vicit sexta congressione: Veientes, Sabinos, & Fidenates itidem. fœdere rupto, de Metio Suffetio supplicium sumit ob violatam fidem. Horatij Curiatios vincit: Alba solo æquatur: ex Albanis & Romanis vnus fit populus. Tradunt volentem Tullum Hostilium commentarios Numæ cum quædam occulta solennia sacrificia Ioui Elicio facta inuenisset, operatum his sacris se abdidisse: sed non rite initum id sacrum esse: nec solum nullam ei oblatam cœlestium speciem, sed ira Iouis sollicitati praua religione, fulmine ipsum cum domo conflagrasse. Imperavit annos 32. ciuitatem auxit, adiecto Cœlio monte. hoc imperante Byzantium ciuitas condita est à Pausania Rege Spartanorum. Titus Liuius lib. 1. Decad. 1. Eutrop. lib. 1. Diony. Halicarn. lib. 3.

A N C V S Martius Numæ ex filia nepos, successit Tullo Hostilio anno mundi 3325. ante Christum natum 637. contra Latinos dimicavit, quos & vicit: Auentinum montem ciuitati adiecit, & Ianiculum. Pontem Subliciũ in Tyberi fecit. Ostiam ciuitatem supra mare 16. miliario ab vrbe Roma, condidit. Ptol. lib. 3. cap. 1. & Strab. li. 5. Huius temporibus Lucumo, cui nomen fuit L. Tarquinius Priscus, cum vxore Tanaquil Romam venit. Anno imperij 24. morbo perit Ancus, quo regnante Epidamnus est condita, quæ nunc Dyrrachium. Vide vt supra.

Gg 5

SIBYLLA Cumana, nomine Amalthea, à Suida Hierophile vocatur, eamque dicit libros 9. ad Tarquinium Priscum (alij Superbum scribunt) attulisse, ac pro eis 300. aureos postulasse, Regemque mulieris insaniam derisisse: illam coram Rege vnum combussisse, ac pro reliquis idem pretiũ postulasse: tum Regem multo magis hanc insanire putasse: quæ denuo altero exusto, cum in eodem precio perseueraret, motũ esse Regem, ac residuum 300. aureis emisse. alij singulis vicibus tres combussisse scribunt: at Plin. tres tantũ libros attulisse scribit: duobus autem exustis, tertium superfuisse. Cæterum tres residui libri in sacrarium conditi, Sibyllini dicti sunt: ac in Capitolio pie asseruati, à Quindecim viris consulebantur, in rebus dubiis, laborante republ. permanserunt ad vsque bellum Marsicum. post verò 173. Olympiadem, tempore Marij incenso templo exusti sunt: alij tamen in eorum locum, iubente Augusto conquisiti, restituto Capitolio, repositi sunt. Hos quoque Stilico, concitaturus in Honorium generum seditionem, exussit. Est autem Cuma vnde hæc Sibylla erat, Æolicarum urbium maxima & optima, in Asia minore. Vide Strab. lib. 13. Plin. lib. 13. cap. 13. Aul. Gel. lib. 1. cap. 19. Chronic. Naucler. genera. 52. Huius Sibyllæ hæc fertur propheta:

Moris fatum finiet, trium somno suscepto: tunc à mortuis regressus ad lucem letam veniet, primus resurrectionis initium ostendens.

SIBYLLA Hellepontica, in agro Troiano nata est, vico Marpesso (vel Marmisso) circa oppidum Gergithium (vel Gergethium.) Hanc Heraclides Ponticus scribit Cyri fuisse temporibus. Huic hæc tribuitur propheta:

De excelsa calorū habitaculo prospexit Deus humiles suos, & nascetur de virgine Hebræa in cunabulis terræ.

ZALEVCVS, vrbe Locrensiũ (quæ in Græcia est, vel in Calabria, vt alij volunt) à se saluberrimis legibus munita, cum filius eius, adulterij crimine damnatus, secundum ius ab ipso constitutum, vtroque oculo carere deberet, ac tota ciuitas in honorem patris, pœnam adolescenti remitteret, aliquandiu repugnauit: tandem populi precibus victus, suo prius, deinde filij oculo eruto, vsũ vtrique videndi reliquit. Ita debitum supplicij modum legi reddidit: æquitatis admirabili temperamento se inter misericordem patrem, & iustum legislatorem partitus. Videto Valer. Maxi. lib. 6. ca. 5. hic Zaleucus legumlator clarebat circiter annum mundi 3300. ante Christum natum 660. Hic attendat pius lector quàm diligenter obseruanda sint Christi mandata: cum ethnicus hic tam mordicus suam obseruarit, ac inuiolatam retinuerit legem, vt nec oculo suo, quæ pars est corporis delicatissima, simul ac præstantissima, perpercerit. Porrò scribit Diog. Laër. Zaleucum edoctum fuisse à Pythagora, cuius postea meminerimus: qua in re non sat bene conuenit cum Chronica annorum supputatione, quemadmodum nec aliis aliquot in locis.

ARCHILOCHVS historicus qui scripsit de temporibus, & Simonides, item Aristoxenus Philosophus ac medicus, qui etiam complures libros de Musica scripsit, circa hæc tempora florebat. præterea iisdem his temporibus diruta est Alba-longa, quæ 487. annos durauerat.

JEREMIAS Propheta, puer adhuc vaticinari incepit anno 13. regni Iosia Regis Iudæ, qui erat annus mundi 3307. ante Christum natum 655. Hic in Iuda tantum & Benjamin prophetauit, iam enim decem tribus Israël Assyrij in Medos transtulerant: ciuitatis Ierosolymæ ruinas quadruplici planxit alphabeto. Anathothites dictus est à viculo tribus ab Ierosolymis milibus distante: hic sacerdos ex sacerdotibus, & in matris vtero sanctificatus est, & ad prophetiam segregatus, quam cum detrectaret, causatus imperitiam, doctrinam, animum quoque à Deo accepit. Tandem apud Taphnas in Ægypto, à populo lapidibus obrutus, occubuit. Vide D. Iero. in Ieremiam. Ieremiæ vitam ac vincula qui cupit amplius nosse, legat eiusdem prophetiam, item Ecclesiast. cap. 49. & 2. Machab. 2. & Iosep. lib. Antiq. 10. cap. 8. & sequentibus.

BARUCH Propheta, & Ieremiæ scriba fuit, qui librum Ieremiæ scripsit de futuris rebus ciuitati, populo & templo. fuit quoque Ieremiæ in carcere minister, & in exilio socius, nec eum vnquam deseruit. Prophetauit Baruch in Babylonia tempore captiuitatis Iudæ, prophetiamque suam legit coram rege Ioachin, qui & Iechonias dictus est. multa ac magna mysteria de incarnatione Domini ac de nouissimis temporibus prophetauit. Vide lib. Baruch. Ioseph. lib. Antiq. 10. cap. 8. & catalogum Sanctorum.

ELIACIM, qui & Ioachim, filius Iosia, cum imperasset frater nomine Ioachaz annos tres post Iosiam, successit fratri, in regno Iudæ, anno mundi 3326. ante Christum natum 636. nam Pharaon Nechao cum venisset Ierusalem, vinxit Ioachaz, ac captiuum duxit in Ægyptum: constituitque in locum eius Regem hunc Eliacim fratrem eius super Iudam & Ierusalem: & vertit nomen eius vocauitque eum Ioachim: & cõdemnauit terram centum talentis argenti, & talento auri. Impie egit Eliacim, ideo contra eum ascendit Nabuchodonosor rex Chaldæorum, & vinctum catenis, vt captiuum traderet Babylonem, interfici iussit: ad quam & vasa Domini transtulit, & posuit ea in templo suo. imperauit annos 11. Consulito li. 4. Reg. 23. & 24. cap. & lib. 2. Paral. 36. cap. & Iosep. lib. Antiq. 10. cap. 8.

IOACHIN, qui & Iechonias dictus est, filius fuit supra dicti Eliacim: & successit patri, & regnavit tantum tres menses, imitatus vestigia patris impij. Hic consulente Ieremia Propheta Nabuchodonosori se, cum omni familia dedit, qui transtulit eos Babylonem, cum primoribus, cum militibus, ac artificibus captiuis ad decem millia: & suffecit Nabuchodonosor in locum eius Mathaniam patrum eius, qui & Sedechias dictus est. Vide lib. 4. Reg. 24. & lib. 2. Paral. 36. cap. & Ioseph. lib. Antiq. 10. ca. 9. Acta sunt hæc anno à mundo condito 3337. ante Christum natum 625. Post hanc 37. annorum captiuitatem, Euilmerodac, qui Nabuchodonosori successit, Ioachim in libertatem asseruit, qui paulo post genuit Mesezebel, cognomine Salathiel. Vide Iere. cap. 32. & 52. & Philonem.

NABUCHODONOSOR magnus, qui ab Hebraeis Nabucadnezer dicitur, imperavit Babyloniis anno 4. regni Eliacim Regis Iudæ: qui erat annus mundi 3329. ante Christum natum 633. Hic bellum cum Pharaone Necho siue Nechaone, gessit, vicit, & totam Syriam vsque Pelusium, Iudæa adempta, suæ ditioni adiecit: Ioachin seu Eleacim, Regem sibi tributariū fecit, quem postea tributum recusantem, cepit, ligauit vt Babylonem duceret, attamen interim curauit interfici. Iterum Ierusalem tempore Sedechiæ obsedit, habens principem militiae Nabufardan, filios Sedechiæ occidit coram eo, ipsūque patrem exoculauit, vincitūq; catenis abduxit Babylonem: templum succendit, ciuitate capta ac direpta. Tandem regno ob insaniam pulsus, cum feris septē annis in agro egit. Vide apud Danielem huius somnia de quatuor regnis mundi, item de aurea statua quam adorari iussit, vide Ioseph. lib. 10. ca. 7. & sequen.

SEDECHIAS, qui & Mathanias, Iosifæ filius, imperauit Iudæis an. 11. à Nabuchodonosore susceptus in locum Ioachin, hac conditione vt tributum ei persolueret, verū fidem illi fregit, spernens etiam consilia Ezechielis ac Ieremiæ. Quare anno regni eius nono Nabuchodonosor obsedit Ierusalem, quam post 2. an. cepit, Regēque cum populo in Babyloniā abduxit, anno mundi 3348. ante Christum natum 614. Hæc est illa misera, ac vulgata captiuitas Babylonica annorum 70. Vide lib. 4. Reg. 24. & 25. cap. & lib. 2. Paral. 36. cap. Ierem. 25. 37. & 52. cap. & Ezechi. 12. & 21. cap. & Ioseph. lib. 10. cap. 9. & 10. Sedechias filios occidi vidit, statimque ipsimet Sedechiæ eruti sunt oculi, vt supra dixi.

DANIEL Propheta vaticinabatur tempore Iechoniæ, & Ieremiæ. Hic à Nabuchodonosore cum sodalibus captiuus abductus est, anno mundi 3348. ante Christum natum 614. Chaldæorum artes & linguam 3. an. didicit: Somnia Regis Nabuchodonosor exposuit, & visionem Baltasaris. in lacum leonum coniectus, atque inde eductus est: Susannam liberauit. De somnio 4. bestiarum quæ 4. mundi regna signabant: vtque ei 70. hebdo. visionem edisseruerit Gabriel Angelus, & pleraque alia qui cupit nosse, legat huius Danielis librum, & Ioseph. lib. 10. cap. 12. Hic instabat assiduis precibus apud Deū, pro Nabuchodonosore transformato, prædixitque vt formam & regnum reciperet: quare indidit ei rex Nabuch. nomen Baltasaris filij sui: voluitque eum filiis cohæredem instituere, quod ille recusauit. Vide Epiphan. Obiit Daniel in Babylone, & sepultus est in spelunca regali, honorificè.

EZECHIEL Propheta tempore Ieremiæ, Baruch, & Danielis Prophetarum, extitit: hic adhuc puer cum aliis in Babyloniā captiuus abductus est, vbi prophetare incepit anno mundi 3349. ante Christum natum 613. anno tamen ætatis suæ 30. ait Ieron. in Chaldæa prophetasse Ezechielem: tum cum Ieremias in Iudæa. eius vide Prophetiam, & Ioseph. lib. Antiqui. 10. cap. 9. Et Ecclesiast. ca. 49. In Babylone iudicauit tribum Dan & Gad: prædixitque culpa earum, non reuersurum populum Hierosolymam, quoad resipiscerent: quare exacerbati distraxerunt eum equis per crepidines saxorum, & excerebrarunt eum, & sepelierunt in sepulchro Sem & Arphaxad. Vide chro. Guill.

TARQUINIUS Priscus qui prius Lucumo, Romanorum rex quintus, imperavit Romanis anno mundi 3349. ante Christum natum 613. apud Ancum Martium liberaliter dextræque obeundo officia, in familiarem venit amicitiam, ut publicis ac privatis consiliis bello, domique interesset, & per omnia expertus postremo tutor etiam liberis Regis, testamento institueretur. mortuo Anco, instituit hic ut quam primum comitia Regi creando fierent, quibus indictis, sub tempus pueros regios venatum ablegavit: & primus petisse ambitiosè regnum & orationem habuisse ad conciliandos plebis animos compositam fertur: maximè verò cum Tatum Sabinum, etiam ex hoste Regem factum diceret, ac inculcarer, populus eum regnare iussit. numerum Senatorum & equitum duplicavit: Circum Romæ ædificavit, ludos Romanos instituit magnificos: Sabinos vicit: Latinos priscos domuit: primus triumphans Romæ intravit: muros & cloacas fecit: Capitolium inchoavit. Tandem à filiis Anci Martij, cui in regno successerat, interfectus est 37. imperij anno. his temporibus Ierusalem à Nabuchodonosore capta ac eversa est: & Massilia condita. Consulito lib. I. Eutrop. Diony. Halicar. lib. 3. Titum Liuium lib. I. deca. I.

TANAVIL, Tarquinij Prisci vxor fuit, perita, ut vulgo Etrusci, cœlestium prodigiorum mulier. Hæc cum aquila suspensis demissa leniter alis pileum viri abstulisset, rursusque velut ministerio diuinitus missa, capiti aptè reposuisset, hæc inquam, virum complexa, alia sperare iussit. id siquidè factum est ipsis primò Romam ingrediētibus, antequam regnaret ipse Tarquinius Priscus. Vide ut supra.

SAPPHO Poëtria, Scamandronymi filia fuit, cuius sapientiam admiratur etiam ipse Plato: hæc tamen cum vidua esset, ac filiam etiam ex viro diuite defuncto, Cleiden haberet, Phao nem perditè amavit: nam cum ille in Siciliam discessisset, & hæc ab eo se sperni vereretur, ardens, amorisque impatientissima, statuit etiam capitis periculo furorè lenire, demisso in mare corpore ex leucade, Epiri promontorio. amicam etiam habuit Erinnam Poëtriam: de quibus græcum extat epigramma in hunc sensum: Quātò Erinnam in Lyricis Sappho, tantò Sapphus gloriam Erinna hexametris præcellit. Mirylenæi Sapphus imaginem nummis insculpebant. Rhodig. lib. 9. cap. 24. & lib. 10. ca. 2. item lib. 14. cap. 1. Hæc carminis Sapphici inuentrix fuit, cui & nomen dedit: & decima Musa dicta est, vnde Aufonius:

Lesbia Pieris Sappho soror addita Musis.

extat & Antipatri Sidonij distichon Græcum, in hunc sensum, Mnemosynem matrem Musarum cepit stupor, quādo audiuit dulcisonam Sappho: nunquid decimam Musam (inquit) habent mortales? Fuit sanè in Lesbo altera Sappho, verum meretrix, hæc autem Poëtria, tempore Tar. Prisci, de quo supra.

PANTHEA Abradata vxor fuit, forma & castitate præcellens: hæc à Cyro maiore capta, Araspe Mœdo seruanda traditur, qui apud Cyrum affirmat nondum esse ortam hac pulchriorem: nec tamen eam adiit aut accersuit Cyrus, ne à rebus gerendis auocaretur: quare & ipsa id beneficij, nempe non attentatæ castitatis, rependens, virum Cyro reconciliat, animatque, & armat, ut strenuè pro Cyro pugnet: at tamen inter pugnandum occumbit: inque demortui viri pectus imposito hæc se iugulat capite: tres quoque spadones stantes vbi eos iusserat, quod factum erat intuiti, districtis acinacibus ibi se iugulant. Xen. lib. 7. in Cy. Pæ. & Rho. lib. 13. cap. 33.

THALES, primus sapiens & Physicus Philosophus vocatur circiter annum mundi 3325. ante Christum natum 637. principe apud Iudæos Iosia, apud Athenienses Damasia, apud Rom. Anco Mar. Sunt qui ad Ezechiam, & malè quidem, referant: nam attigit prima Cyri tempora, cum quo & congressus est: vixitque annos ferè centum. Euse. lib. 10. præpa. Euang. Hic Mileti ciuis adscriptus est, prophæctus cum Neleo ex Phœnicæ, à Cadmo & Agenore originem trahens. Post reip. negocia sese ad contemplandam rerum naturam transtulit. Sunt qui illum immortales animos primùm dixisse asseuerent: & solis cursum reperisse, & annum in 365. dies diuississe. huius hæ sunt præcipuæ sententiæ: *Parcè loqui prudentis animi indicium est.*

Qua in aliis damnes, ipse ne feceris. Amicorum presentium & absentium aequè memores esse debemus. Noli ditari nequiter. Quæ parentibus feceris, eadem ipse à filiis expecta. Malè cogitans nedum malè agens, Deos haudquaquam latet. Difficile seipsum noscere. Diog. Laër. lib. 1. scribit æstu ac siti eum in spectaculis excessisse. Volater. lib. 20.

CHILO Lacedæmonius, Ephorum ac sapientum vnus, claruit tempore Thaletis, Solonis ac Æsopi, vt ait Plutar. in Solone. Huius hæ sunt selectiores sententiæ: *Periti ab imperitiis bona spe differunt. Lingua semper, sed in conuiuio præsertim continenda. Proximo non maledicendum, alioquin quæ nobis dolebunt audiemus. Nemini intentanda mina, id enim muliebri est. Damnum potius quàm turpe lucrum eligendum. Aurum cote examinatur, auro autem hominum mens. Obiit Pisæ præ lætitia, quod filius in Olympiis coronatus esset.* Vide vt supra.

PITTACHVS Mitylenæus Melanchrum Lesbi Tyrannum proffigauit: & cum de agri cuiusdam possessione inter Athenienses & Mitylenæos decerneretur, Dux exercitus ipse cum Phrynone Atheniensium Duce singulari certamine pugnans, rete, quo clypeum texerat, Phrynonem dum non cauet, inuoluit, ipsoque perempto agrum seruauit anno mundi 3356. ante Christum natum 606. Hic decem annis principatum tenuit, dein sponte se magistratu abdicauit. Agri sibi traditi partem abscidit, dimidiùmque plus toto dixit: cum Cræso, sicut & Solon, pugnavit: cuius & pecunias recusauit, duplo plus quàm vellet, habere se professus. Ebrios duplici incommodo afficiendos statuit. huius hæ sunt inter alias sententiæ: *Perdificile est bonum esse. Principatus virum declarat. Terra fidelis, mare infidum. Prudentis est priusquam aduersa contingant præuidere, atque occurrere: fortis verò: ùm obuenerint, æquo animo ferre. Quod facturus es ne prædica, frustratus enim rideberis. Infelicitatem nemini impropera.* Fuit alter Pittacus legislator. Vide vt supra.

BIAS Prienæus, siue Prienensis, capta vrbe, cum cæteri ita fugerent, vt de suis quisque rebus multa secum asportarent, & admoneretur vt idem faceret: ego verò inquit facio: nam omnia mea mecum porto: (non abfimile respondit Demetrio Poliorceti Stilpo) hæc ludibria fortunæ ne sua quidem putauit, quæ nos appellamus bona. huius hæ feruntur sententiæ: *Infelix nã, qui infelicitatem ferre nequit. Morbus animi est impossibilia amare, & appetere, nec alieni incommodi meminisse. Indignum hominem diuitiarum gratia ne laudaueris. Quicquid boni egeris, in Deos refer.* Obiit suauè dormiens in sinu nepotis ex filia. Vide vt supra.

CLEOBVLVS Lindius, è septem quoque Græciæ sapientibus, cunctos suæ ætatis, viribus & forma antecelluit: hic ferrur id ænigmatis edidisse:

Est genitor, proles cui sit bisfena: sed horum

Cuius triginta nata, sed dispare forma:

Hæ niueis tota, fuscis sed vultibus illa:

Atque immortales cum sint, moriuntur ad vnam.

Est autem annus. Sunt & eiusdem hæ sententiæ: *Amicos beneficis foue, vt amiciores sint: ex inimicis autem amicos fac. Audiendi magis quam loquendi, audidum esse oportet. Cum muliere neque blandicis agendum, neque presentibus extraneis iurgandum: illud vecordē, hoc vesanum arguit.* Diog. Laër. lib. i. huic fuit Cleobulina filia, insignis vates ænigmatum heroicis versibus conscriptorum.

PERIANDER Corynthius, è septem Græciæ sapientibus, claruit eadem ferè ætate qua priores illi: nam id in cōfesso est septem illos nomine sapientiæ insignes viros in eadem tempora incidisse. Porrò sunt qui hunc eundem putant cum illo Periandro tyranno, qui agebat tempore Sedechiæ, sed aberrat: nam diuersos, hoc est duos fuisse Periãdros Ælianus autor est, sapientia illum illustrem, hunc tyrannide. Vide Rhod. lib. 21. cap. 37. huius sapientis hæ sunt potiores sententiæ: *Bona res quies, ac periculosa temeritas. Turpe lucrum. Voluptates fluxæ sunt: honores immotales. Inter secundas res esto moderatus, inter aduersas prudens. Amicis felicibus & infelicibus, eundem te prabe. Inter loquendum caue ne secreta pronunties.* Diog. Laër. lib. i. Cæterum de Solone dicemus inferius, nam adiunctus est Cræso.

SERVIVS Tullius Romanorum Rex sextus ac penultimus, successit Tarquinio Prisco anno à mundo condito 3387. ante Christum seruatorem natum 575. hic ex nobili foemina Corniculana, captiua tamen & ancilla, genitus est: cui adolescentulo dormienti caput ardere visum est: quod prodigium Tanaquil vxor Regis Tarquinij Prisci cum vidisset, eum inter liberos suos educavit: omen enim sic interpretabatur, fore vt aliquando imperaret, quod & contigit: simile etiam de Ascanio supra narrauimus pag. 56. Hic Tarquinij Prisci cum esset gener, eo mortuo, Rex à patribus, hinc à plebe designatur. Sabinos subegit, Veientes fregit, montes Quirinalem, Viminalem & Esquilinum vrbi adiunxit, fossas circum murum duxit: primus omnium censum ordinauit, rem saluberrimam tanto futuro imperio, vt inquit Liuius. Sub eo Roma omnibus in censum delatis, habuit capita 84. millia ciuium Romanorum, cum his qui in agris erant. occisus est 44. imperij anno, scelere generi sui Tarquinij superbi, filij eius Regis cui ipse successerat, & impulsu Tullia filia suæ. Videto Tit. Liu. libr. i. Decad. i. & Dionys. Halic. lib. 4. ac Eutrop. lib. i.

OCRISIA, vxor Publij Corniculæ, supradicti Seruij Tullij mater fuit, & Tanaquilis Reginæ ancilla captiua. Videto vt supra. Cæterum Plin. lib. 36. cap. 27. mira narrat de Ocrisia, qua via conceperit Seruium Tullium.

H h 3

ÆSOPVS Phrygius, facie quidem & corpore deformis fuit: at verò iocis & fabulis omnium facetissimus. Conditione etiam fuit seruus, tempore Cræsi Lydorū Regis (de quo pagina sequēte) autor fuit quidem fabularum, quem citare non dedignatur Aristoteles 2. li. Rhetoricorum: & Plato in 1. Phædri: & Apuleius de deor. som. fabulas ac vitam eius non est hîc locus recēsendi, & vulgatiōra sunt quàm vt recitatione aut cōmendatione egeant. legat qui volet Volaterranum li. 13. & 38. præterea Æsopi vitam à Maximo Planude descriptam Græcè, atque etiam latinam factā, quæ præponitur eiūdem fabulis. Hic furti falsò Delphis accusatus, de rupe insons præcipitur.

RHODOPE, siue Rhodopis meretrix fuit famosissima, ex Thracia, Æsopi aliquandiu conserua, postea à Charaxo, siue Coraxe, Sapphus Poëtriæ fratre, qui eius amore tenebatur, ingēti pecunia redempta: cuius sic meminit Sappho apud Ouid. 21. & vltima epistola:

Arsit inops frater, victus meretricis amore,

Mixtâque cum turpi damna pudore tulit.

Factus inops, agili peragit freta carula remo:

Quasque malè amisit, nunc malè querit opes.

Me quoque, quòd monui bene multa fideliter, odit:

Hoc mihi libertas, hoc pia lingua dedit.

Scribit Plinius lib. 36. cap. 12. Rhodopen tantas opes meretricio quæstu cumulasse, vt insignem turrim, siue pyramidem, suis sumptibus extruxerit.

CROESVS Lydorum Rex, imperauit ipsis Lydis anno mundi 3402. ante Christum natum 560. hic opibus & diuitiis præpotens, auxilium tulit Bâbyloniis aduersus Cyrum: verumtamen victus, iamque de se sollicitus, in regnum rediit. At vero post victoriam compositis in Bâbylonia rebus, bellum transfert Cyrus in Lydiam: vbi, perculsum iam fortuna prioris belli, Cræsi exercitum, nullo negotio fundit. Cræsum capit, vinctumque super ingentem lignorum struem imponit, & circa eum 14. Lydorū filios, vt viui exurerentur. Tunc ingemiscens Cræsus ter clara voce exclamauit, O Solò, Solon, Solon. quod intelligens Cyrus, voluit rescire quamobrem id exclamaret: retulit Cræsus, se tunc meminisse Solonis, qui aliquando illi dixerat, *neminem in hac vita beatum ante mortem*: Itaque Cyrum pœnituit, cum se quoque hominem esse agnosceret: iussitque ignem iam incensum celerrimè extingui. Posthæc summo in honore habuit Cræsum Cyrus, atque à consiliis præcipuum. Vide Herod. lib. 1. & Iusti. lib. item 1.

SOLON, inter septem Græciæ sapientes clarus, Atheniēfibus leges dedit: & quas Draco instituerat abrogauit, præterquam quæ de cæde erant. Pisistrati propinqui sui tyrannidi latenter obrepenti semper obstitit: quæ vbi inualuit, in Ægyptum abiit sapientiæ operam daturus, imperrata prius ab Atheniēfibus decem annorum peregrinatione. Vocatus à Cræso intuitusque omnes eius opes, eas coram, pro nihilo duxit: inquit, *non esse beatum quempiam nisi post funera*. Plutar. in Solone. ad huius leges describendas, legati à Roma Athenas missi sunt, anno mundi 3510. ante Christum natum 452. Liui. lib. 3. obiit Rhodi anno natus 80.

CYRVS Perfarū Rex primus, imperauit apud Perfas anno mundi 3403. ante Christū natum 559. rexitque annos 30. hic filius fuit Cambyfæ, & Mandanes, quæ filia erat Aftyagis Medorum Regis. A filiis pastorum, Rex appellatus est per ludum, cum esset annorū 12. Nam iusserat eum occidi Aftyages, ob somnium, quod viderat ex genitalibus filix vitem enasci, quæ totam Asiam occuparet: attamen ab vxore Mitradatis, seruatus & enutritus est, cui vxori nomen erat Cyno, quod Græcè canem significat. hic consilio Harpago aduersus Aftyagem exercitū duxit, eumq; superauit prodente Harpago, vlciscente mortem filij, quem in edulium paratum, ei edendum dederat Aftyages, ob seruatum Cyrum. Cum Cyro regnauit Cyaxares Aftyagis filius apud Medos, anno 20. antequam Cyrus Babyloniam caperet; vt ait Xenophon lib.8. Cyrus iste à Daniele vocatur Darius, item ab Esdras, 3. Esdræ 3. De Cyro vide Herodo. lib.1. & Iustin. lib. item 1. Oro. lib.2. cap.6. & 7.

TOMYRIS, regina Massagetarum in Scythia, cum Cyro pugnauit, vicit, omnemque eius exercitum internecioni dedit: erant autem militum 20000. Sic vlta est filij mortem, quem Cyrus per bellicas insidias cum suis interfecerat: nā amisso hæc exercitu quem præmiserat, & vnico filio, orbitatis dolorē non in lachrymas effudit, sed in vltrionis solatia intendit: hostesque recenti victoria exultantes, pari insidiarum fraude circūdidit: quippe simulata diffidentia, Cyrum vsq; ad angustias perduxit: ibi compositis in montibus insidiis, exercitum cum Rege trucidauit, neq; nuncius tantę cladis vllus superfuit. Cyri caput in virem demisit, quem humano cruore cōpleuerat, cum hac exprobratione crudelitatis, *Satia te sanguine* (inquit) *quem sitiisti*. Herod. li.1. Iust. li.1. acta sunt an. mun. 3432. ante Christū natum 530.

ZOROBABEL, filius Salathiel, Iudæorum Dux fuit anno à mūdo condito 3418. ante verò Christum natum 544. Hic Regis Iechoniæ in directa (quam vocāt) linea, nepos erat: qui cum Iehosua, siue Iesu, Sacerdote summo, in Iudæam remigravit, & cum multis Iudæorum millibus: templi Hierosolymitani fundamenta iecit, permittente Cyro Perfarum Rege, qui Babyloniam ceperat, regnūque & monarchiam ad Perfas transtulerat, Rege Baltazaro interempto, iuxta Prophetiam ac prædictionem Danielis, imperante apud Romanos Seruio Tullio Rege sexto: quanquam Orosius lib.2. cap.6. sentiat regnante Tarquinio superbo, septimo atque vltimo Romanorum Rege, captam fuisse à Cyro Babyloniam. At verò Baltazar imperitabat Chaldæis tempore Seruij Tullij: sub quo Baltazare Daniel scripturam mysticam legit & interpretatus est: autore Eutropio, lib.1. Cæterum quatenus attinet ad historiam sacram de Salathiele & Iehosua, consulto lib.1. Esdræ cap.1. & sequentibus. item Aggæum & Zachariã Prophetas, & Ecclesiasticum, cap.49. ipsum denique Iosep. lib. Antiq. 10. cap.1. ac Ioan. Cario. cron. lib.2.

IEHOSVA, qui & Iosue, & Iesus dictus est, summum gessit apud Iudæos sacerdotium, temporibus Zorobabelis supradicti, cuius & in remigratione ex captiuitate Babylonica comes fuit. Vide vt supra. Hic (vt Philo refert) historiã Iudith & Hester conscripsit. Fuit alter eiusdem nominis Iosue (ne erres) Israëlitici populi post Moysem Dux, qui cum Caleb in terram à Deo promissam tandem peruēnit.

HIPPONAX, Iambicus Poëta fuit insignis fœditate vultus: quamobrem imaginem eius scultores Bupalus & Anthermus publicè deridendam proposuerunt. quod indigne ferens Hipponax tam amarum carmen in eos distinxit, vt à nonnullis credatur eos ad suspendium compulisse. Scazõtem, carminis iambici genus, fertur inuenisse Hipponax, quod ab eius nomine Hipponacticum, seu Hipponacteũ, vocatur. Plin. lib. 36. cap. 5. huius meminit. Clarebat autem Hipponax circiter annum mundi 3424. ante Christum natum 538.

BVPALVS & Anthermus filij fuerunt Anthermi Chij, qui in arte sculpendi clarissimi extiterunt. ij feruntur sculpisse Hipponactis deformis Poëtæ imaginem, de qua hîc supra mentionem feci: reiicit tamen Plinius vt falsum, quod ad laqueum adacti fuerint à Poëta: *complura enim (inquit) in finitimis insulis simulachra postea fecere, sicut in Delo, quibus subiecerunt carmen, non vitibus tantum censexi Chium, sed & operibus Anthermi filiorum.* In ipsa Chio narrata est operis eorum Dianæ facies in sublimi posita, cuius vultum intrantes tristem, exeuntes exhilaratum putant. Consulito Plin. lib. 36. cap. 5. vt supra citavi. nec est hîc repetenda à me annorum supputatio quam supra inserui, cum iisdem vixerint temporibus scultores hi, cum Hipponacte Poëta prædicto, vbi habes annorum rationem.

L. TARQVINIVS Superbus, septimus ac vltimus Romanorum Rex, regnare incepit anno mundi 3431. ante Christum natum 531. primus vincula excogitavit, fustes, carceres, compedes, catenas, exilia, atque metalla. Volscos vicit: oppida valida in Latio, Gabios, Suecãque Pomeriam subegit: cum Thuscis pacè fecit, templũ Ioui in Capitolio ædificauit. verũm Ardeam oppugnãs, imperiũ perdidit. nam omnibus cùm esset exofus, accepta occasione ex violatione Lucretiæ, quã Sextus Tarquinius filius eius armatus noctu cõstuprarat, Romani eum cum suis omnibus eiecerunt. defecit ab eo exercitus qui ciuitatem Ardeã decem & octo miliaribus ab vrbe Roma distantem, oppugnabat: atque etiam Romam veniẽs Rex ipse, portis exclusus est. ita Romæ septem regnarunt Reges annos 244. qui vix ad decimum quintum vrbis miliarium possidebant. postea crearunt Romani Consules. Tirus Liu. lib. 1. Diony. Halic. lib. 4. Eutro. lib. 1. Plutar. in Bruti vita.

TVLLIA vxor fuit L. Tarquinij Superbi, filiãque Seruij Tullij. hæc hocciso patre, cuius cædis conscia erat, carpento in forum inuecta, nec reuerita cœtum virorum, euocauit virum è Curia, primãque Regem appellauit: deinde, redeundo, per patris demortui corpus carpentum egisse fertur. Diony. Halicar. & Titus Liuius vt supra.

CAMBYSES Persarum Rex secundus, successit Cyro, anno mundi 3433. ante Christum natum 529. Is dicitur Artaxerxes, 1. Esdræ 4. cap. qui templi & ciuitatis ædificationem prohibuit, quam Cyrus, pater permiserat. Sub hoc Hebræi historiam Hester factam asserunt: alij in tempora Darij, Hytaspis filij, reiciunt. Is Ægyptum suo regno adiecit, sed offensus illorum superstitionibus, Apidis, cæterorumque deorum ædes dirui iussit. Ad Ammonis quoque templum expugnandum exercitum misit, qui in Libya deferta arenis obrutus, vniuersus interiit. Smerdin fratrem ex utroque parente, interfici iussit, liuore commotus, quod solus ille arcum duobus traheret digitis, quod nemo alius è Persis poterat: præterea eo in Persidem profecto, somniarat sibi nuntiari in regio sedentem fratrem Smerdin folio cælum vertice tangere: quare metuens ne se necato, à fratre occuparetur imperium, Prexaspem ad illum occidendum misit: Sororem quam in vxorem duxerat, interfecit. Cæterum Actabanem obsidens, proprio se interemit gladio, anno regni 8. fuit quoque alter Cambyses, mediocris dignitatis Persa, huius auus, Cyri pater, ac Mandanes maritus. Vide Herodo. lib. 3. Iusti. li. 1. Ioseph. lib. 11. cap. 2.

HOLOFERNES Dux exercitus Cambysæ supra dicti, missus est ab eo aduersus prouincias quæ suo ipsius nolebant subdi imperio. Hic Bethuliam obsedit, ciues ad extremam redacti sitim se dedere volebant: at consilio, atque insigni facinore Iudith liberantur. Vulgatiore est Iudith historia, quàm vt hinc ad vnguem referri consentaneum sit. Vide librum Iudith.

EPI MENIDES Poëta Cretensis, Atheniensibus pestilentia laborantibus dixit ciuitatem purgari oportere: eò cum rogatus venisset: iussit oues albas atque nigras apud Areopagum immolari. inde recedens domum, purgatis Athenis, ab Atheniensibus pecuniam recusauit (nam etiam Poëtas haud facile auaros videas.) Hic, iuuenis in agrum ad custodiendum pecus missus ab Agiasarcho patre, in quodam antro obdormisse dicitur annos 75. hinc manauit prouerbium, Epimenidis somnum dormire. Fertur primus domos atque agros expiisse, delubraque erexisse. expiavit itaque Athenas anno mundi 3368. ante Christum natum 594. Vide Dioge. Laër. lib. 1. Plato. 1. & 3. de legibus Apule. lib. 2. Floridorum.

PYTHAGORAS Samius, Mnesarchi anulorum sculptoris filius clarebat circa annum mundi 3439. ante Christum natum 523. hic primus, *amicorum omnia communia*, dixit, amicitiamque æqualitatem: cuius etiam discipuli facultates omnes in vnum deponebant, & quinquennium filebant. Animatis abstinere iussit, assuefaciēs homines ad faciliorem victum. fertur primus Græcis pondera & mēsuras inuexisse, primumque, vesperum atq; Luciferum idem sydus dixisse. sequuntur aliquot eius symbola: *Ignis gladio non fodiendus. Statera non transiliēda. Cor non edendum. Verso ad Solem vultu non mingendum. Extra publicam viam non eundum. A fabis abstinendum.* Sunt & alia quæ referuntur latiùs à Diog. Laër. lib. 8.

DARIVS Hyftaspis filius, hinnitu equi rex declaratus est anno mundi 3441. ante Christum natum 521. Smerdis & Patizithes qui regnum vsurparant, occisi sunt antequam imperaret hic, qui etiam Smerdin occidit, detecta per Oranem eius fraude: nam Smerdis hic, se Cambyfis fratrem dicebat, quòd illi de facie ac nomine similis esset: attamen ab aurium mutilatione dolus deprehensus est. Porro Darius hic, Atossam Cyri filiam vxorem duxit, ex qua liberos sustulit, inter quos Xerxes fuit: hanc atossam putant nonnulli fuisse Hester. hic permisit Iudæis remigrare in Iudæam ac templum reædificare: vasa & thesauros templi restituit. Prouincias viginti constituit, earumque singulis præfides præfecit, taxato quòd penderetur tributo, etenim sub Cyro & Cambyse nihil dum fuerat circa tributa institutum, sed munera afferebatur. hic Geras subegit, Thraces se dedidere: at Scythæ hunc in fugam adegere. Vide Herod. lib. 3. nam Iustit. lib. 1. Smerdin, siue Smerdem, de quo supra, Oropastem vocat.

ZOPYRVS, præcis de industria, labiis, naso, auribus, nomine transfugæ Babylonem profectus, corpus populo laniatum ostendit: constituitur dux omnium suffragio aduersus Darium, qui Babylonem iandiu frustra obsidebat, cui tandem creditum sibi exercitum prodidit: sicque Babylonem quæ defecerat, & ab Assyriis occupabatur, recuperauit Darius, memorabili hoc quidem facto Zopyri: cui fuit etiam Megabizus filius, dux exercitus Darij in Europa, qui & Thraciam subegit. Herod. lib. 3. Iustit. lib. 1.

TARQUINIVS Collatinus Lucretiæ maritus, cœnabat cum regiis iuuenibus & aliis primoribus in statuis obsidionis Ardeæ, cum incidit de vxoribus mentio: suam quisque mirè laudat: hoc certamine contentionis accenso, negat Collatinus verbis opus esse: paucis id quidem horis posse sciri quantum cæteris sua præstet Lucretia: vxores inuisunt. certamine laudem retulit Lucretia. Ibi mala libido Lucretiæ stuprandæ Sextum Tarquinium capit: post aliquot dies stricto gladio ad dormientem Lucretiam venit, marito in castris agente: vi potitur. vltio breui crimen sequitur: deturbatur regno Tarquinius Superbus: Sextus Tarquinius eius filius, Gabios profectus, interficitur. Titus Liuius lib. 1.

LVCRETIA Spurij Lucretij filia, sceminam certè Romanam atque exemplar totius coniugalis castitatis se præstitit. hæc siquidem vi à Sexto Tarquinio constuprata, mcesta nuntium ad patrem atque ad virum mittit, vt cum amicis veniant: ita facto maturatòque opus esse, rem atrocem incidisse: veniunt cum L. Junio Bruto: his corpus violatum fatetur, animam verò infontem morte ipsa testatur. Brutus viro patrique luctu occupatis, cultrum ex vulnere Lucretiæ extrahens, Per hunc inquit castissimum sanguinem iuro, me Tarquinium Superbum cum scelerata coniuge, & omni liberorù stirpe, ferro, igni, quacunque vi possim exacturum. Vide Tit. Liu. lib. 1. Sic exacto rege res Romana rediit ad Consules, anno mundi 3456. ante Christum natum 506.

C. M. CORIOLANVS Patricius Romanus ab Romanis exactus est, quòd Consulatum arroganter ambiret, & Tribunis Plebis aduersaretur, ac proinde suspectus esse populo ob nimium fastum ac potentiam. quare cum iam ante pro Romanis pugnans, Coriolos urbem, Volscorum ciuitatem, vnde Coriolanus dictus est, expugnasset, ad ipsos Volscos contendit iratus, à quibus auxilia contra Romanos accepit anno mundi 3475. ante Christum natum 487. Romanos sæpe vicit: vsque ad quintum miliarium vrbs accessit, expugnaturus etiam patriam suam (legatis qui pacem petebat repudiatis) nisi ad eum mater Veturia & vxor Volumnia, ex vrbe venissent: quarum precibus remouit exercitum, quem submouere armis Roma non poterat. Vide Titum Liuium lib. 2. & Eutro. lib. 1. Fœminæ item preces ac lachrymæ vxoris Meleagri, ad arma pro patriæ tutela capeffenda Meleagram compulerunt. Ouid. epi. 3.

VETVRIA C. M. Coriolani mater fuit, ad quam adierunt matronæ Romanæ, quæ in discrimine patriæ peruicerunt vt Veturia magno natu mulier, & Volumnia Coriolani vxor, duos paruulos ex Coriolano ferentes secum, in castra hostium irent: & quam armis viri defendere urbem non possent, mulieres precibus lachrymisque defenderent: quod præstiterunt. nam fractus precibus ac fletibus matris Veturiæ ac vxoris Volumniæ Coriolanus, castra retro ab vrbe mouit. Titus Liuius li. 2. Dion. Halic. lib. 7. & 8. Statuit Senatus vt fœmineum extrueretur templum Diuæ Fortunæ, vbi fœminæ singulis annis, eadem qua liberata fuerat vrbs die, sacra peragerent: idque in fœminarum honorem, ac huius facti, & velut miraculi, monumentum perpetuum.

PORSENA Hetruriæ Rex, bellum Rom. intulit, in gratiam Tarquinij Superbi, tripusque continuis annis trepidam urbem teruit: quam audax Scæuolæ facinus ab hoste liberauit: nam scribam pro Rege interfecit, dum timeret sciscitari vter Porfena esset. Tit. Liui. lib. 2. Halicar. lib. 5. Eutrop. lib. 1. Porrò de Porfena & Scæuola elegans hoc apud Martialem lib. 1. extat epigramma:

*Dum peteret Regem decepta satellite dextra,
Iniecit sacris se peritura focus:
Sed tam saua pius miracula non tulit hostis,
Et raptum flammis iussit abire virum.
Vrere quam potuit contempto Mutius igne,
Hanc spectare manum Porfena non potuit.
Maior decepta fama est, & gloria dextra:
Si non errasset, fecerat illa minus.*

CLOELIA, Romana virgo, vna ex obsidibus, cum castra Hetruscorum fortè haud procul ripa Tyberis locata essent, frustrata custodes dux agminis virginum inter tela hostium Tyberim tranauit, sospitesque omnes Romani ad propinquos restituit anno mundi 3457. ante Christum natum 505. iratus Porfena Clœliam obsidem per oratores deposcit: deinde in admirationem versus, supra Coclites & Mutios id facinoris esse dicebat: restituta hæc apud Regem Hetruscum, non tuta solùm, sed honorata, partèque obsidum donata est. Romani nouam in fœmina virtutem nouo genere honoris, statua equestri donauere: in summa sacra via fuit posita virgo insidens equo. Liuius lib. 2.

XERXES quintus Persarum Rex, Darij Hytaspis filius, successit patri in regno Persarum anno mundi 3477. ante Christum natum 485. fuit nonnihil controuersiae inter hunc & maiorem natu fratrem Artabazanem: attamen res facile componitur ut Xerxes, Artobazæ secundæ Darij uxoris filius, quæ Cyri filia erat, regno potiretur. Primùm Ægyptios qui defece- rant subegit: posthæc maximam in Græciam expeditionem fe- cit: tantæque feruntur eius fuisse copiæ ut fluuios exiccarent: quod de Scamadro fluuio (qui & Xanthus dictus est) legimus. Græciam vastauit, Athenas, urbésque vicinas cõbussit. tandem à Leonida ac Themistocle pulsus, vno die etiam duo vulnera accepit: nauicula piscatoria aufugit. Cæterùm is cum filio Da- rio ab Artabano, spe adipiscendi regni interficitur: Artabanum autem Artaxerxes gladio transuerberauit, ut dicturi fumus in- ferius. consülito Iusti. lib. 1. 2. & 3. Præterea Plut. in vita Themis. & Agefil. item Hero. li. 7.

CIMON Atheniensium dux præstantissimus, semel atque iterum Xerxis exercitû vno die fudit: primò pugna nauali, de- inde terrestri: præterea Asiæ minoris partem cepit: inimicorum exuuiis opulētus factus, pauperibus bonam partem distribuit, mensasque dapibus instructas, pauperibus ac peregrinis pu- blicè parauit. Vide Plutar. in Cimone.

Clarebant his temporibus Æschylus, Sophocles, & Euridi- des, Poëtæ Tragici, quinetiam Zeuxis pictor insignis.

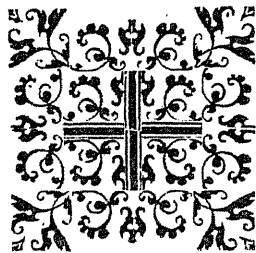
THEMISTOCLES, Atheniensium dux fortissimus ac prudentissimus, ingenti gloriæ studio tenebatur. hic fufis, fu- gatisque Persis, atq; eorum Rege Xerxe, Athenas reædificauit, muro cinxit, Pyreumque ciuitati iunxit, anno mundi 3492. à Christo nato 470. nec tamen inuidia caruit, dicere solitus se neque honoribus ab Atheniensibus affici, neq; apud eos in ad- miratione esse, sed procella vexatos imminente periculo, ad se veluti platanû subterfugere, reddita autem serenitate, euellere atque deiicere. Suffragiis è ciuitate eiectus, eiúsque dignitate ac nimiis opibus depressis, grauis fortuna inimico patriæ supplicè esse coegit. Nec tamen, iussus à rege Persarum, ad què descie- rat, Græcis bellû inferre, ira in ciues suos eum cõcitare potuit: nec maximi honores atque opes ad patriam bello laceffendam impulerunt: fortasse quidè ratus opus maius quàm ut à se con- fici posset, præclaris tum ducibus abundãte Græcia, præsertim Cimone. Itaque fertur epoto taurino sanguine, venenóque in- fuso, in Magnesia diem obiisse, annos natus 65. Plutar. in The- misto. Thucy. li. 1. huius etiam Themistoclis meminit Eras. in apophth. li. 5. & 8.

STESILEA, eleganti forma mulier, amata fuit ab Aristi- de ac Themistocle: inde fortasse cõflato liuore, perpetuo flagra- runt inter se odio: quãquam vitæ ac morum dissimilitudo, non parum auxisse odium dicatur: nam Aristidè cõtraria in repub. sentètia aduersarium semper habuit Themistocles. Vide Plu- tar. in Themistocle.

ARTAXERXES Xerxis filius, cognomēto Longimanus, quòd manum dextram sinistra longiorē haberet, Artabanum cum filiis occidit, de patris nece vindictam sumens. imperavit Persis anno mundi 3497. ante Christum natum 465. hic à Metasthene Darius, ab Esdra Darius & Artaxerxes vocatur indifferenter. nam Persæ his duobus nominibus promiscuè vtuntur, sicut & nos imperatores nostros Cæsares & Augustos, sine discrimine vocamus. Astu Artabanū, iuuenis ad huc, gladio transfodit: nam finxit se arma velle commutare, si inermem aggressus egregio in iuvene cōmento, inimicum ense traiecit. Iust. li. 3. & 10. Hero. lib. 7. Plutar. in Artaxerxe. imperavit annos 40. Vide item Esdr. i. lib. ca. 4. & 7.

ESDRAS Propheta fuit temporibus Artaxerxis, quē adiit, ab eoque petiit vt liceret Iudæis reuerti Ierusalem: & obtinuit. missus est igitur Esdras Ierolimam, cum reliquiis vasorum Domini à Nabuchodonosore in Babyloniam abductorum, acceptis ab Artaxerxe priuilegiis vt liceret ei constituere iudices ac præfides in populo Iudæ, ac Ierusalē, collapsamque Iudæorum remp. instaurare. Consulito i. lib. Esdræ, 7. cap. hinc incipiunt septem Danielis hebdomades.

L. QVINTIVS Cincinnatus in opere, arans inuentus, sudore deterfo ab aratro accersitus ad fasces, togam prætextram accepit, Dictatorque est creatus anno mundi 3506. ante Christum natum 456. hic mox sumpto honore, instructoque exercitu, cæsis hostibus victor exercitum Romanum liberavit. Nam Minutius Consul ab Equis & Volscis superatus, fugerat, ac fame ferròque cingebatur, actumque infelicitè foret, ni Quintius ipse, qui iugum bouum Equis imposuit, victoriàmque quasi stiuam tenens, subiugatos hostes præ se primus egit. Romæ triumphauit. Castris hostium receptis, plenis rerum omnium (nudos hostes emiserat) prædam omnem suo tantum militi dedit: Consularem exercitum, ipsumque Consulem increpans, *carebis*, inquit, *præda parte miles ex eo hoste cui propè præda fuisti*. Titus Liuius lib. 3. Eutropius lib. 1. Romæ quidem hic L. Quintius Cincinnatus ob egregiam hanc partam victoriàm meritò triumphum egit. tandem Dictatura (qui erat summus honos) se abdicauit, rursusque rus ad agriculturam diuertit.

RACILIA vxor fuit L. Quintij Cincinnati. hæc togam properè è tugurio viro postulanti protulit: cum mandata Senatùs, togatus vt audiret rogaretur à legatis, qui eum operi agrestis intentum nomine Senatùs salutabant. Titus Liuius lib. 3.

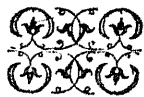
Ii 3

SOCRATES Sophronisci statuarij & Phanaretæ obstetricis filius fuit. clarebat anno mundi 3531. ante Christum natum 431. hic veram Philosophiam esse prædicabat, *seipsum cognoscere, talemque esse debere hominem, qualis vellet videri.* Philosophiam naturalem deseruit, vt moralem amplexaretur. Constantissimus ille, nec tristior nec iucundior vnquam visus est. pauperculus quidem exitit, at verò ab Apolline omnium sapientissimus dicitur iudicatus. In huius signo sculptrum erat, *hominis amicum esse, id ipsum sapere: inimicum autem, desipere.* Inuidia non caruit: accusatus est ab Anyto diuite, Melito Poëta, Lycone oratore, quòd malè de iis sentiret. Intrepidus coram iudicibus stabat, nec voluit quam ei parauerat orationem Lyfias, orator percelebris, ad sui defensionem, pronuntiare: quinimo ad bibèdam cicuram damnatus, eam sumpfit intrepidè. Athenienses tandem delatores eius occiderunt: æneamque statuam ei erexerunt, quam in templo collocarunt. Cice. li. i. de Orato. Aelianus, Plin. lib. 7. August. de ciui. Dei, lib. 8. cap. 3.

XANTIPPE, vxor fuit Socratis, quæ cùm molestissima esset, atque aliquando post nimios clamores & iurgia, sordidam aquam in caput illi iecisset, haud ægrè ferens respondit, *Sciebam post tonitru venturam pluuiam,* interrogatus ab Alcibiade Socrates cur tam acerbam vxorem domo non exigeret, quoniam, inquit, cùm talem domi perpetior, insuesco vt aliorum foris iniuriam feram. Vide Gel. li. i. cap. 17. & Apophtheg. Eras.

ASPASIA mulier, consuetudinem amatoriam cum Pericle habuit, quam ænicè adamauit: nam cùm exiret domo, & cùm ingrederetur, eam osculabatur. hanc nomine & gloria claruisse ferunt. Quæ autem in bello cōtra Samios gesta sunt, decreto Periclis ob Milesios, rogatu Aspasiæ facta dicuntur. Vxorem Pericles alteri dedit, cùm ingrata vtrique vitæ consuetudo foret, hanc autem Aspasiam superinduxit. Plutarc. in Pericle.

PERICLES Atheniensium dux, cum Sophocle Poëta tragico, missus est aduersus Lacedæmonios, qui diuerso exercitu, Lacedæmoniorum agros vastauerunt, & multas Achaïæ ciuitates Atheniensium imperio adiecerunt. his malis fracti Lacedæmonij in annos triginta pepigerunt pacem: sed tam longum ocium inimicitia non tulerunt. Quare intra quindecim annos, fines Atticos populantur, hostes ad prælium vocat: verùm Athenienses Periclis consilio iniuriam differunt in tempus vltionis. Deinde interiectis aliquot diebus naues conscendunt, & nihil sentientibus Lacedæmoniis, totam Spartam deprædantur, multoque plura auferunt quàm amiserant. Post hæc nauali prælio victi Lacedæmonij, fugerunt: pacem in annos quinquaginta fecerunt, quam non nisi sex annos inuiolatam obseruarunt. hæc facta sunt temporibus Artaxerxis, anno scilicet à mundo condito 3536. ante Christum natum 426. Iusti. lib. 3. Plutar. in Periclis vita. bellum intestinum, quod Peloponnesiacum dicitur, tunc incepit, quod durauit annis 27. de quo Thucy. & Xen. De Pericle mentionem quoque facit Eras. in apoph. lib. 5. & 8.

A L C I B I A D E S Atheniensium Dux, ad bellum Siculum missus est anno mundi 3548. ante Christum natum 414. hic erat ætatis flore, formæ veneratione, nec minus eloquentia insignis: sed in conciliandis amicitiarum studiis quàm in retinendis vir melior. Siculi itaque belli concitator & Dux Alcibiades, Athenis insimulatur: reuocatus à bello ad iudicium, siue conscientiam, siue indignitatem rei non ferens, tacitus in exilium Elidem proficiscitur: deinde Lacedæmona se confert. Lacedæmoniorum Regem aduersus Athenienses impellit: sed huius virtus plus inuidiæ quàm gratiæ apud Lacedæmonios contraxit: quare præmonitus à Tinæa vxore Regis, quam adulterio cognouerat, sibi tendi insidias, ad Tisafernem Darij præfectum profugit. Circa hæc tempora Athenienses Lacedæmonios vicerunt ad Arginusas. Alcibiades ad Chalcedonem victoria est potitus: Byzantium per prodicionem obtinuit: Lacedæmonios vicit, Pharnabazum fudit. Vide Xenoph. li. 2. de reb. Græ. Tandem Atheniensium iussu vulneribus multis confossus occubuit. Iustin. lib. 5. Plut. in Alci. Thuci. li. 6. hic in Lacedæmoniorum gratiam à Pharnabazi militibus occisus dicitur: alij à quibusdam familiaribus, quando cum eorum sorore congressum haberet.

T I M A N D R A meretrix fuit quam deperibat Alcibiades, cui hæc Timandra funus satis amplum atque magnificentum pro suis facultatibus curauit faciendum. huius Timandrae filiam fuisse dicunt Laidem, quam Corynthiam appellabant: Sic matrem sequitur sua proles. Vide Plutarchum in Alcibiade.

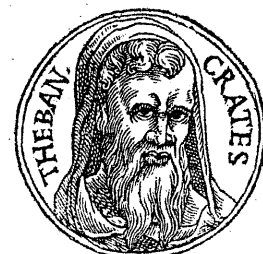
C O N O N Atheniensis dux in locum Alcibiadis successus est. hic classem maxima industria adornat, anno mundi 3553. ante Christum natum 409. Sed nauibus exercitus deerat, fortissimis quibusque in Asiæ populatione amissis: armantur tamen senes aut impuberes pueri, & numerus militum sine robore exercitus expletur. non magnam bello moram ætas facit. Omnibus captis aut occisis, cum dux Conon superuisset solus, crudelitatem ciuium metuens, ad Regem Cyprium contendit. Athenienses 30. rectores accipiunt, quos triginta Atheniensium tyrannos vocant. Lacedæmonij formandas Lysandro Athenas tradunt: repletur Græcia Atheniensium exilibus. Tandem Pharnabazus cum Conone classe comparata, Laconicas maritimas ciuitates incommodis affecit: pugnatur: vicit Conon. Videto Iustinum lib. 5. & 6.

L Y S A N D E R Lacedæmoniorum dux factiosus, Alcibiadem in capitis adduxit periculum: totius Græciæ odium in Lacedæmonios concitauit. hoc duce Conon nauali prælio victus est. paulò post tamen duce Conone victi sunt terrestri prælio Lacedæmonij, in quo occisus etiam est ipse Lysander. Tunc restituta est per Cononem terrestri prælio Atheniensibus libertas, per quem antea amissa maritimo prælio fuerat. Videto vt supra, & Plutar. in eius vita.

THRASYBVLVS à triginta Atheniensium tyrannis in exilium actus, audendum aliquid pro patria ac salute communi, etiam cum periculo ratus, adiunctis sibi exulibus, rediit in patriam manu comparauit, lato prius Plebiscito de iniuriis vitro citróque obliterandis. sic Tyrannis victis popularis status restituitur eius opera, anno mundi 3558. ante Christum natum 404. Xen. rerum Græcarum lib. 4. Iustin. lib. 5. Plutar. in Pelopida, Cicer. in Philip.

EPAMINONDAS Thebanorum dux fortissimus, claruit circa annum mundi 3590. ante Christum natum 372. fuit vestium tenuitate, cibi moderatione, laborum tolerantia, atq; in fungendo imperatorio munere, sinceritate singularis ac præstantissimus: huic soli ex amicis nunquam ut quicquam acciperet, potuit persuadere Pelopidas. hic dum non ducis tantum, verum etiam fortissimi militis officio fungitur, graui-ter vulneratur. fuit incertum, virne melior an dux esset. honores ita gessit ut ornamentum non accipere, sed dare ipsi dignitati videretur: literis & Philosophia vsque adeo clarus, ut mirum esset vnde tam insignis militiae scientia homini inter literas nato. Saucius ac semianimis quæsiuit num cadenti sibi scurum ademisset hostis, quod sibi allatum velut laborum gloriaeque socium, oscularus est: iterum quæsiuit vtri vicissent: ut Thebanos audiuit, velut gratulabundus patriæ expirauit, apud Mantineam cum Lacedæmoniis congressus. Iustin. lib. 6. Plutar. in vita Pelopidæ, Cicer. in epist. ad Luceium.

DIOGENES, Philosophus Cynicus, palliolum duplex ad frigus arcendum habuit, peram pro cellario, baculum pro corporis sustentatione. habitans in portarum vestibulis & porticibus ciuitatum, cibum emendicabat. cum se contorqueret in dolio, volubilem domum se habere iocabatur, & se temporibus immutantē: frigore enim os dolij vertebat in Meridiem, ætate in Septentrionem. Cum Alexandrum cæteri Philosophi adissent, Alexander hunc adiit: ad solem apricantem offendit, rogat Alexander reïne cuiuspiam egeat: cui Diogenes, parumper inquit à sole mihi secedas. Ad eò hoc responso delectatum & admiratum ferunt Alexandrum, ut eo discedente, cum amici irriderent, ac per iocum morderent, dixerit: *Ego profecto nisi Alexander essem, Diogenes esse vellem.* Fertur cum aliquando videret puerum manu aquam haurientem, ac bibentem, vasculum quod ad bibendum gestabat, ab se abiecisse, cum natura manu tanquam ad bibendum instrumento, prouidisset. Vixit fermè nonagenarius. Plutar. in Alex. Dioge. Laër. hic ex ficu poma aliquando legebat: at custode dicente, huic ante paucos dies homo suspensus est, ego, inquit, illam purgabo. fuerunt autem Diogenes quinque. supputationem temporum non est quod hic inferam, cum constet fuisse tempore Alexandri, de quo vide inferius.

CRATES Thebanus, ut Philosophiæ vacare posset, magnum auri pondus in mare proiecit, *Abite*, inquit, *pessum male cupiditates: ego vos mergam, nō ipse mergar à vobis.* Neque putauit, se posse virtutes & opes simul amplecti. Cic. in Paradox.

P L A T O Philosophus Aristone Patricio inter Athenienses ciue, & Perictona siue Prona natus est. claruit circa annum mundi 3575. ante Christum natum 387. à corporis habitu egregio, Plato dictus est, aut ab orationis vbertate & mira amplitudine, cum prius Aristocles ex aui nomine diceretur: 20. annos natus, Poeticam miro complexus est ingenio: celebratas Tragœdias, atque alia carmina scripsit, suauisque vocis sono pronuntiauit, nisi quod ad gracilitatem tenderet. Postea Philosophiam amplexatus, Poeticam reliquit: Socratis discipulus fuit, & Aristotelis ac Xenocratis præceptor. Ter militauit, egregiumque militem se præstitit. Ter in Siciliam nauigauit: tertio rediens, venundatus, atque à Dionysio Tyranno extrema penè passus est. In Ægypto didicit quæcunq; illic magna habebantur. Philosophiam in moralem, naturalem, & rationalem distribuit. Varia de eius morte scribuntur. Vixit annos 80. Vide Dioge. Laër. libr. 3. August. de ciuit. Dei lib. 8. ca. 4. & Plutar. in eius vita.

ARISTOTELES patre Nicomacho medico, natus est in obscuro oppido Stagira: vbi adoleuit, Athenas studiorum gratia missus est. Platonem audiuit annos 20. Deinde in Macedoniam euocatus à Philippo, & Alexandro filio in disciplinam tradito, maximam autoritatem in regno promeruit. huius scripta extant quàm plurima, quæ vel ad eloquentiam spectant, vel ad ciuilem, moralemque disciplinam, vel ad secreta naturæ. Dioge. Laër. libr. 5. Plutar. in eius vita.

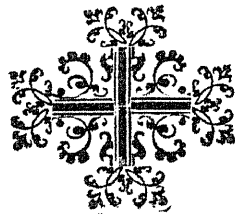
B R E N N O, seu Brennus, Gallorum Sanonum Dux fortiss. collecto exercitu in Italiã irrupit (nec tamen primus, nam ante 200. an. Galli Italiam inuaserant) cumque urbem Clusium obsedisset, dimissa obsidione, totis viribus Romam contendit, quem Fabius cum exercitu excepit, nec tamen obstitit: quin potius impetus ille hostilis Romanos quasi aridas fegetes succidit: testatur hanc Fabij cladem fluuius Allia, patentem Romam capit Brenno, (nam metu perculsi Rom. in Capitolium se receperant) eam deprædatur ac exurit: Capitolium obsidet: pacta pecunia obsidionem soluit: cum aurum penderetur, additur etiam à Gallo duce ponderi gladius, anno mundi 3576. ante Christum natum 386. Tit. Li. 5. Eutro. lib. 1. Oro. lib. 2. ca. 19. Ab hoc, seu ab alio eiusdem nominis, extractam ferunt Brenonam, quæ postea Verona dicta est: nam post an. ceterum Brennus quidam, Gallorum qui Græciam inuaserunt dux, Sosthenem fudit: at contra Delphos infeliciter pugnans, pugione seipsum confodit. Iustin. lib. 24. Porro Galli cum Nicomedi Bithyniæ Regi opem aduersus Zibœam tulissent, parua victoria, regionem partiti sunt: inde Gallogræcia dicta. Tit. Liu. li. 8. Deca. 4. Iustin lib. 25. qui etiam scribit Gallos sedibus Thuscis expulisse, ac Mediolanum, Comum, Brixiam, Veronam, Bergomum, Tridentum, & Vicentiam in Italia condidisse.

M. F V R I V S Camillus nobilis Roman. Dictaturam quinques dies gessit, triumphum quater egit. hic ob prædã Veientanam, in exilium abiit, deos orans, vt si infanti ea sibi iniuria fieret, statim desiderium sui ingrata ciuitati facerent: quod contigit: nam paulò post Dictator creatus, Brennum vincit, aurum reportat, vt inquit Liuius: nam Drusum potius sunt qui censeant aurum extorsisse. Sueton. in Tibe. Plutar. in Camil.

MAVSOLVS Cariæ regulus , quæ est in Asia minore, obiit anno mundi 3586. ante Christum natum 376. huic Artemisia vxor fuit, quæ illum vsque adeo amavit, vt illius demortui cineres vino mixtos biberit , alij dicunt aqua odoribus mixta: præterea sepulchrû illi extruxit, quod ab Oriente cælauit Scopas , à Septentrione Bryaxis, à meridie Timotheus , ab occasu Leochares: priusquam id operis peragerêt, obiit Artemisia: nec tamen recesserût nisi absoluto iam, id gloriæ ipsorum, artísque monumentum iudicante s. Plin. li. 36. ca. 5.

ARTEMISIA , Mausoli vxor, molita est , conseruandæ mariti memoriæ causa, sepulchrum memoratissimû, dignatûm que numerari inter septem omniû terrarum spectacula. Id monumentû Artemisia cum diis Manibus, sacris Mausoli dicarer, agona, id est certamen laudibus eius dicendis fecit : proposuit præmia pecuniæ, aliarûmque rerum amplissima. Ad eas laudes decertâdas venisse dicuntur pleriq; disertis viri, inter quos Isocrates ac Theopompus , quem vicisse iudicatum est. Aul. Gel. lib. 10. ca. 18. Boc. & Herodo. li. 7.

PHILIPPVS , Amintæ filius, apud Macedones imperauit anno mundi 3603. ante Christum natum 359. In Athenienses primò bellum mouit: vicit : modestissimè victoria vsus est. deinde aduersus Illyricos mouit, multaque horû milia, cecidit. hinc Thessaliâ non prædæ cupiditate, sed quòd exercitui suo Thessalorû equitum robur adiungere gestiebat , improuitus expugnat. Cùm Methonam urbem oppugnaret , de muris sagitta iacta dextrum Regis Philippi oculum effodit : quo vulnere nec segnior ad bellum , nec iracundior aduersus hostes factus est: adeò vt pacem deprecantibus dederit , mitisque aduersus victos fuerit. Tandem totius Græciæ Imperator factus, parabat bellum in Persas, cùm à Pausania occiditur , ob priuatam iniuriam : creditum quoque est immisum ab Olympiade Alexandri matre fuisse , nec ipsum Alexandrum ignarum paternæ cædis extitisse , cùm ipse vereretur ne hæres regni institueretur frater natu minor , ex Cleopatra nouerca susceptus. Consulito Iustin. li. 7. & 8. & Diod. de gestis Philippi. Imperauit Macedoniae annos 25. vixit 47.

OLYMPIAS Regis Molofforum filia, vxor fuit supradicti Philippi Macedoniae Regis, & Alexandri mater. hæc dolens se ob adulteria repudiatam, prælatamque sibi Cleopatram, parauit necem viro , vnâ cum filio regni æmulo , qui fratrem ex nouerca susceptum, timebat. Videto Iustinum vt supra.

DEMOSTHENES orator facundissimus, clarebat circa annum mundi 3615. ante Christum natum 347. hic patrem habuit gladiatorum fabrum, fatis opulentum, qui obiit, filium relinquens septennem: patrimonium à tutoribus malè administratum, dum in iudicio repetit Demosthenes, dùmque in causa propria disertus esse studet, etiam in alienis causis disertus esse discit. Nec mens eius primùm fatis poterat intelligi, cum lingua, vocèque laboraret: verùm studio ac exercitatione incredibili, actionem hanc ingratham in suauissimam commutauit. Dubium fuit ingenio plusne an doctrina valuerit. plus olei quàm vini consumpsisse dictus est. Sæpe duos vel tres menses continuos non cessabat motum corporis fingere, vocem exercitare, chartis impalescere, abrafa etiam parte capitis, vt exeundi facultatem sibiipfi præriperet. Propositum eius in re-pub. maximè fuit, omnibus Philippi Macedoniae regis conatibus obsistere. hoc etiam autore ciuitates Græciæ post mortem Philippi conspirauere. postea exulauit, sub obitum Alexandri, cuius cognita morte, rursus ciuitates Græciæ conspirauerunt, Antipatro in Lamia vrbe à Leosthene fortiter obfesso. Tandem accersitus ab Antipatro per nuntium Archiam Tragædum, qui identidem repetebat, fore vt ab eo humanissimè susciperetur, venenum è calamo hausit. Plutar. in Demost. Iuena. Saty. 10.

LAÏS, meretrix fuit nobilis, Corynthis habitans, quam Demosthenes clanculum adiit, hac autem noctis pretium 10000. drachmarum perente, discedens Demosthenes, *Pamitere* (inquit) *tanti non emo.* Gel. lib. 1. cap. 8. Macro. in Satur. lib. 2.

M. VALERIVS adolescens Trib. militum, aduersus Gal-lum prouocatore[m] solus, omnibus territis, processit: coruus repente galeæ eius insedit: dictu[m] mirabile, quoties certamen initu[m] est, leuans se alis, os, oculisq[ue] hostis, rostro & vnguibus appetiit: donec territum prodigij talis visu, oculisq[ue] simul ac mète turbatum, Valerius obruncat, anno mundi 3617. ante Christum, natum 345. Consul laudatum Valerium decem bobus, aureaq[ue] corona donat: inde Coruinus dictus, summo populi fauore annos natus 23. Consul renuntiat. Ti. Li. li. 7. 1. Dec. Eut. li. 2. Oro. li. 3. ca. 6. Au. Gel. li. 9. ca. 11. Statuam Coruino Augustus erexit, in cuius capite corui effigies erat, pugnae monumentum. Vixit Coruinus centum annos, interque primum & sextum consulatum intercesserunt anni 46. Valer. li. 8. ca. 14.

M. CURIVS Dentatus Consul Rom. Samnium diruit funditus, anno mundi 3673. ante Christum natum 289. tunc bellum 49. annis cum Samnitibus gestum, finitum est: neque vllus hostis intra Italiã fuit, qui Ro. antea vsque aded fatigauerit. Huic Samnites magnum auri pondus publicè missum attulerunt, qui in agresti scamno, assidens foco, ac ligneo catino cœnans, vultumque risu soluens, *Supervacua*, inquit, *legationis ministri, narrate Samnitibus, M. Curium malle locupletibus imperare, quàm ipsum fieri locupletem: Et mementote me nec acie vinci, nec pecunia corrumpi posse.* Idem Curivus Italia Pyrrhum regem exegit: atque ex præda regia, qua exercitum vrbemq[ue] ditauerat, nil attigit. Eutro. lib. 2. Valer. lib. 4. cap. 3. & Plin. lib. 8. cap. 6. de elephantis primùm Romæ visis.

TIMOLEON, nobilis Corinthius, missus est cum paucis triremibus in Siciliam anno mundi 3618. ante Christum natum 344. idque ad liberandas à Dionysij tyrannide Syracusas. hic quinquagesimo postquam appulisset die, urbem cepit: deinde arcem obsidens, Dionysium ad deditionem compulit, & cum paucis in exilium Corinthum misit: arcem solo æquavit: Syracusanis libertatē restituit: miserā Corinthi vitā priuatāque Dionysius duxit. Ex Græcia coloni noui in Siciliam habitatum missi, benignè Timoleon suscepit: deinde leges Syracusanis dedit. Cùm itaque ciuitas reuiresceret, & ciuibus vndiq; confluentibus oppleretur, cupiens vniuersam Siciliam in libertatem asserere, & ad vnum tyrannos excindere, ad cæteras vrbes exercitum duxit, & Icerem à Carthaginensibus deficientem vt arces demoliri promitteret, & apud Leptinos priuatè viueret, coegit, Leptinum tyrannum Corinthum misit: nam Sicilia tyrānos in exilio & calamitate Corinthi degere pulchrum ducebat spectaculum Timoleon. Consulito Plutar. in Timoleontis vita.

DIONYSIVS Siciliae Tyrannus, patre eiusdem nominis genitus, militum fauore patri succedēs, initio tria captiuorum millia libertate donat, tributa triennio remittit, vt populū sibi conciliet. At verò sublatis quos metuebat, in cæteros quoque grassatus, ob crudelitatem inuisus expugnatur, fugatur: redit: Syracusas proditione recipit. Iterum, Corinthiorum auxilio obsessus, deposito imperio Corinthi exulat, puerosq; in triuiis docet. Vide Iusti. li. 21. Cice. li. Tuscu. 4. Vale. li. 6. ca. 11. meminit eiusdem idem Valer. de neglecta religione, li. 1. ca. 2. & de exquisita custodia, li. 9. ca. 14.

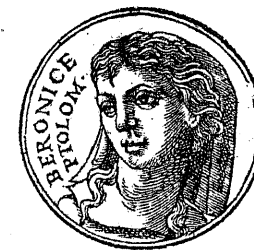
ALEXANDER, cognominatus magnus, successit patri Philippo in regno Macedoniae, anno mundi 3628. ante Christum natum 334. anno ætatis 20. hic conspecta Asia, summo desiderio obtinendę accensus, ac spe eximia, patrimonium omne suum quod in Macedonia Europaque habebat, amicis diuidit, sibi Asiam sufficere præfatus. Persis dictirans longa iam satis & matura imperia contigisse, quorumque tēpus esset vices excipere melius acturos. Sed neque alia quàm regis animorū, exercitus præsumptio fuit: nam obliti omnes coniugum liberorumque, & longinquæ à domo militiæ, Persicum aurum, & totius orientis opes, iam quasi suam prædā ducebāt, nec belli periculorum, sed diuitiarum meminerant. milites à populatione Asiæ prohibuit, parcēdum suis rebus præfatus, nec perdenda ea quæ possessuri venerant. In exercitu habuit peditum 32000. equitum 4500. naues 182. Milites elegit veteranos, vt magistros militiæ magis quàm milites electos putares. Dariū vicit. Persarum peditum 20000. occidit: equitum 1500. mater, vxor, filiaë Darij captæ sunt. Babyloniā cepit, Persepolim diripuit, Indiam ad Gangem vsque obtinuit. Imperauit annos 12. Vide Plutar. in eius vita, & Iusti. multis in locis.

THALESTRIS, Amazonum regina, Alexandrum adiit, concubitu ad prolem suscipiendam petiit, & obtinuit. Vide Iusti. li. 2. & 12. Quin. Cur. lib. 6. Oro. li. 3. ca. 18. de hac vide etiam supra in Penthesilea.

XENOCRATES Platonis auditor fuit, tardus quidem ingenio, quem Plato Aristoteli conferens, *alterum freno, alterum dicebat egere calcaribus*: item, *cui equo quem asinum iungu?* fuit tamen tantæ feueritatis, atque integritatis, tantæque illius verbis fides habita, vt cum nullius iniurati testimonium admitteretur, huic soli remiserint Athenienses iusiurandum: tantæ cōtinentiæ, vt Phryne ac Laïs, insignia scorta, nullis eum vnquam blādimentis allicere potuerint, quinetiā statuam non hominem esse dixerint: tantæ frugalitatis, vt maximas pecuniæ summas sibi ab Alexandro, itémq; ab Antipatro missas recusauerit: tantæ erga præceptorē Platonem obseruantix, atque amicitix, vt cum Platoni Dionysius diceret, Caput tibi quisquā tollet, hic suū ostendēs, Nullus, inquit, id prius quàm istud abscindet. Vide Dioge. Laert. li. 4. S. Aug. de ciui. Dei li. 8. ca. 12. & Vale. Max. li. 4. ca. 3.

EPICVRVS Neoclis filius, tempore Xenocratis Athenas adiit. Is vulgò dicitur summū bonum in voluptate constituisse. verum sic suam explanat mentem in epistola ad Menicæum: *Cum voluptatem finem esse dicamus, non eam quæ in gustu & ingluuie est posita, vt quidam ignorantes, aut malè accipientes arbitratur, sed non dolere corpore, animoque trāquillum esse dicimus: virtutes iucundæ vitæ coniunctæ sunt, iucundæque vitæ separari à virtutibus nequit.* Diog. Laert. lib. 10. agnitus est Epicurus circa annum mundi 3635. ante Christum natum 327.

PTOLEMÆVS Lagi filius, mortuo Alexandro Magno, ab equitibus primū, deinde communi omnium consensu Ægypti rex declaratur, anno mundi 3640. ante Christum natum 322. huic Africa, Arabiæque pars cum Ægypto sorte venit: ex gregario milite cum Alexander virtutis causa euerat. In Ægypto solerti industria magnas opes parauit: Ægyptios insigni moderatione in fauorem sui sollicitauit, & reges finitimos obsequiis deuinxit: terminos imperij, vrbe Cyrene ampliavit: tantūq; factus est, vt non tam hostes timeret, quàm timendus ipse hostibus esset. Demetrium Antigoni filium bello vicit: captiuos, omnémq; prædam dimisit: se propter dignitatem, non propter prædam pugnasse dictitans. Posthæc victor ipse à victo nauali prælio vincitur: filium & fratrem atque amicos Ptolemæi captos, Demetrius pari antea munere pro-uocatus, in Ægyptum remittit: donisque inter ipsa bella contendunt: tanto honestius tunc bella gerebantur, quanto nunc amicitix coluntur. Vide Iustin. lib. 13. 14. & 15. Legatos ex Alexandria misit Romam conciliandæ amicitix gratia: imperauit annis 40. Cyprum & Phœniciam tenuit: ab hoc omnes alij reges Ægyptiaci, vocati sunt Ptolemæi.

BERENICE vxor fuit Ptolemæi prædicti, de cuius nomine Philadelphus eius filius, quam in sinu Arabico extruxit urbem, appellauit. Fuit & altera Berenice, Philadelphi & Arsinoes filia, quæ Ptolemæo Euergeti nupsit, cuius crines in cœlum relati feruntur, autore Conone mathematico.

CASSANDER Antipatri filius, post cædem Philippi (qui & Aridæus) fratris Alexandri Magni, imperium tenuit apud Macedones, anno mundi 3647. ante Christum natum 315 hic Pictuam urbem obsedit: Olympias longæ obsidionis tædio, pacta salute, ei se tradidit: nihilominus tamen eam interfici iussit: hæc erat Alexandri magni mater. Herculem quoq; huius Alexandri filium vnà cum matre Barsine occidi curauit, hic Abderitis, à ranis & muribus patria pulsus, agros in Macedonia finibus dedit, sibi ab illis timens. huius filius Antipater matrem Thessalonicen occidit, quòd fratri Alexandro in partitione regni propensior esse videretur. Vide Iusti. lib. 15. & 16. regnauit annis 19.

SELEVCVS Nicanor, Antiochi & Laodice filius, vir clarus, cum Alexandro Magno ad bellum Persicum profectus est: quo mortuo Castris eius præfuit. urbem condidit, quam de patris nomine Antiochiam vocauit: Regnum Syriæ occupauit anno mundi 3652. ante Christum natum 310. multa in Oriente post diuisionem, inter socios, regni Macedonici, bella gessit. principio Babyloniam capit: inde auctis ex victoria viribus, Bactrianos expugnat: transitum deinde in Indiam facit, quæ post mortem Alexandri velut iugo ceruicibus excusso, præfectos occiderat: autòrque libertatis Sandrocottus fuerat, qui tunc Indiam possidebat: cum quo facta pactione Seleucus, compositis que in Oriente rebus, in bellum Antigoni descendit. Iusti. lib. 13. & 16. regnauit in Syria annis 32.

ANTIGONVS, inter Alexandri Primores clarus, forte tenuit Phrygiam maiorem, mortuo Alexandro: verumtamen post sex annos Asiam occupat, regnatque in ea annos 18. quorum initium fuit annus à mundo condito 3645. ante Christum natum 317. Contra Eumenem pugnavit, fugauit, obsedit: obsidionem soluit, ob auxilia ab Antipatro ad Antigonus missa. Altero bello vicit Eumenem cum Argyraspidibus: qui ignaris ducibus legatos ad Antigonus mittunt, vt sua reddi iubeat: redditurum se pollicetur, si Eumenem sibi tradant: Eumenes fugere tentat, concursu multitudinis retrahitur: retractus facultatem orandi petit: orat: cum non obtinet, milites suos deuouet: hi produnt eum, quem verecundia prioris amicitiae in conspectum suum venire prohibet Antigonus, & custodibus assignari præcipit. tandem dum in belli prædam, in cuius periculum solus descenderat, socios Ptolemæum, Cassandrum, & Lyfimachum admitturum se negat Antigonus, ab eisdem bello victus occiditur. Vide Iusti. lib. 13. 14. & 17.

DEMETRIVS, qui & Polyorcetes, successit Antigono patri in regno Asiæ, anno mundi 3663. ante Christum natum 299. hic à Ptolemæo victus est, deinde Ptolemæum vicit, vt in Ptolemæo diximus. Cleonymum fudit, Thebas cepit: Macedonia regnum sex annis tenuit, Philippo & Alexandro, Cassandri filii, prius à se per insidias occisis. Pyrrhus victo Demetrio Macedonia regnum occupat. Demetrius Seleuco se tandem cum Asiæ regno dedit. Vide Iusti. li. 15. 16. 17. & Plutar. in Pyrrho & Demetrio.

LYSIMACHVS illustri quidem Macedonia loco natus, sed virtutis ornamentis omni nobilitate clarior extitit. hic animi magnitudine, Philosophia, virium gloria, omnes per quos Oriens domitus est, vicit. A Callisthene, quamuis truncato auribus, naribus, ac labiis, præcepta Philosophiæ accipere non erubuit. hunc ferocissimo leoni obiecit Alexander: leonis linguam hic statim auulfit: chariorem inde habuit eum Alexander, quem imprudens cum in fronte vulnerasset, diadema sibi demptum Rex alligandi vulneris causa, capiti eius imposuit, quod auspiciū primum regalis maiestatis Lysimacho fuit. Regnavit itaque in Macedonia anno mundi 3676. ante Christum natum 286. Post mortem Alexandri cum inter successores provinciæ diuiderentur, Thraces, & Pontici, ferocissimæ gentes, illi quasi omnium fortissimo assignatæ sunt. De cuius morte ac filiorum eius 15. vide Iustin. lib. 17. Lysimachiam condidit, quæ terræ motu corruit.

ANTIGONVS Gonatas, Demetrii Asiæ regis filius, apud Macedones regnat anno mundi 3686. ante Christum natum 276. Pyrrhus Antigonum fugat: Macedoniam occupat: post cuius mortem Peloponnesij Antigono traduntur: tandem multiplici bello pressus, in speciem castrorum parua manu aduersus cæteros relicta, totis viribus in Gallos contendit, quos vicit. Interim Alexander Rex Epiri in ultionem mortis Pyrrhi patris sui, Macedoniam depopulatur, & capit: Demetrius Antigoni filius eam recipit, regnóque Epiri Alexandrum spoliatur. Consulito Iusti. lib. 25. & 26. ac Plutar. in Pau. Aemi.

PYRRHVS, patre Epirotarum Rege in exilium acto, fur tim subtractus ad Illyricos bimus defertur, vbi Rex eum adoptat, protegitque aduersus Cassandrum Macedonia Regem. his rebus moti Epirotæ, odio in misericordiam verso, eum in regnum reuocant. Adolescens multa bella gessit, tantóque successu, vt Tarentinos solus aduersus Romanos tueri posse videretur. Romanos elephantis primùm visis territos, vincit, vulneratus ipse: ducentos captiuos milites gratis Romam remittit. Syracusas veniens, multas ciuitates dum subigit, Rex Siciliae sicut Epiri appellatur: filiis, Heleno, Siciliae, Alexandro, Italiae regnum destinatur: postea bella aliquot feliciter cum Carthaginensibus gerit. tandem ex Sicilia abiens, dixisse fertur, *O qualem Carthaginensibus & Romanis pro hac insula palastram relinquimus!* A Pœnis nauali prælio victus, ab Antigono, de quo supra, auxiliares milites petit: non obtinens, repente Antigonum vincit, fugat, Macedoniam capit, anno mundi 3676. ante Christum natum 286. Iam Græciæ, Asiæque regna meditatur: nec illi maior ex imperio quàm ex bello voluptas: à Spartanis tamen, maxime à mulieribus, non fortius quàm verecundius victus, recedit: Ptolemæum filium amittit. Pulsus à Spartanis Argos petit, vbi Antigonum oppugnans, atque inter confertissimos hostes fortissimè dimicans, saxo de muris iactato, occiditur. Vide Iustin. lib. 17. 18. 23. 25. Plutar. in Pyr. & Oro. lib. 4. cap. 1. 2. 3.

ALEXANDER, Pyrrhi filius, vicisci patris mortem cupiens, Macedoniae fines populatur: Antigonus transitione militum destitutus, regnum cum exercitu amittit. Iusti. lib. 26.

M. CL. MARCELLVS Romæ Consul fuit, anno mundi 3676. ante Christum natum 286. natura vir ad bellum propensus extitit, & quod illius certamina declarant, acer ac strenuus: ad cæteras vitæ partes humanus atque modestus. Græcæ verò disciplinæ ac dicendi studiis addictus, quæ tamē per bellorum occupationes, non vsque ad eò illi assequi licuit. Briomatum Gessatarum Regem singulari certamine vicit. Tunc prædam & arma secum auferens, ad collegam Cornelium regreditur, per id tempus aduersus Gallos infeliciter dimicantem: vt venit, Mediolanum, ac collegam obsidione liberat: posthæc decretus est à senatu soli Marcello triumphus. Syracusas cepit, opulentissimam ac florentissimam Siciliæ urbem: cuius subiectam oculis magnificentiam ac splendorem circumpiciens, diu illachrymasse dicitur: fatumque Archimedis Geometriæ gerrimè tulisse. Cum Annibale post Cannensem cladem congredi ausus est, quem & Nola expulit. Annos supra 60. natus, quintum agens consularum, inter pugnandum lara transfigitur lancea. Eius clarissima progenies ad Marcellum vsque Cæsaris nepotem propagatur, quem Octauia Cæsaris foror, ex C. Marcello suscepit. Plutar. in Augusti, Marcelli & Annibalis vita: Titus Linius Deca. 3. lib. 3. 4. 5. 6. & 7.

A. POSTHVMIVS Albinus Consul Romæ fuit cum Luctatio Catulo, anno mundi 3721. ante Christum natum 241. Luctatius Hannonem vicit: anno sequente Tyberis exundatio, atque incendium Romam prope absumpserunt. Consulito Eutr. lib. 2. atque Oro. lib. 4. cap. 11. & 12.

PTOLOMAEVS Philadelphus, superioris Ptolomæi filius iunior, successit patri in regno Ægypti, anno mundi 3680. ante Christum natum 282. hic Stratonis discipulus doctissimus fuit: Bibliothecam insignem parauit Alexandria. Iudæos qui in Ægypto erant, liberos esse permisit, & vasa Eleazar summo sacerdoti Ierosolymorum, votiua transmittens, diuinas scripturas in Græcam linguam per septuaginta interpretes verti curauit. Huius frater maior natus, qui Seleucum vitam regnoque Macedoniæ priuauerat, amicitiam, pacemque ac concordiam per epistolas deprecatur, professus deponere se offensam erepti paterni regni, neque amplius à fratre quaesitum quod honestius à paterno hoste percepisset. Eutr. lib. 2. Iusti. lib. 17. D. Epipha. in lib. de ponde. & mensuris. Iose. lib. Antiqui. 12. cap. 2. Titus Linius Deca. 5. lib. 4. & 5.

ELEAZARVS, patri Oniæ, cognominato iusto, successit in pontificatu Iudæorum, anno mundi 3691. ante Christum natum 271. Ad hunc scripsit Ptolemæus Philadelphus, hic quoque ad illum: extant vtriusque epistolæ apud Iosephum lib. Antiqui. 12. cap. 2. Misit hic ad Ptolemæum libros Mosaicæ legis, atque ex vnaquaque tribu fenos viros interpretes, Hebraicè Græcèque peritissimos. Consulito D. Augusti. lib. de ciuit. Dei 18. cap. 42.

PRVSIA S Bithyniæ Rex fuit, ad quem, post memorabilem pugnam ad Magnesium commissam, confugit Annibal, ab Antiocho à Romanis debellato discedens: tandem Prusias **Q.** Flaminio Romanorum legato Annibalem prodidit: custodiis ac militibus Regis vallatam domum ut sensit Annibal, venenum sumpsit. Postea proditor ille Prusias consilium capit occidendi filij sui, dum minoribus filiis quos ex nouerca susceperat, quos & Romæ habebat, fauet: verum à filio præuentus, ille ipsemet occiditur. Vide Plutar. in Annibal. & Iustin. li. 31. & 34.

ANNIBAL Amilcaris filius, Carthaginensium dux præclarissimus, nisi auariciam & sæuiciam in eo culpes, rem Romanam mirè afflixit. Primùm annos natus viginti, Saguntum Romanis amicam, debellauit: congregatis 150000. peditum, & 20000. equitum, exercitum deinde per alpes in Italiam traduxit: Titum Sempronium, item Flaminium fudit, cæsis 15000. Romanorū. Sed tamen eius vires à Fabio attritæ sunt: quibus collectis ac resumptis, maxima clade Cannensi Romanos affecit: nam equitum 27000. peditum 40000. occidit: tres anulorum modios Carthaginem misit: cùmque urbem capere posset, in Campaniam reuertitur. Tandem victus à Marcello, iterùmque à P. Scipione, item ab Eumene Antiocho etiam superato, qui illi opem tulerat, ad Prusiam fugit: vbi fidem Prusiæ suspectam habens, hauſto veneno, volens obire, anno mundi 3774. ante Christum natum 188. Vide Eutr. li. 3. Flo. li. 2. Plutar. in Annibal. In Italiam adduxit elephantos 37. Polyb. lib. 2. & 3. Tir. Li. li. 1. Deca. 3. Auguſt. lib. de ciuit. Dei. 3. cap. 20.

P. CORNELIVS SCIPIO, dictus Africanus maior, ab Africa deuicta, annos natus 24. vir Romanorum omnium & sua ætate, & posteriori tempore ferè primus, quasi nouã integramque prouinciã vltor patris, & patrum inuadit, Carthaginẽ Hispaniæ capit, in qua omne aurum & argentum, & belli apparatus Afri habebant: non bilissimos obsides, Magonem etiam Annibalis fratrem, ibi capit, quem Romã cum aliis mittit. Non contentus Pœnos expulisse, stipendiariã Romanis prouinciã facit: omnem citra vltraq; Iberum subiicit imperio: primusque Romanorum ducum victor ad Gades peruenit: plus etiam prouinciã retinere quàm facere studuit. Hispanorū obsides parētibus reddidit: quare omnes ferè Hispaniæ ad eum trãsierunt. Asdrubalem, Annibalis fratrem victum fugauit, prædãque maximam cepit. Senex tandẽ inuidiæ cedens, Linternum exulat, vbi sepultus creditur. Vide Eutr. li. 3. & Flor. li. 2. exulauit anno à mundo condito 3777. ante Christum natum 185.

TERENTIA Æmylia, Scipionis Africani vxor, præter vxorum morem, cùm videret senem maritum ancillulam deperire, ne eius dignitas imminueretur, reticuit, constantique animo pertulit: quinetiam eo mortuo, ad tollendam suspicionem, ancillam manumisit, libertoque suo in matrimonium collocauit. Vide Supplemen. chro.

MATATHIAS sacerdos, vir pietate clarus, Iudæum quemdam idolis palam sacrificantem iuxta mandatum impij Antiochi, zelo Domini accensus, occidit ad altare ipsum, quod & diruit: ac mox etiã interfecit Antiochi Regis legatum præcipientem idolis immolare: huc Regis Antiochi iudicẽ, Apollonium vocat Iosephus, li. Anti. 12. ca. 7. Hic Marathias autor fuit pugna di Iudæis, etiã die sabbati, cum iam mille occubuissent, religiosè nimis obseruantes hunc diem. Multi itaque Iudæorum adiunguntur Marathia, & illum sibi iudicem creant, qui & Sabbatis eos docet pugnare: *quod si non feceritis, inquit, vobismetipsis eritis hostes, in illo die contra vos venientibus inimicis.* Sic arma corripies, patrias leges aduersus Antiochi Duces vindicauit, præfuitque populo annum vnum, anno scilicet mundi 3795. ante Christum natum 167. vide li. 1. Macha. ca. 2. Ioseph. li. 12. ca. 7.

IVDAS Machabeus, Matathia filius, rebus & populo præest in locum patris successus, qui iuuantibus prono animo quatuor suis fratribus, cæterisque piis, qui patri suo adhæserat hostes profligat: Apollonium Ducẽ, alterum à priore, qui primus contra Machabæum in aciem descendit, cum suis copiis partim cæsis partim fugatis, interficit: Seron quoque Syriæ inferioris ducem superat: deinde Gorgiam à Lisia exercitui præfectum, ipsum quoque postea Lisiam, ac Nicanorem fundit, fugat, superat, mira celeritate, ac victoria: post hæc templum purgat ac instaurat, altare Domino dedicat: pro mortuis sacrificiũ offert. Antiochus cum eo fœdus inicit: fidem frangit, templum spoliat: à populo summus sacerdos creatur Iudas, anno mundi 3805. ante Christum natum 157. Prefuit annis 12. fœdusque cum Romanis inicit: obit in prælio.

IONATHAS fratre Iuda Machabæo interfecto Dux populi constituitur anno mundi 3808. ante Christum natum 154. Hic statim Bacchidem, cum quo pugnas occubuerat Iudas, ad Iordanẽ vicit. Tertio posthæc anno, collecto ingenti exercitu iterum in Iudæam venit Bacchides, Ionathã cum Simone fratre obsedit, tandemque commissa cum Bacchide pugna, fusus est Bacchides ipse: qui rebus accisis, coactusque pacẽ amplecti, iurauit se nunquam in Ionathã quicquam moliturũ. Alexãder Epiphanes, Antiochi filius, audiens Ionathæ famã, amicitia fœdera cum eo sanciuuit. Demetrii præfectum Apollonium Ionathas bello fundit ac fugat, multasque vrbes capit: octo hostium millia occidit: templum Dagon, quod erat in Azoto, vnã cum vrbe incedit. Posthæc aduersus alienigenas qui Iudæam vastabant, mouit, atque eos tota Iudæa expulit: & cum Romanis ac Spartiatis amicitia fœdera renouauit. Tandem Tryphon simulata amicitia eum circumuentum cum suis interfecit. Vide li. 1. Macha. ca. 9. 10. 11. & 12. rexit an. 15.

SIMON occiso fratre Ionathã, Dux populi creatur anno mundi 3823. ante Christum natum 139. Hic Gazam urbem, quã cepit, ab idolis purgavit: fœdus cum Romanis ac Spartiatis redintegrauit. Cendebæum Antiochi præfectũ fudit, fugauitque. At verò, vt sunt hominũ fata in temerè fortunæ variantis arbitrio, tandẽ cum filiis duobus atq; aliquot seruis, in conuiuio, atque à Ptolemæo genero suo dominium affectante, qui ei cõuiuio appararat, interficitur. vide li. 1. Macha. ca. 13. 14. 15. 16. & Iose. li. Anti. 13. ca. 9. 10. 11. 12. rexit an. 8.

HYRCANVS, qui & Ioannes, supradicti Simonis filius, patri successit, Duxque populi fuit anno mundi 3831. ante Christum natum 131. Hic summa cum laude populo praefuit, vitae suae infidiates, à Ptolemæo missos, occidit. Antiochus Soter, qui & Pius, Hircanum Ierosolymis obsedit, accepta tandè pecunia obsidionem soluit. Hyrcanus Davidis sepulchrum aperuit, ingentes thesauros reperit, quibus Iudæorum cepit peregrinos alere. Cum Rom. foedus renouauit. Cognita Antiochi morte, Samariam, quæ rursus à Iudæis defecerat, obsedit, ac post annum captam, solo æquauit. magnas opes cumulauit (nam à Regibus Syriæ, qui inter se certabāt, liber factus, nullum iis vestigal ab Antiochi morte pendeat) quin etiam ciuitates Idumææ domuit. Vide 1. lib. Macha. ca. 16. Iose. lib. Antiqui. 13. à ca. 13. ad 18. Fuit Hyrcanus Dux, summus sacerdos, ac Propheta: rexit an. 25. Iose. ait 31.

ARISTOBLVS Hyrcani filius, mortuo patre principatum & sacerdotium suscipit, anno mundi 3857. ante Christum natum 105. Hic Magistratum ad regiam dignitatem transtulit, primusque, post captiuitatē Babylonicam, diadema sibi imposuit. Crudelis, fratres in vinculis tenuit & matrem quā penuria cōsumpsit: fratrem Antigonū nefariè occidi curauit, ad turrim Stratonis clam collocatis sicariis. Iruræos subegit, plurimamque eorum prouinciam Iudæis adiecit. Corruptis postquam annum imperat, visceribus, copiamque sanguinis euomens, decidit in eundem locum qui sanguine fratris aspersus erat, ibique fraternos manes, miserè moriens, placat. Iose. li. Anti. 13. ca. 18.

TIB. GRACCVS Tribunus plebis, cœrauit de lege agraria pro egenis aduersus diuites, quo tēpore Africanus Scipio apud Numantiam pugnabat. Nam Romani quantum vicini agri hostibus adimebant, partim venundare, partim in publicum redigere, ac egenis ciuibus pro modica pensione vtendum tradere cōsueuerant: sed diuitibus pensiones argentibus, pauperesque excludentibus, lata est lex, quæ supra quingenta agri iugera ciuem Romanū possidere vetabat. Hæc lex paucos annos aduersus locupletes auxilio fuit. Nam primò conductis personis fraus legi fiebat: deinde apertè iam per seipsos occupare agros diuites cœperant. Pauperum itaque partes fouens Gracchus, diuitum inuidiā contraxit: in ipsoque tumultu dum fugere tentar, toga retentus, pede subfellij caput percutitur à P. Saturnino, vno ex principibus, & cum aliis triginta, fustibus & lapidibus mactatur: quorum corpora fuerūt proiecta in Tyberim, anno mundi 3831. ante Christum natum 131. Plut. in vita Grac. Appi. li. 1. Eutr. li. 4.

CORNELIA Africani filia, Tiberij & Caij Gracchorum mater, marito vidua hos sic educauit, vt cum magnitudine indolis cæteros omnes anteirent, doctrina tamen quàm natura præualuisse viderentur. hæc relicta cum duodecim filiis, Ptolemæi regis nuptias respuit: cum ille regni & diadematis communicationem offerret. Deinde decem ex filiis obierunt, supradictis duobus relictis: filiam Africano minori collocauit. Plutar. in Tibe. & Ca. Gracchis.

IUGURTHA, Micipsæ Numidarum regis adoptivus hæres, Hiempfalibus capite potitus, in Adherbalem se conuertit (hi erant fratres regni cohæredes.) Adherbal Romam profugit (nam in Romanorum fide ac clientela regnum Numidicum erat) missa itaque pecunia primo in sententiam suam senatum trahit Iugurtha: deinde missis à senatu, qui regnum diuiderent, inchoatum nefas perficit, pacem emit. Accersitus posthæc Romam, publica interueniente fide, ubi venit, auro omnibus corruptis aut attentatis, omnia dissentionibus permiscet: discedensque dicit, *O Urbem venalem, & cito perituram, si emptorem inueniat.* Placet deinde Senatui bello hunc parricidam persequi, Sp. Albinus in eum mittitur, cuius exercitum auro etiam corrumpit Iugurtha, Affurgit Metellus, qui eum duobus præliis vincit: cumque iam bello finem impositurus esset, successit C. Marius, qui Bocchum Mauritaniæ regem Iugurthæ focerum superat: Bocchus precium foederis atque amicitiae, regem Iugurtham facit: quem catenis opertum in triumpho populus Romanus aspexit. Eutr. li. 4. Flo. li. 3. Sall. Plurar. in Mar. & Syl. Romæ in scrobem demissus post sextum diem fame ac frigore atteritur, anno mundi 3857. ante Christum natum 105.

C. MARIUS cum Q. Catulo aduersus Cymbròs missus, victoriam reportat, anno mundi 3863. ante Christum natum 99. Hic affectavit ut ad bellum Mithridaticum mitteretur: quare Sylla commotus, Marium vrbe fugat: inde perniciosiss. bellum ciuile exortum. Eutr. li. 5. Appi. li. 1. ca. 8. Flo. li. 3. ca. 3. fuit septies Consul: victus à Sylla, in palude latuit: in vincula inde coiectus, immisum percussorem, autoritate vultus terruit, & scapha in Africam traiecit: fertur voluntaria morte obiisse.

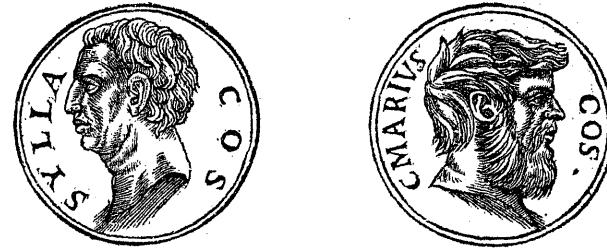
IAMNEVS, qui & Alexander, Aristobuli frater, Rex Iudæis constituitur à Salome, siue Alexadra, eiusdem Aristobuli vxore relicta, quæ mariti fratres, inter quos erat is Iamneus, statim è vinculis liberat anno mundi 3858. ante Christum natum 104. Iamneus fratrem regni æmulum occidit. contra Ptolemaidem & Gazam, quæ à Iudæis rursus defecerat, mouit: cladem maximam à Ptolemæo Lathyro accepit ad Iordanem. A Cleopatra Ægypti Regina, Ptolemæi huius matre, opem implorat, quæ ne filius subacta Iudæa in Ægyptum irrumperet, valida eum manu in Cyprum abire cogit. Maxima populi multitudo ab Alexandro defecit, sed adiutos etiam à Demetrio Rege Syriæ, vicit: quorum potentissimos octingentos, dum cum concubinis cenat, crucifigi iubet, liberosque & vxores eorum coram ipsis adhuc viventibus, mactari. post hæc Iamneus hic, siue Alexader, crapulæ indulgens, in morbum incidit, quartanaque febre postquam tribus annis laborauit, obiit anno regni 27. Vide Iose. li. 13. ca. 19. 20. & 21.

ALEXANDRA, quæ & Salome, Aristobuli prædicti ac Iamnei postea vxor, ut certum cum filiis regnum tutaretur, Regis mortem, ex eiusdem Regis Iamnei mandatis, militibus celat, usquequo castellum cepisset: præterea Phariseorum beneuolentiam captat, in quos omnem potestatem transfert, nomen tantum regium ipsa retinet annos nouem, incipientes anno mundi 3885. ante Christum natum 77. Iose. li. Antiqui. 13. ca. 22. Hæc summum sacerdotem Hyrcanum creauit.

MITHRIDATES Rex Ponti, dissidentibus Romanis primùm sociali bello, deinde ciuili, Cappadociam occupat, ex eaque Ariobarzanè Regè, amicum populi Romani fugat: mox etiam Bithyniam inuadit, & Paphlagoniã, quorum Reges expellit, anno mundi 3876. ante Christũ natum 86. Inde ad Ephesum contendit, & per omnẽ Asiam literas mittit, vt vbicunque inuenirentur ciues Romani, vnico die trucidarentur: quod & factum est: nam vno die octuaginta Romanorũ ciuium millia occisa sunt. Causam belli prætererat, attrẽctari terminos suos à Nicomede Bithyniæ Rege, populi Romani amico. Mittit ad Achaiam Archelaum ducẽ suum cum hominum 120. millibus, tam equitũ quàm peditum, per quem Græcia occupata est. In summa fuit hoc bellum Mithridaticũ omnĩũ longè maximum: nam cùm anni quatuor Pyrrho, 17. anni Annibali suffecerint, hic Mithridates per 40. annos restitit, donec tribus ingentibus bellis subactus, felicitate Syllæ, virtute Luculli, magnitudine Pompeij eneruaretur. Cõsulito Eutr. li. 5. & Flor. li. 3. item Appi. li. Mithridatico.

HYP SICRATA, pellex, siue, vt alij valunt, Mithridatis vxor, viri Perfici habitum gerès, aderat Mithridati etiã tum cùm à Pompeio victus, à suis etiam, præterquã à duobus, sociis relictus est summo in discrimine. Vide Plutar. in Pompeij vita.

SYLLA Romanus Patricius, Consul, mittitur à Senatu aduersus Mithridatẽ. Archelaum Mithridatis ducẽ obsidet, vincit, ita vt ex 120. hominũ millibus vix decem superessent millia Archelao. Athenas capit Sylla anno mundi 3877. ante Christum natum 85. Mithridates 70. hominum millia lectissima Archelao in subsidium mittit: vno atque altero prælio has omnes Mithridatis copias delet Sylla: Archelaus triduo nudus in palude latet. Mithridates pacẽ postulat: non daturũ se respondet Sylla, nisi relictis quæ occuparat, in regnũ redeat. Interim Sylla Dardanos, Scordiscos, Dalmatas & Mœsos partim vincit, partim in fidẽ accipit. Ecce autẽ interea Romæ Marius & Cor. Cinna nobilissimos ex Senatu interficiunt, multos proscribunt: Syllę domum euertunt: vniuersus reliquus Senatus ex vrbe fugiens, ad Syllam in Græciã venit: atq; vt patriæ subueniat, precatur. In Italiam ille traicit, Marianam factionem dissipat: aduersariorum exercitus delet, fundit, obruit. Eutr. li. 5. Appi. li. 1. Flo. li. 3. Dictaturam gerens, ea se abdicauit, rurique agens morbo obiit pediculari.

MARIVS, C. Marij filius, Romæ consulatum gerens infeliciter contra Syllam dimicat, 20000. ex suis perdit: Præneste fugit, obsessus ad mortem compellitur. Eutro. lib. 5. Porro Flo. li. 3. scribit hunc apud Catuli sepulchrum, oculis, manibus, cruribusque defossis, aliquandiu seruatum, vt per singula membra moreretur.

QVINTVS Metellus, Pius dictus est, quòd patrem Metellum Numidicum, qui de Numidiæ rege Iugurtha triumpharat, assiduis precibus ac lachrymis ab exilio reuocarit. Hic Prætor bello sociali Marforum ducem interemit: Consul in Hispania Herculeos fratres cõpressit, Sertorium expulit, qui redeunte à bello Mithridatico Sylla, in Hispaniã aufugerat, quòd partium Marianarum fuisset. Adolescens Metellus in petitione præturæ & Pontificatus, consularibus viris Prælatuſ est. huius adolescentia priscos vidit mores, senectus autem nouam exorsa est luxuriam, vt Valerij verbis vtat. Hic inter proscriptos à Sylla, cum ad posticum vxoris suæ Bastiæ, clam capite adperto accessisset, nec admitteretur, quia illum proscriptum diceret vxor, ibidem se trãsuerberans, fores sanguine resperſit. Cæcilius, Liius in epito. lib. 89. Vale. lib. 9. cha. 1. hic Consul fuit anno mundi 3884. ante Christum natum 78. palmata veste conuiuia celebravit in Hispania, demissasque lacunaribus aureas coronas velut cœlesti capite recepit: aris, thure, Attalicisque aulæis læto animo excipi passus est, & lautis epulis apparatus ludos interponi.

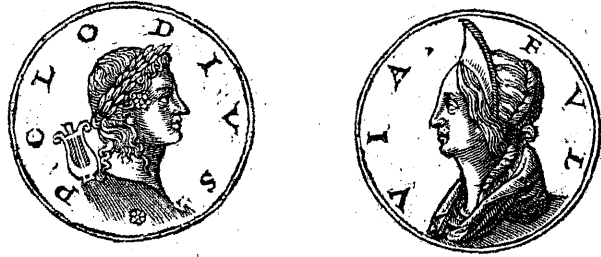
CLAVDIA, Q. Metelli Pij supradicti fuit filia. Circa hæc tempora locutus esse dicitur gallus gallinaceus in Ariminensi agro, in villa Galerij. Plinius li. 10. ca. 21. id miraculi, in annalibus relatam, editum est (si credere fas est) anno à mundo condito 3887. ante Christum natum 75. nempe M. Æmy. Lepido, & Q. Luctatio Catulo Romæ Consulibus. Tribunatus plebi restituitur.

ANTIPATER à C. Cæsare Iudææ Procurator designatur anno mundi 3919. ante Christum natum 43.

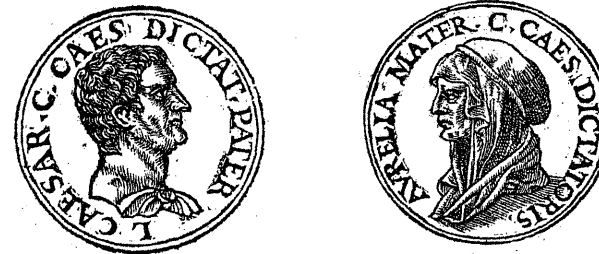
HYRCANVS Iamnej filius post matrem Alexandram apud Iudæos regnat non ita diu, nam frater eius Aristobulus minor natu, eum fugat: conuenit tandem inter ipsos vt Hyrcanus priuatum, Aristobulus Regem viuat. verum post an. 6. à Pompeio Hyrcanus restituitur: & partim solus, partim cum Antipatro Herodis patre, administrat: tandẽ ei aures dentibus præcidit Antigonus. Iose. lib. 14. ca. 1. & 22.

ARISTOBVLVS itaque regnat apud Iudæos anno mundi 3895. ante Christum natum 67. sed enim Hyrcanus tandem ad Pompeium Magnũ confugiens, ab eodem iuuatur, cognita superbia ac iniuria Aristobuli: qui cum bellum Romanis inferre statueret, à Pompeio Ierosolymis præuētus, obsidetur: ad quẽ supplex egreditur, pecuniãq; promittit: quã cum primores dare recusarent, relicto Rege Aristobulo apud Pompeium, urbem claudūt, eosque introitu arcent. æstuãs ira Pompeius, Aristobulum ligat: atq; urbẽ magnis viribus dum oppugnat, hæc ab iis qui Hyrcano fauebant, Pompeio traditur: templumq; tertio postquam obsederat mēse oppugnat Pompeius, M. Tullio Cicerone, & M. Antonio Romæ Cofs. Hircanum summum Sacerdotẽ appellat: Aristobulum cum duabus filiabus filio vno (alter enim filius Alexãder effugerat) vinctos Romam abducit. tum primũ Romanis subiiciuntur Iudæi. Ioseph. li. Anti. 14. à 1. cap. ad 9. & de bel. Iud. li. 1. cap. 5. Post annum aufugit Aristobulus à Roma in Iudæam, & regnũ iterum affectans, à Gabinio captus, & secundo Romam vinctus missus est: tandem à Cæsare liberatus, præmissusq; in Iudæam, à Pompeianis veneno necatur. Ægesip. li. 1.

P. CLODIVS vir claris parentibus ortus, iuuenis quidē audax, incestuosus ac seditiosus, cū amore Pompeiæ Cæsaris coniugis flagraret, clam eius domū ingreditur, vestem a habitu psaltriæ indutus: sp̄q; latēdi mulieres abductus ob adolescentiæ formam, genasque nondū pubentes turbæ earum, quæ tum in æde Cæsaris sacrum inaccessum viris agebant, immistus, ad Pompeiam ingreditur: deprehensus ac agnitus, etiā Cicerone teste, accusatur: verū iudices tū metu, tum largitione, tum favore eum absoluunt. fit deinde Tribunus plebis, & factione sua Ciceronē in exilium agit, anno à mundo cōdito 3906. ante Christum feruatore natum 56. cuius domum ac villas incendit: reliqua bona hastæ subiicit: attamē emit nemo. Tandem à Milone Clodius occiditur, accusatur Milo, patronūque habet Ciceronē, iam antē ab exilio reuocatum. Vide Plutar. in Cice. & Cæs. item Appi. de ciui. Ro. bel. li. 2.

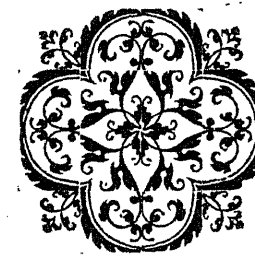
FVLVIA, vxor P. Clodij, quæ postea M. Antonio nupsit, non muliebres artes, non familiam regere curabat, nec priuatum hominem superare contendebat, sed magistratus gerere, & imperatibus imperare, vt sibi magnas gratias deberet Cleopatra, quod institutum ab ea Antonium acceperit. hæc clam noctu profecta, Ciceroni Catilinæ detexit insidias, eūque cōmonefecit vt Cethegum, eiūque comites præcaueret. Plut. in Cice. & Anto.

L. IVLIVS Cæsar, C. Iulij Cæsaris Dictatoris pater, Prætura perfunctus, nullis euidētibus causis obiit Pisif, exanimatus derepēte, dum marutino calceatur. Vide Pli. li. 7. ca. 52. Fuit hic quoque L. Iulius Cæsar Consul cum Antonio, anno præcedēte Consulatum Ciceronis, qui erat annus à mundo condito 3900. ante verò Christum natus 62. Præturam gessit anno ab hinc quarto: Prætorque Iberos, hoc est Hispanos, ad Oceanū vsque subigit, ac paulò post emoritur. Vide Appi. li. 2.

A V R E L I A vxor L. Iulij Cæsaris, & mater C. Cæsaris Dictatoris fuit. Vide Sueto. in Cæsaris vita. Porrò Aurelia familia, Romæ olim percelebris, à Sabinis, si Festo credimus, oriunda, Aurelios nobiles Romanos tulit: qui primū Aufelij dicti sunt: quemadmodum & Valesij & Papyfij, postea Valerij & Papyrij sunt vocitati.

L I 5

C. IVLIVS Cæsar primus Romæ imperat anno mundi 3917. ante Christum natum 44. huic Consuli decreta est Gallia & Illyricum cum legionibus decem. Nam Asia Pompeij manibus subacta, reliqua quæ restabāt in Europa, fortuna in hunc transtulit. Restabant autem immanis. gentium, Galli, atque Germani: & quamvis toto orbe diuisa, habuit qui vinceret, Britannia. Primò vicit Heluetios: deinde vincendo per bella grauis. vsque ad Oceanum Britannicum accessit. Domuit autem ferè annis nouem omnē Galliam quæ inter Alpes, flumē Rhodanum, Rhenum & Oceanum est. Britannos victos (hi Angli sunt) quibus antè ne nomen quidē Romanum cognitum erat, obsidibus acceptis stipendiarios fecit. Germanos etiam trans Rhenum aggressus, immanis. præliis vicit. Inter tot successus ter, nec amplius, malè illi successum est: in Britannia (Anglia nunc dicitur) vi tēpestatis classe penè absumpta, & in Gallia ad Gergouiam legione fusa: & in Germanorū finibus legatis per insidias cæsis. E Gallia victor rediēs, poscit alterū consularum, contradicitur ei à Marcello, à Bibulo, à Pompeio, à Catone, iubeturque dimisso exercitu Romā redire. Hinc manat bellum ciuile lachrymabile. Aduersum ille patriā cum exercitu venit: fugit ex vrbe cum Pōpeio Senatus omnis in Græciā. Pompeio duce contra Cæsarē bellum parat Senatus, primò prælio vincit Pompeius, deinde in Thessalia vincit Cæsar. rediens vincit Pharnacē Cæsar: item in Africa nobiles Rom. cum Iuba rege: & in Hispaniis filios Pompeij, vbi primo congressu in tantum discrimē venit, vt se voluerit occidere. Tandē omnium victor, dum Romæ insolentius agit, coniurant in eum 60. senatores, equitesque. Senatus die in curia 24. vulneribus mactatur, post assumptum imperium an. 3. alij dicunt 4. vixit annos 56. Consulito Suet. in Cæs. Plut. item in Cæsaris vita.

COSSVTIA, quæ familia equestri, admodum diues fuit, prætextato C. Iulio Cæsari nupsit, quam postea dimisit. Sueton. in Cæsa.

CORNELIA, Cinnæ quartum Cōsulis filia, secunda Cæsaris vxor fuit, ex qua mox Iuliam suscepit. hanc vt repudiaret cōpelli à Dictatore Sylla nullo modo potuit: quamvis & sacerdotio, & vxoris dote, & gentiliciis hæreditatibus multaretur. Quæstor Cæsar Iuliam amitam, vxorēque Corneliam defunctas, laudauit è more pro rostris.

POMPEIA, tertia Cæsaris vxor fuit, Q. Pompeij filia, L. Syllæ neptis, cum qua diuortium fecit, adulteratam opinatus à P. Clodio: dicebatque, *Cæsaris thorum non tantum crimine, sed & criminis suspitione carere debere.* Suet. & Plutar. in Cæsar.

CALPURNIA L. Pisonis filia, fuit quarta Cæsaris vxor, cum in Cōsultatu ei successurus esset ille L. Piso. hæc post viri necem omnē pecuniam ad M. Antoniū tulit. Suet. in Cæs.

POMPEIUS, parta ingenti felicitate, & celeritate de piratis victoria, mox bellum contra Mithridatem suscepit anno mundi 3897. ante Christum natum 65. quem in Armenia minore nocturno praelio vicit, ac 40000. eius militum occisis, 30. tantum de exercitu suo perdidit: Mithridates cum vxore & duobus ex suis fugit. Tigranes maioris Armeniae rex Pompeio se dedit, ad genua eius procubuit, in cuius manus diadema collocavit, quod ei reposuit Pompeius. Orodē Albanorum regem vicit: rogatus, veniam ei ac pacem concessit. Iberiae quoque regem acie vicit. Armeniam minorem Deiotaro Galatiae regi dedit, quod opem tulisset ei aduersus Mithridatē. Attalo & Pylemeni Paphlagoniam tradidit. Aristarchum Colchis regem imposuit. Mox Ituræos & Arabes vicit. Seleuciam Antiochie vicinam, libertate donauit, quod Tigranem non recepisset: Antiochēibus obsides reddidit. Inde ad Iudæam transgressus, Ierosolyam tertio mense capit: 12000. Iudæorum occidit, reliquos in fidem accipit. Post aliquot annos exarsit bellū ciuile (commune potius, ac plus quam bellum vocat Florus) omnium turbulentis, ac pestilentis, inter Pompeiū & Cæsarem. Primo congressu victus & fugatus Cæsar, euasit: quia nocte interueniente Pompeius sequi noluit: dixitque Cæsar, *nec Pompeium scire vincere: & illo tantum die se potuisse superari.* Deinde apud Pharfaliam pugnatur, vtrinque summa contentione: victus tamen Pompeius ad Ptolemæum, cui tutor à senatu datus fuerat, fugit. is fortunam magis quam amicitiam secutus, Pompeium occidit anno mundi 3917. ante Christum natum 45. Vide Eutro. libr. 6. Plutar. in Pom. Appia li. 2. Iosep. lib. 14. cap. 8.

IVLIA C. Cæsaris & Corneliae filia, Pompeij fuit vxor, quæ dum filiam parit, emoritur.

M. P O R . C A T O , cognominatus Vticensis, quod post Pharfalicam pugnam Vticæ seipsum inter fecerit, Catonis maioris, qui Cælorius dictus est, pronepos fuit. Hic relictus parvum orphanus, cum fratre Cæpione & sorore Portia, apud Liuium Drusum auunculum educatur. Romæ Tribunus plebis fuit anno mundi 3903. ante Christum natum 59. fuit quoque tribunus militum, item Prætor audacia, fortitudine ac decore, nihilo antiquo illo Catone proauo inferior apparuit. Consulatum petens, victus à competitoribus, non ægrè tulit repulsam, nec erubuit, erubescētib; interim amicis: quinimò sequenti die sine calceis & tunica in forū vt solebat, iuit: cum familiaribus ambulauit: sese ad suum faciens non nisi turpibus rebus erubescere. Tandem deuicto Pompeio, cuius partes secutus fuerat, Vticæ, quæ vrbs in Africa est, gladio se transfixit, bis perlecto prius (vt ferūt) libro Platonis de animæ immortalitate. hic Cato minor dictus est: nam alter fuit dictus maior. Horum duorum Catonū innocentia, & sapientia in prouerbum abiit: vnde Iuuen.

Tertius è cælo cecidit Cato.

Huius cognita morte exclamauit Cæsar, *Inuideo morti tuæ Cato, nam & tu gloria mea pro salute tua inuidisti,* filiumque eius vita donauit. Vide Plutar. in eius vita. & Apoph. Eras. li. 5. & 8. item D. Augusti. li. de ciuitate Dei, 1. ca. 23.

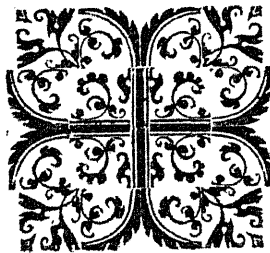
I V B A Mauritaniae Rex, Pompeij partibus fauens, Curionem à Cæsare in Africam missum cum copiis deleuit, anno mundi 3916. ante Christum natum 46. hic victo Pompeio, cum Scipione copias iunxit. Victi à Cæsare Iuba & Petreius, cum nec fugam nec salutem speraret, inedia vulneribusque se adinuicem tandem confecerunt. Vide Appi. li. 2. & Plur. in Cæs.

P O R T I A Catonis Vticensis filia, vxórque Bruti fuit: hæc accepta viri morte, cum ipsa quoque mori statuisset, nec diu superesse viro quem tantopere diligebat, nemo amicorum assentiebatur: quinimo diligenti cura cum id prohiberent, hæc ex igne ardentibus prunas corripuens, in os sibi coniecit, deinde os, diemque clausit. Plutar. in vita Bruti. Vale. lib. 3. & 4. ca. 2. & 6. Appi. lib. 15. De hac sic scribit Martialis, lib. Epigrammatum primo:

*Coniugis audisset fatum cum Portia Bruti,
Et subtracta sibi quaereret arma dolor:
Nondum scitis (ait) mortem non posse negari:
Credideram satis hoc vos docuisse patrem.
Dixit, & ardentibus auido bibit ore favillas:
Innunc, & ferrum, turba molesta, nega.*

M A R T I A, Catonis filia minor fuit, quæ cum interrogaretur, cur demortuo marito priore, alteri non nuberet, respondit se non inuenire virum qui se magis vellet quam sua. quo responso ostendit diuitias magis in vxoribus eligi solere quam pudicitiam. Quæsitum est iterum ab ea quis esset illi extremus dies lugendi mariti: is (respondit hæc) qui & extremus vitæ dies mihi erit. Vide Eras. Apoph. li. 8.

C I C E R O, Ro. oratorum facile princeps, obscuro fatis loco natus, ingenio atq; eloquentia nobilè se præstitit. honorum desiderio forensibus causis se obtulit: in pronuntiando primum laborauit, sicut & Demosthenes: in iocando nimius, plerisque acriter offendit. Difficilem Roscij causam cum laude sustinuit: vnde & odiù Syllæ conflauit: cui cedens in Græciã abiit: philosophos ac oratores Athenis audiuit. Vim opum paruã licet, sed sumptibus suis cum satis concinnam haberet, admirationi est habitus, quòd neque mercedes, neque nummorum quicquam in actionibus forensibus caperet. Catilinæ conatibus tam diligenter ac prudenter obstitit, vt *primus pater patriæ* diceretur. In P. Clodium testis fuit. Ab eodem Clodio Tribuno plebis aqua & igni interdictus est, ac in exiliũ actus: vnde post aliquot menses cum omniũ plausu, atq; etiã laudibus ornatus, rediit Proconsul, in Ciliciam exercitum 12000. peditum, 2600. equitum traiecit: munera à Regibus sibi oblata renuit. Tandem cum Cæsari aduersus M. Antonium fauisset, ab hoc Antonio miserè cõtrucidari iubetur, anno mundi 3922. ante Christum natum 40. Plutar. in Cice. Cæsarem post Pharsalicam victoriam pertimescebat (Pompeianarum siquidẽ partium fuerat) Cicero, attamen Cæsar illi occurrens, eum præsalutauit, atque in honore habuit.

L. M V N A T I V S Plancus Romæ Consul fuit eodẽ anno quo Cicero interfectus est. Is dum Galliã Comatã regit, Lugdunum cõdit, aut (vt alij volunt) instaurat: item Rauricam, quæ nunc est Basilea. Huius sententia. Octauio Augusto, Augusti cognomen inditum est, cum alij Romulum potius dici cõserent. Sueton. in Aug. Volater. li. 18.

PACORVS Parthorum Rex, Antigono fauens, Hierusalem venit, prætextu cõponēdæ seditionis obortæ inter Iudæos, partim Phaselo & Hyrcano, partim Antigono fauentibus: re vera autē principatum Antigono traditurus: itaque per dolum Phaselum ad Barzafarnē, Persarum satrapam, mittit: Phaselus cum Hyrcano ligatus à Parthis est, quibus talēta mille, ac mulieres quingētas pollicitus erat Antigonus. hac via Iudææ Rex à Pacoro cõstitutus Antigonus, Hyrcano sibi à Parthis tradito, dentibus aures præscidit, ne quando summum obiret sacerdotium: nam lex integros tantum admittebat. Phaselus autē, cum se occidendum sciret, maluit præuenire, saxo que caput allidēs, emori: porro Herodes Phaseli frater, fuga salutē quærit: atque à Senatu Ro. ob patris beneficia, Iudææ Rex declaratur. huius Pacori pater, Crassum Ro. dolo circumuētum interfecerat, quā maculam Ventidius Bassus, M. Antonij legatus, deleuit, Pacorum cum exercitu ad internecionē cædens. Vide Aegesp. li. 1. & Iose. li. 14. ca. 22. & 23.

ANTIGONVS Aristobuli filius, Pacori, vt dixi, auxilio Iudæam occupat, anno mundi 3924. ante Christum natum 38. eodem ferè tempore. Herodes antipatri filius, ac Phaseli frater, qui cum Antigono, prius cõgressus, eum vicerat, nunc autem à Pacoro fugatus, Romam peruenerat, à Senatu Iudæorum Rex designatur: ac post an. 4. ipse cum Sosio Romano Hierusalem capit: Antigonum Sosius ad M. Antonium mittit, à quo securi percutitur. Vide Iose. li. 14. ca. vltimo.

C. CASSIVS, vir Bruto familiaris, sed tamen dissimili ingenio, ac varius & impurus fuit, omnīq; autoritatis, potestatis, ac tyrannidis aduersarius: testis sit Faustus ab eo, adhuc adolescente, in maxillam percussus, quod Syllam patrē nimis commendaret, talīq; patre gloriaretur. in summa ferus & truculentus ille, odia priuata cum Cæsare exercuit: priórq; super insidiis & parricidio in Cæsarem, Brutum conuenit, quem inflāmauit, impulitque, priuatē magis inimicus Cæsari, quā publicæ tyrannidi, dicitur enim Brutus dominationem grauiter rulisse, sed Cassius odisse dominantem. Itaque conspiratione facta, Cassius comite Bruto, Cæsarem in curia opprimit. Cassius, deinde cum Bruto, ab Augusto & Antonio victus, desperata salute, eodem quo Cæsarem interfecerat gladio, seipsum interfecit anno mundi 3922. ante Christum natum, 40. Vide Plut. in Cæs. & Bruto.

BRVTVS, bonarum artium disciplina & philosophiæ studiis imbutus, mores suos natura graues & humiles, ciuilibus negotiis excitans, ad bonum & æquum modestissimè ferri visus est. Pompeij partes secutus est, cuius causam quā Cæsaris iustiore æstimabat. Valuit primò gratja apud Cæsarem, atque quātū voluit impetrabat, sed hinc eum sodales Cassij abstraxere, ipsumque planè in perniciem adduxere. nihilominus tamē bello ciuili Cæsar suis militibus iussit vtcauerēt eum occidere, sed eum volentem ad se adducerent, nolentem, liberum abire sinerent. tandē multis ab eo acceptis beneficiis, cum parricidij illius conscius & cõfors cum Cassio fuisset, eodem quo Cassius fato periit. Plut. in Bru. & Appi. li. 2.

HERODES Magnus, dictus Ascalonita, Antipatri Iudææ Procuratoris filius, primus fuit Iudæorum Rex ex alienigenis (nam erat Idumæus) anno mundi 3927. ante Christum natum 35. iam aliquot ante annos à Ro. Senatu Iudæorum Rex fuerat designatus. hic diligebatur ab Augusto, qui regnum eius auxit, adiecta Samaria, atque aliquot aliis urbibus ac castellis. Herodes vicissim in honorem eius templum atque urbem extruxit, quam de nomine eius Cæsaream vocauit. Alexandrum atque Aristobulū filios, Romæ erudiēdos curauit. Arabes vicit. Templum funditus depōsuit, summāq; magnificentia aliud secundum, figuram primi, construxit. Huius temporibus terre motus in Iudæa, 30000. hominum peremit. Vide Iosep. de bel. Iud. li. i. ca. 14. Crudelis hic, vxorem, filios, amicos, occidit, legis etiam interpretes, ac statim post Christum natum Beth-lehemitas infantes puerulos, innocētes interfecit, non redeuntibus Magis, quibus abeundi potestatem fecerat, ad Christum seruatorem nuper natum disquirēdum, non tamen ex animo. Vide Marth. ca. 2. & Iose. li. Antiq. 14. 15. & 16.

MARIAMNE, filia Alexandræ, vxorque supradicti Herodis fuit, quam ille ob pulchritudinem valdè dilexit. hæc cum casta esset, animo tamen interim fati rigido ac præfracto, meridie quadam recusauit viri amplexus, quinetiam improperauit ei parricidium. Id ægerrimè tulit Rex: quod sentiens Regis soror Salome, pincernam regium instruit qui persuadeat Regi Mariamnem ei confecisse potionem. quare indignatus Rex, de vxore supplicium sumit. Vide Iosep. lib. Antiq. 15. ca. 3. & 9. item. lib. 18. cap. 11.

C. MECOENAS à regibus Thuscis originem trahens, iuuenis poemata scripsit, per fugium fuit Poëtarum atque oratorū: huius munificentia Vergiliū, Horatiū atq; alios cōplures ditauit, vnde Meccenates hodie quoq; vocamus qui Poëtis fauent. Ortos Romę habuit amēniss. vbi versari consuevit, & de liberalibus disciplinis cū amicis disceptare. ad hos sæpe diuertit Octavius, quod à curis liberū haberet animū in eo quietis secessu, taciturnus fuit, nec tamē interim monere ac reprehēdere Augustū dubitauit. Hic urbis custodiis præpositus, vbi res exigeret, sanè ex somniis, resurrecturi belli ciuilis restinxit initiū, oppresso M. Lepido iuvene, forma quàm mēte meliore, qui de Augusto interficiēdo cōsilia inierat. Vide Velleiū Pat. Cri. & Su.

VERGILIUS natus est in Vico Ande, nō procul à Mantua, parētibus fat obscuris anno mundi 3895. ante Christ. nat. 67. nec vagisse nascēdo ferūt. tam probus extitit, vt Parthenias dictus sit. valuit gratia apud Augustū, tū ob mores, tum ob poemata, vt nil vnquā ei denegarit petenti: quinimo bona cuiusdam exulis offerente Augusto recusauit Vergilius. Bucolica tribus an. Georgica 7. Aeneid. 10. an. cōscripsit. huius eclogā cū per cantores recitatā intellexisset Cicero, dixit, *magna spes altera Roma*: quæ verba postea Aeneidi inferuit Verg. Ro. populus auditis aliquādo in teatro eius versibus, surrexit vniuersus, & spectāre Vergiliū, veneratus est sic quasi Augustū. Porrò Aeneidos tāta fuit fama, vt scriberet Prop. *Cedite Rom. scriptores, cedite Graij:*

Nescio quid manus nascitur Iliade. Hanc tamen Aeneida vrere voluit, & testamēto mādauit: hoc tādē ipse sibi epitaphiū fecit:

Mantua me genuit: Calabri rapuere: tenet nunc

Parthenope: cecini pasua, rura, duces. Vide Cor. Tac. & Crini. Ex Augusti & amicorum munificentia possedit propè centies Sester. hoc est 250000. aureorum. Budæ. de Ass. li. 3.

Mm 2

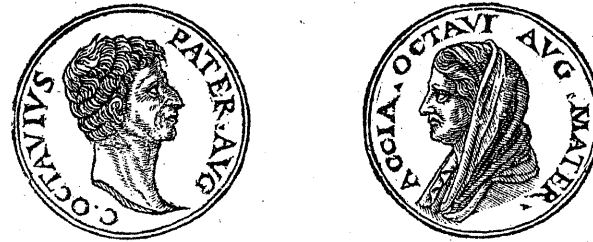

SIBYLLA Phrygia, Ancyrae vaticinata dicitur: est autem Ancyra Asiae minoris vrbs, inter Paphlagoniam & Galatiam. Vide Lactan. li. i. ca. 6. at verò de nominis Sibyllae origine sic apud Caelium Rhodig. li. 14. ca. 1. scriptum reperi: Dardanus ex Samo profectus, Teucrorum Regis filiam, nomine Neso, duxit uxorem, ex qua nata illi filia vaticina, nomine Sibylla, ex qua in vaticinatrices omnes propagatum sit nomen, ob theophoriae cognationem quandam. Huius Sibyllae Phrigiae haec fertur prophetia:

*Tuba de caelo vocem luctuosam emittet, tartarumque chaos ostendet
dehiscentibus terra: veniet ad tribunal Dei Reges omnes: Deus ipse iudicabit
pios simul, & impior: demum impios in ignem mittet: qui autem pietatem
coluerunt, iterum vivent. Item: flagellabit Deus potentes terra
ex olympo excelsus veniet.*

SIBYLLA Tyburtina, siue Tyburs, proprio nomine Albunea, Tyburi olim vt Dea culta est, iuxta ripas Anienis, in cuius gurgite simulachrum eius inuentum esse dicitur, habens praemanibus librum: cuius Sibyllae sacra, Senatus Rom. in Capitolium trastulerit. Vide Lactan. vt supra. Caeterum Sibyllarum trium statuas iuxta rostra positas, ad suam usque aetate perdurasse, auctor est Plinius li. 34. ca. 5. quoniam illae sint, non constat: attamen liceat coniecere hanc ex illis tribus unam fuisse, cuius extaret effigies. Huic haec tribuitur prophetia:

*Nascetur Christus in Beth-lehem, & annuntiabitur in Nazareth, regente
Tauro pacifico fundatore quietis: O felix illa mater, cuius ubera
ipsum lactabunt.*

C. OCTAVIVS, pater Augusti, à principio aetatis, & re & aestimatione magna fuit: amplis innutritus opibus, honores & adeptus est facile, & egregie administravit. Praetor Macedoniae, fugitivos, reliquam Spartaci & Catilinae manum, in itinere deleuit. Provinciae praefuit non minore iustitia quam fortitudine: nam Bessis ac Thracibus magno praelio fuis, ita socios tractavit, vt epistolae Ciceronis extet, quibus Quintum fratrem, eodem tempore parum secunda fama Procōsulatum Asiae administrantem, hortatur & monet vt imitetur in promerendis sociis, vicinum suum, hunc inquam, Octavium. Decedens Macedonia priusquam confiteri se candidatum Consulatus posset, morte obiit repentina, superstitibus liberis, Octavia maiore, qua ex Ancharia, & Octavia minore, item Octavio, nondum Augusto, quos ex Accia susceperat. Consulito C. Suetonium Tranquillum in Augusti vita.

ACCIA, C. Octavij patris Augusti vxor, M. Accio Balbo, & Iulia, sorore C. Caesaris, genita est. Balbus paterna stirpe Aricinus, multis in familia Senatoriis imaginibus clarus, à matre Magnum Pompeium arctissimo contingebat gradu: functusque honore praeturae, inter 20. viros agrum Campanum plebi, Iulia lege, diuisit. Suet. in Aug. fuit haec Accia imperatoris Augusti mater.

M m 3

OCTAVIVS Augustus, C. Cæsaris auunculi hæres, Romæ imperat anno mundi 3921. ante Christum natum 41. Hic primùm cum M. Antonio, Marcóq; Lepido, dein tantùm cum Antonio 12. ferè annos, nouissimè verò 44. solus rep. tenuit. Antonium vicit nauali pugna apud Actium. Deinde Romano adiecit imperio Ægyptum, Cantabriam, Dalmatiam, sæpe antè victam, sed penitus tunc subactam: Pannoniam: Aquitaniam, Illyricum: Rhetiam, Vindelicos, & Salassos in Alpibus: omnesque Ponti maritimas ciuitates. Armeniam à Parthis recepit: obsides, quod nulli antea, Persæ ei dederunt: quin etiam signa Romana, quæ Crasso victo ademerant reddiderunt. Scythæ & Indi, quibus antea Romanorum nomen incognitum fuerat, munera & legatos ad eum miserunt. Galatia sub hoc prouincia facta est, cum antea regnum fuisset. Multi Reges ad eum ex regnis suis venerunt, vt ei obsequerentur. Hic in bello felix, in pace moderatus, in cunctos liberalis, in amicos fidus extitit, quos tantis euexit honoribus vt penè fastigio suo æquaret. Nullo tempore res Romana magis floruit. Ab initio principatus eius ad finem vsque 56. anni numerantur: anno autem 42. imperij huius, natus est Dominus noster Iesus Christus. Vide Euang. Lucæ 2. cap. item Suetonius in August. & Eutro. li. 7.

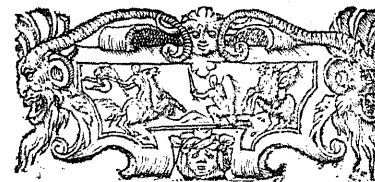
CLAVDIA priuigna Antonij, Fuluiæ ex P. Clodio filia, vix dum nubilis, vxor fuit Augusti, quam dimisit intactam adhuc & virginem, exorta similitate cum Fulvia socru: moxque Scriboniam accepit. Suetonius in Aug.

SCRIBONIA Imperatoris Augusti vxor fuit, postquam ille dimisisset supradictam Claudiam, quæ illi in matrimonium pacta fuerat, sicuti diximus. Porro Scribonia hæc nupsit antè duobus Consularibus, & ex altero quoque mater fuerat: cum hac etiã diuortium fecit Augustus, pertæsus (vt scripsit) morum eius peruersitatem: ex hac filiam Iuliam suscepit. Vide C. Suetonium Tranquillum in vita Octauij Augusti, Romanorum imperatoris secundi.

LIVIA Drusilla vxor quoque fuit Augusti, quam matrimonio Tiberij Neronis, Imperatoris Tiberij patris, & quidem prægnantem abduxit, dilexitque ac probauit vnice ac perseueranter. Ex hac nullos suscepit liberos, cum maximè cuperet: infans (is est Drusus Tiberij Imperatoris frater, ac Claudij Cæsaris, qui Tiberio successit, pater) qui conceptus erat, immaturus est editus. in osculis Liuiæ, & in hac voce defecit Augustus: *Liuiæ, nostri coniugij memor viue, ac vale: fortitus exitum facilem, & qualem semper optauerat.* Vide Suetonium Tranquillum in Octauio Augusto, & secundi libri huius operis paginam quintam.

M m 4

SIBYLLA Europa, siue Europea, vulgò vndecima inter Sibyllas, hoc est fatidicas, & Deo plenas, consiliique diuini participes mulieres annumeratur. De hac non memini me vsquam quidquam apud autores legisse, nisi quòd libellus ille vetus, qui de Sibyllarum vaticiniis est, Sibyllæ huic hanc tribuit prophetiam:

Veniet ille, & transibit montes & colles, & latices Sylvarum olympi: regnabit in paupertate, & dominabitur in silentio: & egredietur de utero virginis.

SIBYLLA Ægyptia, quam supradictus libellus Sibyllam Agrippã vocat, ab Æliano inter quatuor Sibyllas enumeratur: quæ sunt hoc ordine, Erythræa, Samia, Ægyptia, & Sardiana. Sibyllas porro in iis quæ de Christo, aut aliis ad humanã salutem spectantibus, sunt vaticinatæ, probabile habet D. Augu. (seu bonæ fuerint seu malæ) à Deo edoctas fuisse: nã prophetiæ donum bonis esse commune ac malis. Vide S. Augu. de ciui. Dei li. 18. ca. 23. & Cæl. Rhodig. li. 21. ca. 37. nec me fugit de quadam Sibylla mentionem fecisse Diod. Sicu. lib. 5. Huius Ægyptiæ Sibyllæ hæc circumfertur propheta:

Inuisibile verbum palpabitur, & germinabit ut radix, & siccabitur ut folium, & non apparebit venustas eius. &c.

M. AGRIPPA in pedes dicitur ex utero matris egressus, vnde nomen auspiciatus sit vnico felicitatis exēplo, quanquam ille plurima sit passus, duabus susceptis Agrippinis: quibus C. Caligula & Nero, principes, totidem generis humani faces geniti sunt. Hic gener fuit Augusti, coronæque nauali ab eo donari meruit bello Actiaco, anno mundi 3930. ante Christum natum 32. de quo Verg. lib. 8. Æne.

Parte alia ventis, & Diis Agrippa secundis.

Altera Agrippinarum, nempe filia Agrippæ huius, nupsit Germanico, quæ peperit C. Caligulã altera verò, neptis ex filia, Domitio Neroni primùm nupsit, ex quo Neronẽ peperit, deinde Claudio Cæsari, quem postea boletto sustulit. Hic M. Agrippa aquam Marciam, omniũ saluberrimã, Romæ restituit: compluræque alia præstitit, de quibus vide Plinium li. 31. ca. 3. atque aliis in locis, maximè li. 16. ca. 4. & lib. 7. ca. 8. Fuerunt alij Agrippæ, vt Menenius, item filius Aristobuli, à Tiberio coniectus in carcerem, & à C. Caligula liberatus, REXque Iudææ factus: de quo vide in 2. huius operis parte, pag. 14.

I V L I A Augusti & Scriboniæ filia, quæ primùm pacta fuerat Marcello adulescenti vt is obiit, M. Agrippæ supradicto nupsit: quo defuncto, Tiberio, Augusti priuigno, nupsit, qui coactus est ab Augusto prægnatẽm vxorẽ, & ex qua iam pater erat, dimittere: vt in Tiberio dicemus. Hanc omnibus probris contaminatam, relegauit Augustus per quinquennium: vsum vini, & delictiorem cultum ei ademit: neque adiri à quoquam nisi se consulto permisit. hæc Agrippinam peperit, quam Germanico vxoris suæ nepoti collocauit Augustus, ex quo Agrippina secundam alteram Agrippinam peperit, Neronis matrẽ. Suet. in Augusto. Vide item secundam huius operis partem, pag. sexta & vndecima.

M. ANTONIVS Consul, partiū Cæsaris, ciuilibus bellis opprimere Cæsaris interfectores, quibus Senatus fauebat, conabatur: turbata hic rep. multaq; scelera cōmittēs, à Senatu hostis iudicatus est. missi sunt aduersus eum Cofs. Pāsa & Hircius & Augustus 18. annorum: vincitur, sed Lepido operā dāte, cum Augusto pacē facit: diuiditur respub. Antonius Asiam, Pōtum, orientē fortitur: deinde repudiata sorore Augusti, Cleopatram vxorem ducit, ex qua suscipit vnico partu Solē & Lunam: (sic enim vocauit gemellos, marem & femellam.) cōtra Persas pugnat, vincit. Cleopatra itaq; muliebri cupiditate optās Romæ quoque regnare, Antoniū ad suscipiendū bellum ciuile cogit: vincitur ab Augusto nauali pugna, apud Actium, in Epiro: fugit in Ægyptum, seipsum interimit. Cleopatra aspidem admitrit, cuius veneno extinguitur, anno mundi 3934. ante Christum natum 28. Vide Eutr. li. 7. Suet. in Octa.

CLEOPATRA Ægypti regina, non vsque adeo elegantia forma præstitit: verū moribus suauis. ac facundia, forma adiuta, omnes in admirationem trahebat. lingua sua velut instrumento plurium chordarum, apud quasuis gentes promptē utebatur: paucis nationibus per interpretem loquebatur. Hæc anno mundi 3923. ante Christum natum 39. ad Antonium incredibili pompa per Cydnum amnem nauigauit: erat enim aurea puppis, vela purpurea pandebantur, remi argentei ad fistulæ tibizque modos agitabantur: ipsa regina sub tentorio aurato requiescens, ad similitudinem Veneris ornata erat: pueri vtrinque collocati pictis Cupidinibus persimiles: puellæ insignes, Nereidum & Gratiarū stolis, gubernaculis incumbebāt, rudentibus annitebantur: ancillæ ornatiss. omnes ripas fluuij complebant vaporibus. Plu. in. Anto.

C. MARCELLVS, Octauia, sororis Augusti vir, ex ea Marcellū suscepit, qui ab Augusto adoptatus est, anno 16. ætatis, inciditque in valetudinē, ac 18. obiit, cum ædilitatē gereret. huic tantum pueritiā egresso (vt inquit Suet.) Augustus Iuliam suam filiā ex Scribonia nuprui dedit, deinde, vt is obiit, Marco Agrippæ. Huius adolescentis generosam indolē describit Vergilius 6. Æneidos, deslens immaturū eius obitum aliquot versibus, quos recitauit coram Augusto & Octauia: sed vbi tandē ad nomē Marcelli ventū est, perculsa dolore filij demortui mater, decidit, quasi intermortua, silētióq; imperato, iussit pro singulis versibus dena sestertia numerari, quæ valent ducentos aureos. in summa 5000. aureorum pro 18. versibus reportauit, qui sic incipiunt apud Verg. li. 6. Æne. ad calcem:

Atque hic Aeneas (vnā namque ire videbat.

Egregium forma iuuenem, & fulgentibus armis) &c.

Multum sanè abest vt tam officiosos ac munificos se hodie in Musas præstēt principes viri, quàm se erga Verg. præstitit Octauia, quæ etiam in filij memoriā ac decus, bibliothecā extruxit: Augustus verò theatrū huius Marcelli nomine inscripsit. Vide Sue. in Aug. & Plut. in M. Cl. Marcello, de quo diximus supra pag. 138. cuius progenies ad hunc C. Marcellum propagatur.

OCTAVIA Augusti soror, non ex eadē matre (hæc enim ex Ancharia, ille ex Tatia natus est) forma, moribus, ingenio præstans, nupsit Antonio (mortuo C. Marcello pioe marito) quam susceptis etiam ille ex ea liberis, dimisit, superinducta Cleopatra. Vide Plutar. in Anto.

TAVRVS Cæsaris Augusti præfectus, totâ penè Siciliam ferro perterritam, in fidem recepit. 44. legiones sub vnus tunc imperio Augusti erât: milites multitudine ferociores quosdam pro ambiendis agris tumultus excitauerunt, sed Cæsar animo ingens, 20000. militum exautorauit, 30000. feruorum dominis restituit, 6000. quorum domini non extabant, in crucem egit. Vide Suet. in Augusto. Id factum est circa annum mundi 3932. ante Christum natum 30. Cæterùm de ratione legionum Romanarum Consule Vegetium, & Budæum de Asse, li. 3.

QVINTILIVS Varus nobilis Romanus fuit, qui Dux expeditionis Germanicæ (perfecerat siquidem illum tribus legionibus Augustus) ab Arminio dolo circumuentus, cum suis legionibus est interfectus: qua clade penè exitiali, vsque ad eò cõsternatum ferunt Augustum, vt per cõtinuos menses, barba, capillóque summissio, caput interdum foribus illideret, vociferans, *Quintili Vare, legiones redde: diemque cladis quotânis mœstum habuerit, ac lugubrẽ.* Is Varus fuit Vergilij amicus, cuius meminit Ecloga 6. & 9. honorificè, his, atque aliis versibus.

Vare tuum nomen superet modò Mantua nobis:

Mantua, vae misera, nimium vicina Cremona)

Cantantes sublimè ferent ad sydera cygni.

Cæsus est cum suis legionibus Varus à Germanis anno mundi 3972. decem annis post Christum natum. Suetonio in Augusto. ipse Varus infelici dextera mortem sibi consciuit. Cor. Tacit. li. 1.

Hactenus huius operis pars prior: sequetur subinde posterior.

INDEX PRIORIS

PARTIS HVIVS OPERIS,

Ordine alphabetico digestus.

A ro pag. 26	<i>Antigonus Gonatas</i>	<i>Brenno seu Brẽnus</i> 125
<i>Abrahã</i> 19	<i>Demetrii filius</i> 136	<i>Brutus Ascanij nepos</i>
<i>Abisan</i> 52	<i>Antigonus Aristobuli</i>	58
<i>Abia. seu Abiã</i> 64	<i>filius</i> 160	<i>Brutus Rom.</i> 161
<i>Abimelech</i> 35	<i>Annibal</i> 140	<i>Bupalus</i> 06
<i>Accia</i> 165	<i>Aod, sive Ehad</i> 31	C <i>Admus</i> 29
<i>Achab</i> 67	<i>Archilocus</i> 91	<i>C. Cæsius</i> 161
<i>Achas</i> 81	<i>Arphaxad</i> 8	<i>C. Iulius Cæsar</i> 154
<i>Achilles</i> 50	<i>Aristoteles</i> 124	<i>C. Octavius</i> 165
<i>Adam</i> 5	<i>Aristobulus filius Hir-</i>	<i>C. M. Coriolanus</i> 112
<i>Aegeria</i> 87	<i>cani</i> 144	<i>C. Mæcenas</i> 163
<i>Aeneas</i> 54	<i>Aristobulus Iamnei fi-</i>	<i>C. Marius</i> 146
<i>Aesopus</i> 102	<i>lius</i> 151	<i>Calphurnia</i> 155
<i>Agamemnon</i> 47	<i>Artaxerxes</i> 116	<i>Cambyses</i> 108
<i>Agar</i> 20	<i>Artemisia</i> 126	<i>Candaules</i> 86
<i>Ahias</i> 63	<i>Asa</i> 64	<i>Cassander</i> 134
<i>Alcibiades</i> 120	<i>Ascanius</i> 56	<i>Cato Uticensis</i> 157
<i>Alexãder Magnus</i> 131	<i>Ascatades Ass. rex</i> 25	<i>Cecrops</i> 25
<i>Alexander Pyr. fil.</i> 137	<i>Aseneth</i> 23	<i>Cham</i> 7
<i>Alexandra</i> 147	<i>Aspasia</i> 119	<i>Chilo</i> 98
<i>Altadas</i> 24	<i>Athalia</i> 71	<i>Cicero</i> 159
<i>Amasias</i> 73	<i>Atlas</i> 24	<i>Cimon</i> 114
<i>Amon</i> 88	<i>A. Posthumius Albi-</i>	<i>Claudia Metelli fil.</i> 150
<i>Amphion</i> 33	<i>nus</i> 138	<i>Claudia vxor Au.</i> 166
<i>Amri</i> 66	<i>Aurelia</i> 153	<i>Cleobulus</i> 100
<i>Ancus Martius</i> 89	<i>Axa, sive Acha</i> 31	<i>Cleopatra</i> 170
<i>Androgenus</i> 36	B <i>Aasa</i> 65	<i>Clælia</i> 113
<i>Andramache</i> 42	<i>Barac</i> 34	<i>Comerus Gallus</i> 10
<i>Andromeda</i> 28	<i>Baruch</i> 92	<i>Cornelia Cæs. vxor</i> 155
<i>Anthermus</i> 106	<i>Belus Iuppiter</i> 10	<i>Cornelia Grac. vx.</i> 145
<i>Antigonus Alexandri</i>	<i>Berenice</i> 133	<i>Conor</i> 121
<i>Dux</i> 135	<i>Bias</i> 99	<i>Corax</i> 29
		<i>Cossutia</i>

I N D E X.

<i>Cossutia</i>	155	<i>Euander</i>	40	<i>Ieroboam fil. Ioas</i>	77
<i>Crates</i>	123	<i>Europa</i>	36	<i>Ieroboam filius Nabat</i>	
<i>Cræsus</i>	103	<i>Ezechias</i>	81	<i>Rex Israel</i>	63
<i>Curetes</i>	25	<i>Ezechiel</i>	95	<i>Iezabel</i>	67
<i>Cyrus</i>	104	F		<i>Ignogne</i>	58
D		<i>Fluia</i>	152	<i>Ioas Rex Iuda</i>	73
<i>Alida, seu Dali-</i>		G		<i>Ioas Rex Israel</i>	75
<i>la</i>	57	<i>Edeon</i>	35	<i>Ioachas</i>	75
<i>Daniel</i>	95	<i>Gyges</i>	86	<i>Ioachim</i>	93
<i>Darius</i>	110	<i>Eber</i>	9	<i>Ioacim, seu Eliacim</i>	93
<i>Dauid</i>	61	H		<i>Ioathas</i>	78
<i>Debora</i>	34	<i>Hector</i>	42	<i>Ioiada</i>	72
<i>Deianira</i>	37	<i>Hecuba</i>	41	<i>Iomatas</i>	143
<i>Demetrius</i>	135	<i>Helena</i>	48	<i>Ioram Rex Iuda</i>	69
<i>Demosthenes</i>	128	<i>Hercules</i>	37	<i>Ioram Rex Israel</i>	70
<i>Deucalion</i>	25	<i>Herodes Ascalonita</i>		<i>Iosaphat</i>	69
<i>Dido</i>	74		162	<i>Ioseph filius Iacob</i>	23
<i>Diogenes</i>	123	<i>Hermione</i>	55	<i>Iosias</i>	88
<i>Dionysius Sicilia Ty-</i>		<i>Hersilia</i>	82	<i>Iosue Israelitaru Dux</i>	
<i>rannus</i>	130	<i>Hesiodus</i>	59		27
<i>Dionysius Hammonis</i>		<i>Hippodamia</i>	32	<i>Isaac</i>	21
<i>filius</i>	16	<i>Hippolite Amaz.</i>	45	<i>Ismael</i>	20
<i>Dionysius Baccus</i>	30	<i>Hipponax</i>	106	<i>Isis</i>	17
<i>Dionysius Sebasus</i>	30	<i>Holofernes</i>	108	<i>Iuba</i>	157
<i>Dirceus Poeta</i>	76	<i>Homerus</i>	59	<i>Iudas Machabæus</i>	142
E		<i>Hosea, seu Osee</i>	80	<i>Iugurtha</i>	146
<i>La</i>	66	<i>Hypsicratea</i>	148	<i>Iulia Iulij Cesar. fil.</i>	156
<i>Eleazarus Onia</i>		<i>Hyrceanus Simonis fi-</i>		<i>Iulia Augusti filia</i>	169
<i>filius</i>	139	<i>lius</i>	144	L	
<i>Eleazar Aaronis fi-</i>		<i>Hyrcanus fili. Ianei</i>	151	<i>Lais</i>	128
<i>lius</i>	27	I		<i>Lampedo, seu Lã</i>	
<i>Elias</i>	68	<i>Iacob</i>	22	<i>peto Amaz.</i>	44
<i>Eliacim, seu Ioacim</i>	93	<i>Iair</i>	35	<i>Latinus</i>	53
<i>Elisæus</i>	68	<i>Ianneus</i>	147	<i>Lauinia</i>	53
<i>Epaminondas</i>	122	<i>Ianus</i>	15	<i>Lia uxor Iacob</i>	22
<i>Epicurus</i>	132	<i>Iaphet</i>	7	<i>Liua Drusilla</i>	167
<i>Epimenides</i>	109	<i>Iasius Ianigena</i>	25	<i>L. Iulius Cesar Impe-</i>	
<i>Esaias</i>	85	<i>Iehosua</i>	105	<i>ratoris pater</i>	153
<i>Esdras</i>	116	<i>Iehu</i>	72	<i>L. Munatius Placus</i>	159
<i>Eua</i>	5	<i>Iephthe</i>	52	<i>L. Quin</i>	
		<i>Ieremias</i>	92		

I N D E X.

<i>L. Quinius Cincin-</i>		<i>Ninus</i>	12	<i>Pompeius</i>	156
<i>natus</i>	117	<i>Noe</i>	6	<i>Porfena</i>	113
<i>L. Tarquinius super-</i>		<i>Niobe</i>	33	<i>Portia</i>	158
<i>bus</i>	107	<i>Numa-Pompilius</i>	87	<i>Priamus</i>	41
<i>Lucretia</i>	111	O		<i>Prometheus</i>	24
<i>Lycurgus</i>	76	<i>Chofias Rex Is-</i>		<i>Prusias</i>	140
<i>Lysander</i>	121	<i>rael</i>	70	<i>Ptolemæus Lag. fil.</i>	133
<i>Lisimachus</i>	136	<i>Ochofias Rex Iuda</i>	71	<i>Ptolemæus Philadel-</i>	
M		<i>Ocrisia</i>	101	<i>phus</i>	139
<i>Anahen</i>	79	<i>Octavius August.</i>	166	<i>P. Clodius</i>	152
<i>Manasses</i>	85	<i>Octauia</i>	171	<i>P. Cornelius Scipio</i>	141
<i>M. Agrippa</i>	169	<i>Olympias mater Alex.</i>		<i>Pythagoras</i>	109
<i>M. Antonius</i>	170	<i>Mag.</i>	127	<i>Pyrrhus</i>	137
<i>M. Clau. Marcellus</i>	138	<i>Orestes</i>	55	Q	
<i>Mariamne</i>	162	<i>Orithya Amaz.</i>	46	<i>Vintilius Varus</i>	
<i>Marius</i>	149	<i>Ofris</i>	17		172
<i>M. Curius Dætatus</i>	129	<i>Othoniel</i>	31	<i>Q. Metellus Pius</i>	150
<i>Marcellus Octauia ma-</i>		<i>Ozias seu Azarias</i>	78	R	
<i>ritus</i>	171	P		<i>Achel</i>	22
<i>M. Furius Camillus</i>	125	<i>Acorus</i>	160	<i>Rachilia</i>	117
<i>M. Valer. Coruinus</i>	129	<i>Palladon, dicta</i>		<i>Rebecca</i>	21
<i>Martia</i>	158	<i>Minerua</i>	16	<i>Ren, seu Rhagan, seu</i>	
<i>Marthesia, seu Marpe-</i>		<i>Palamedes</i>	51	<i>Regu</i>	11
<i>sia Amaz.</i>	44	<i>Panthea</i>	97	<i>Rhodope, seu Rhodopis</i>	
<i>Matathias</i>	142	<i>Paris</i>	48		102
<i>Mausolus</i>	126	<i>Pelops</i>	32	<i>Roboam</i>	62
<i>Menalippe</i>	45	<i>Penelope</i>	49	<i>Romulus</i>	82
<i>Menelaus</i>	47	<i>Periander</i>	100	<i>Romus Celtaru Rex</i>	29
<i>Minos</i>	36	<i>Pericles</i>	119	S	
<i>Minotaurus</i>	43	<i>Penthesilea</i>	46	<i>Ale</i>	8
<i>Mithridates</i>	148	<i>Perseus</i>	28	<i>Salomon</i>	61
<i>Moyfes</i>	26	<i>Phacea fil. Manahẽ</i>	79	<i>Salmanasar</i>	84
N		<i>Phacea fil. Romelia</i>	80	<i>Samgar</i>	31
<i>Abuchodonosor</i>		<i>Phaleg</i>	9	<i>Samotes</i>	13
	94	<i>Phænix</i>	29	<i>Samson</i>	57
<i>Nachor</i>	14	<i>Philippus Macedo.</i>	127	<i>Samuel</i>	60
<i>Nadab</i>	65	<i>Pittacus</i>	99	<i>Sappho</i>	97
<i>Nauplius</i>	51	<i>Plato</i>	124	<i>Sara</i>	19
<i>Nemrod Saturnus</i>	10	<i>Polixena</i>	50	<i>Sarug</i>	11
<i>Nicostrata</i>	40	<i>Pompeia</i>	155	<i>Saul</i>	60
				<i>Scribonia</i>	167
				<i>Sede</i>	

I N D E X.

<i>Sedechias</i>	94	<i>Socrates</i>	118	<i>Tomiris</i>	104
<i>Seleucus</i>	134	<i>Solon</i>	103	<i>Tullia</i>	107
<i>Sem</i>	6	<i>Stesilea</i>	115	<i>Tullus Hostilius</i>	89
<i>Semiramis</i>	18	<i>Sylla</i>	149	<i>Turnus</i>	54
<i>Sennacher. b</i>	84	<i>Sylvius Posthumus</i>	56	<i>Tuyfcon, qui & Asce-</i>	
<i>Seruius Tullius</i>	101	T <i>Anaquil</i>	96	<i>nas</i>	13
<i>Sesach</i>	62	T <i>Tarquinius Col-</i>		V <i>Ergilius</i>	163
<i>Sibylla Persica</i>	38	<i>latinus</i>	111	<i>Vesta</i>	15
<i>Sibylla Libyca, seu Li-</i>		<i>Tarquinius Priscus</i>	96	<i>Veturia Coriolani ma-</i>	
<i>byssa,</i>	38	<i>Taurus</i>	162	<i>ter</i>	112
<i>Sibylla Delphica</i>	39	<i>Terentia Aemylia Cor.</i>		<i>Vlyffes</i>	49
<i>Sibylla Cumæa</i>	39	<i>Scip. uxor</i>	141	X <i>Antippe</i>	118
<i>Sibylla Erythrea</i>	83	<i>Thales</i>	98	<i>Xenocrates</i>	132
<i>Sibylla Samia</i>	83	<i>Thalestris Amaz. aliter</i>		<i>Xerxes</i>	114
<i>Sibylla Cumana</i>	90	<i>dicta Minothea</i>	131	Z <i>Acharias Rex</i>	
<i>Sibylla Hellepontica</i>		<i>Thare</i>	14	<i>Israel</i>	77
90		<i>Themistocles</i>	115	<i>Zaleucus pater & fi-</i>	
<i>Sibylla Phrygia</i>	154	<i>Thesens</i>	43	<i>lius</i>	91
<i>Sibylla Tyburtina</i>	164	<i>Thola</i>	35	<i>Zameis Ninias</i>	18
<i>Sibylla Europa</i>	168	<i>Trasylbulus</i>	122	<i>Zopyrus</i>	110
<i>Sibylla Aegyptia</i>	168	<i>Timandra</i>	120	<i>Zoroastes</i>	12
<i>Sichæus</i>	74	<i>Tiberius Gracchus</i>	145	<i>Zorobabel</i>	105
<i>Simon Dux Iud.</i>	143	<i>Timoleon</i>	130		

F I N I S.

